

The published with the contribution of the worldwide authors. Thanks to all!

FREE!

www.fenamizah.com

fena international humor magazine

mizah

neye güldüğünüzü, düşünün!
let's think what we laugh at...

e-magazine

mart/march 2014

yıl/year: 3 • No: 25

DOSYA

**Kıbrıs Türk
Karikatürü**

Hem dergi içinde, hem de
24 sayfalık bağımsız bir ek!

4 1 152 720

**İki
yaşındayız!
the
second
anniversary**

nani

ADRIANA MOSQUERA

**96
PAGES**

inside this issue: **125 CARTOONISTS & AUTHORS FROM
39 DIFFERENT COUNTRIES!**

Turkcell Dergilik'le takip ettiğin dergiler elinin altında.

Turkcell Dergilik uygulamasını App Store'dan ya da T-Market'ten indirin, tüm dergileri ister tabletten, ister akıllı telefondan ücretsiz okuyun.

turkcell.com.tr | Müşteri Hizmetleri: 05327572222

Turkcell Dergilik tüm kullanıcılara açıktır. Uygulama içindeki dergileri indirmek ücretsizdir. Dergi indirme data ücreti operatörler tarafından belirlenir. Ayrıntılı bilgi www.turkcell.com.tr'de.

imtiyaz sahibi / yayın ve görsel yönetmeni:
aziz yavuzdoğan

yayın kurulu: Erdoğan Başol,
Osman Yavuz İnal, Ekrem Borazan,
hukuk danışmanı: Av. Cem Koç

No 25 • mart-march 2014

iletişim/contact:
fenamizah@gmail.com
www.fenamizah.com

merhaba..

.. bu sayımızla birlikte iki yılı geride bırakmış ve üçüncü yılımıza girmiş bulunuyoruz. Hakkımızda iyi düşünenler için sevindirici, farklı beklentiler içinde olanlara da moral bozucu olmalı...

Yeni yaşımızı, bu ay yine dolu dolu bir içerikle kutluyoruz. Tam 20 sayfa Kıbrıs Türk Karikatürü'ne ayırdık.

Kıbrıslı dostlarımızı hem daha yakından tanıyoruz hem de onların tüm zorluklara karşın küçümsenemeyecek başarılarını paylaşıyoruz... 1.5 ay öncesinden hazırlamaya başladığımız Kıbrıs Türk karikatürü hakkında ki bu kapsamlı çalışmamızın tam da yeniden gündemde olan Kıbrıs sorunu görüşmelerine denk gelmesi ilginç bir rastlantı oldu. Dergimizin sayfaları içinde gözden irak kalmasin, çarçabucak unutulmasın düşüncesiyle; Kıbrıs Türk Karikatürü Dosyası'nın pdf'ini dilerseñiz ayrıca bağımsız 24 sayfalık bir ek olarak da sitemizden ücretsiz indirebilirsiniz... Bunun dışında bir özel ekimiz daha var. Ülkemizde yayımlanan eski mizah dergilerinin ilk sayı tıpkı basımlarını okurlarımıza armağan etmeyi sürdürüyoruz. GÜNAYDIN USTURA'nın ilk sayı tıpkı basımını Osman Yavuz İnal'ın arşivinden sizlere sunuyoruz. Bunu da dergimizin web sitesinden ücretsiz olarak indirebilirsiniz.

Fena Mizah'ı kendi sitemiz dışında dmags ve issuu.com üzerinden de izliyorsunuz. Şimdi bu platformlara "Turkcell Dergilik" de katıldı. Yaptığımız bir anlaşmayla; Bundan böyle mobil aygıtlar üzerinden tüm uygulamalar ile dergimizi Turkcell İnteraktif Dijital Platformu'ndan da takip edebileceksiniz...

Geleneksel sayfalarımızla, yazı ve karikatürlerimizle Mart sayımızı beğeneceğinizi umuyor ve yeni sayıda buluşabilmeyi diliyoruz. İyilikle, güzellikle ve de mizahın sinsilikten irak, onurlu gücüyle!

Saygılarımızla...

aziz yavuzdoğan

BU SAYIDA

GÜNAYDIN

Osman Yavuz İnal'ın arşivinden...

USTURA dergisinin ilk sayısının tıpkı-basımı!

web sitemizden pdf dosyasını indirebilirsiniz...

www.fenamizah.com

> > thanks to:

A) AHMET ERKANLI (Turkey), AHMET ÜMİT AKKOCA (Turkey), AHMED SAMIR FARID (Egypt), ALEXANDER DUBOVSKY (Ukraine), ALI DIVANDARI (Iran), ANATOLİY STANKULOV (Bulgaria), ANDREA BERSANI (Italy), ANTONIO GARCİ NIETO (Mexico), ARSEN GEVORGYAN (Armenia), ARTURO ROSAS (Mexico), ATUL SAXENA (India), AZİZ YAVUZDOĞAN (Turkey).
B) BA BİLİĞ (China), BAHADIR UÇAN (Turkey), BÜLENT OKUTAN (Turkey), BORISLAV STANKOVIC (Serbia), B.V. PANDURANGA RAO (India).
C) CAN&ALİ (USA), CARLOS FERREIRA DO AMARAL (Brazil), CEM KOÇ (Turkey), CZESLAW PRZEZAK (Poland).
D) DAMIR NOVAK (Croatia), DANIEL EDUARDO VARELA (Argentina), DARKO DRLEVIC (Montenegro), DIANA MAGALLON (Mexico).
E) EDUARDO CALDARI JR (Brazil), EKREM BORAZAN (Turkey), EL TOTO (Argentina), EMRAH ARIKAN (Turkey), ERDOĞAN BAŞOL (Turkey), EVZEN DAVID (Czech Republic).
F) FELIX RONDA (Spain), FRANCISCO

PUNAL SUAREZ (Spain).
G) GALINA PAVLOVA (Bulgaria), GERHARD GEPP (Austria), GERMAN GENG (Argentina), GÜLAY GARİP KOÇERDİN (Turkey), GÜLGÜN ÇAKO (Turkey), GÜLSAH ETEKER (Turkey), GÜNCE YAVUZDOĞAN (Turkey).
H) HAKAN ÇELİK (Turkey), HANDREN KHOSHINAW (Iraq), HASAN ÇAĞAN (Turkey), HASAN EFE (Turkey), HECER HATİCE ERDOĞAN (Turkey), HENRYK CEBULA (Poland), HULE HANUSIC (Austria), HÜSEYİN ÇAKMAK (Cyprus).
I-I) IGOR SMIRNOV (Russia), İBRAHİM ERSARAC (Turkey), İBRAHİM TAPA (Turkey), İHSAN TOPÇU (Turkey), İHAN NALBANT (Turkey), İSTVAN KELEMEN (Hungary), İVAILO TSVETKOV (Bulgaria), İSMAIL KERA (Czech Republic).
J) JAIME HUERTA (Chile), JIA RUI JUN (China), JIRI SRNA (Czech Republic), JORDAN POP-ILIEV (Macedonia), JULI SANCHIS AGUADO (Spain).
K) KEZİBAN ÖZKOL (Turkey), L) LÜTFÜ ÇAKIN (Turkey).
M) MAHİR ADEM (Turkey), MAKHMUD

ESHONQULOV (Uzbekistan), MARILENA NARDI (Italy), MARINA GORELOVA (Belarus), MARK LYNCH (Australia), MEHMET SAIM BİLGE (Turkey), MELEK DURMUŞ (Turkey), MERAL SİMER (Turkey), MICHAL GRACZYK (Poland), MILAN ALASEVIC (Slovenia), MILENKO KOSANOVIC (Serbia), MUAMMER KOTBAŞ (Turkey), MUHİTTİN KOROĞLU (Turkey), MUSA KAYRA (Cyprus), MUSTAFA YILDIZ (Turkey).
N) NECATİ GÜNGÖR (Turkey), NIVALDO PEREIRA DE SOUZA (Brazil), NURİ BİLGİN (Turkey).
O-O) OLEKSY KUSTOVSKY (Ukraine), ORHAN ÖNAL (Turkey), OSMAN YAVUZ İNAL (Turkey), ÖZNUR KALENDER (Turkey).
R) RAMAZAN ÖZÇELİK (Turkey), RAŞİT YAKALI (Turkey), RAUL FERNANDO ZULETA (Colombia), RAQUEL ORZUJ (Uruguay), RENE BOUSCHET (France), REYHAN SUR (Turkey).
S-S) SAADET DEMİR YALÇIN (Turkey), SABAHUDİN HADZIALIĆ (Bosnia & Herzegovina), SADIK ÖZTÜRK (Turkey), SAMRA İSSA PADRİN (Brazil), SEÇKİN

TEMUR (Turkey), SERDAR KICKLAR (Turkey), SEZER ODABAŞIOĞLU (Turkey), SSR KRISHNA (India), STANISLAV ASHMARIN (Russia), STANISLAW KOSCIESZA (Poland), STEFFEN JAHNSNOWSKI (Germany), SZCZEPAN SADURSKI (Poland), ŞEVKET YALAZ (Turkey).
T) TADEUSZ KROTOS (Poland), TAN ORAL (Turkey), TONGUÇ YAŞAR (Turkey), TONY TASCO (Belgium), TOSO BORKOVIC (Serbia), TRAYKO POPOV (Bulgaria), TVG MENNON (India).
U) UĞUR PAMUK (Turkey).
V) VALENTIN GEORGIEV (Bulgaria), VALERY ALEXANDROV (Bulgaria), VALERİY CHMYRIOV (Ukraine), VICTOR CRUDU (Moldova), VLADIMIRAS BERESNIOVAS (Lithuania), VLADIMIR MACH (Slovakia).
W) WESAM KHALIL (Egypt), WILLEM RASING (Netherlands).
Y) YALDA HASHEMINEZHAD (Iran), YURDAGÜN GÖKER (Turkey).
Z) ZDENKO PUHIN (Croatia), ZLATKO KRŠTEVSKI (Macedonia), ZORAN GROZDANOVSKI (Macedonia).

uluslararası
saygın bir mizah
koleksiyonu!

the international
a collection of the valued!

YEAR: 1 • 2012-13

NO: 1 • March 2012

NO: 2 • April 2012

NO: 3 • May 2012

NO: 4 • June 2012

NO: 5 • July 2012

NO: 6 • August 2012

NO: 7 • Sep. 2012

NO: 8 • Octb. 2012

NO: 9 • Nov. 2012

NO: 10 • Dec. 2012

NO: 11 • Jan. 2012

NO: 12 • Feb. 2012

YEAR: 2 • 2013-14

NO: 13 • March 2013

NO: 14 • April 2013

NO: 15 • May 2013

NO: 16 • June 2013

NO: 17 • July 2013

NO: 18 • August 2013

NO: 19 • Sep. 2013

NO: 20 • Octb. 2013

NO: 21 • Nov. 2013

NO: 22 • Dec. 2013

NO: 23 • Jan. 2014

NO: 24 • Feb. 2014

the second anniversary

İki yaşındayız!

eskiay

FENAMİZAH bildiğiniz gibi, uluslararası bir mizah dergisidir. 2012 Mart ayından beri bugüne kadar 24 sayı yayınlandı. Bunun anlamı; 2 yaşındayız! 25. sayımızla birlikte üçüncü yılımıza girdik.

Dergimiz, dünya çapındaki karikatürcü dostlarımızın katkıları ile hazırlanmaktadır ve internet üzerinden ücretsiz olarak takip edilmesi sağlanmaktadır. Ticari bir amaç gütmeksizin karikatür sanatına hizmet etmek ve tüm dünya karikatürcüleriyle dayanışma ve iletişim halinde olmak için varız. Bunu da geçtiğimiz iki yıl içerisinde başardığımızı düşünüyoruz. Dergimize yazılarıyla ve çizgileriyle katkı sağlayan tüm dostlarımıza ve tabi ki okurlarımıza da çok teşekkür ediyor, aramıza yeni dostların katılımlarını umuyoruz...

Karikatürün evrensel bir dili vardır. Bu dil, birbirimizi iyi anlamamızı sağlıyor. Sloganımız her zaman ki gibi: "Neye güldüğümüzü, iyi düşünelim!"

Saygılarımızla.

As you know, FENAMİZAH is an international humor magazine. Since 2012 March, twenty four issues had come out. That's mean; we are two years old! With our twenty fifth issue, we have become three years old.

Our magazine is prepared with our worldwide author friends' contribution and it can be followed on internet for free.

We don't aim to trade; what we are aiming at is to be a communication platform for worlwide cartoonists and serve to our cartoon art. At last, in these two years, we think that we are successful at these.

We thank to all our cartoonist friends- who contributes our magazine with their cartoons.- and to our dear readers. In addition, we hope the attendance of our other cartoonist friends...

Cartoon has a universal language. This language, obtains us to understand each other better.

Our slogan is always like this:
" Let's think what we laugh at! "

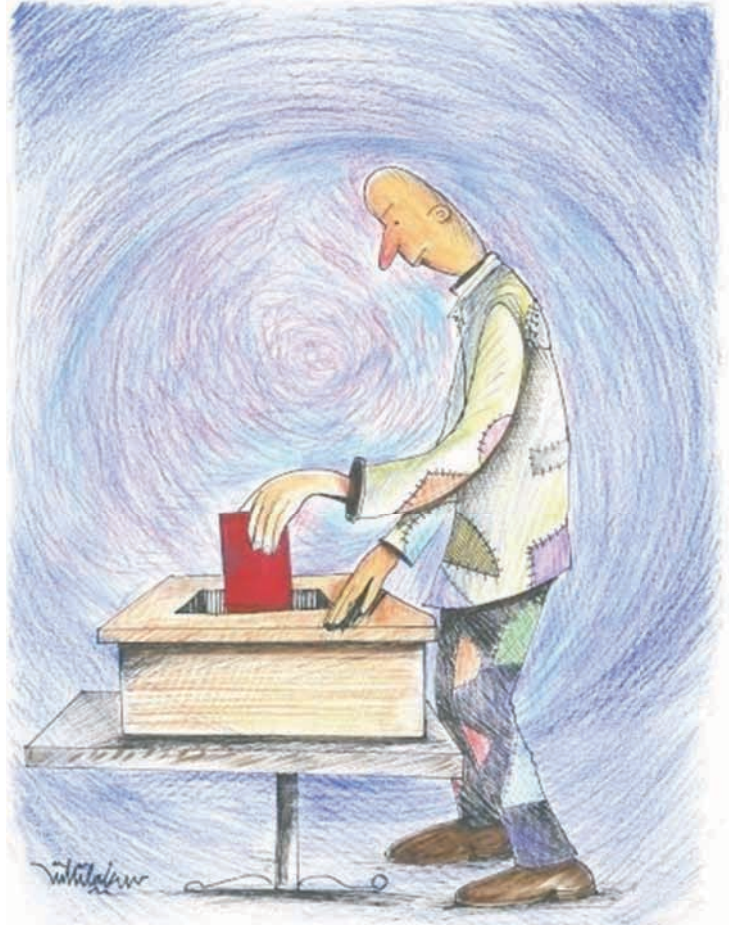
Sincerely.

Aziz YAVUZDOĞAN
editor-in-chief

AKTÜALİTE

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

Başbakan Erdoğan'ın oğlu Bilal ile yaptığı telefon görüşmelerinin ses kayıtları servis edildi. İddiaya göre görüşmede oğluna, milyar dolarlarını yolsuzluk soruşturmasından kaçırmak için talimat veriyor...

LÜTFÜ ÇAKIN - Turkey

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü...

İnternet ve porno lobisi...

- . . . Kendi vurgunlarını, soygunlarını gizlemek için internete sansürü "porno lobisine" bağlayabiliyor mesela...
- Oysa siyasete porno bunlarla geldi...
- "G...nün kılı olayım" dedi mesela kadın...
- TBMM çatısı altındaki en enteresan görüştür:
- "Senin k...nı s....."
- Ortaklarının konuşmasını dinlediniz kasetten...
- "Milletin a...na koyacağız..."
- ...

(Bekir Coşkun, Cumhuriyet-12.2.2014)

Demokrasinin pek ileri gitmesi...

- Uygulamalara bakarak "İleri Demokrasi" palavrasından ne anlamalıyız? Pek ileri gitmiş, haddini aşmışın demokrasisi!

~ Necati Güngör

Başbakan Erdoğan'dan internete yasaklama...

SERDAR KICKLAR - Turkey

"Alooo! Neredesin İleri Medya?.."

- Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütünün hazırladığı dünya raporunda Türk medyası 179 ülke arasında 154'üncü sırada yer aldı. Demokrasimiz ileri (!) giderken, basınımız sınıfta kaldı. "İleri Demokrasi" rejiminin "Alo Fatih'li Medya"sının geldiği nokta...
~ a. y.

haşlamalar taşlamalar

Osman Yavuz İnal

*Atmalı taşı,
gerekirse de yarmalı başı.*

PARALEL YAPI

Bilen varsa söylesin!
Ne kadardır bunun çapı?
Kimin elinde kaçak sapı?

PARALEL DEVLET

Bilim adamları
Paralel Evreni
Bir türlü çözemedi...
Siyasiler
Bir anda keşfetti
Paralel Devleti
On yıldır besledikleri...

PARALEL ÜZERİNE ÇEŞİTLEMELER

Son günlerde
Bir paralel, bir paralel
Sorma gitsin...
Paraleli oldu her şeyin...

Merak işte!
Cahil kalmayalım, öğrenelim dedim...
Açtım sözlüğü, karıştı aklım...

Fransızcası paralelle
Söylemesi bile, "Terelelli" gibi
Beyin çeşme olup, sulanıyor yani...

Matematikte ise; Kavuşurlarsa
Kızılca kıyamet kopmasın diye
Yan yana olup, birbirini kesmeden
Uzayıp giden şeylere derlermiş.

Sözlüğün yalancısıyım
Ben Pensilvanya sanırdım, meğerse
Paralellerin başlangıcı Ekvator'muş.
Yanılmışım, şaşırdım kaldım!

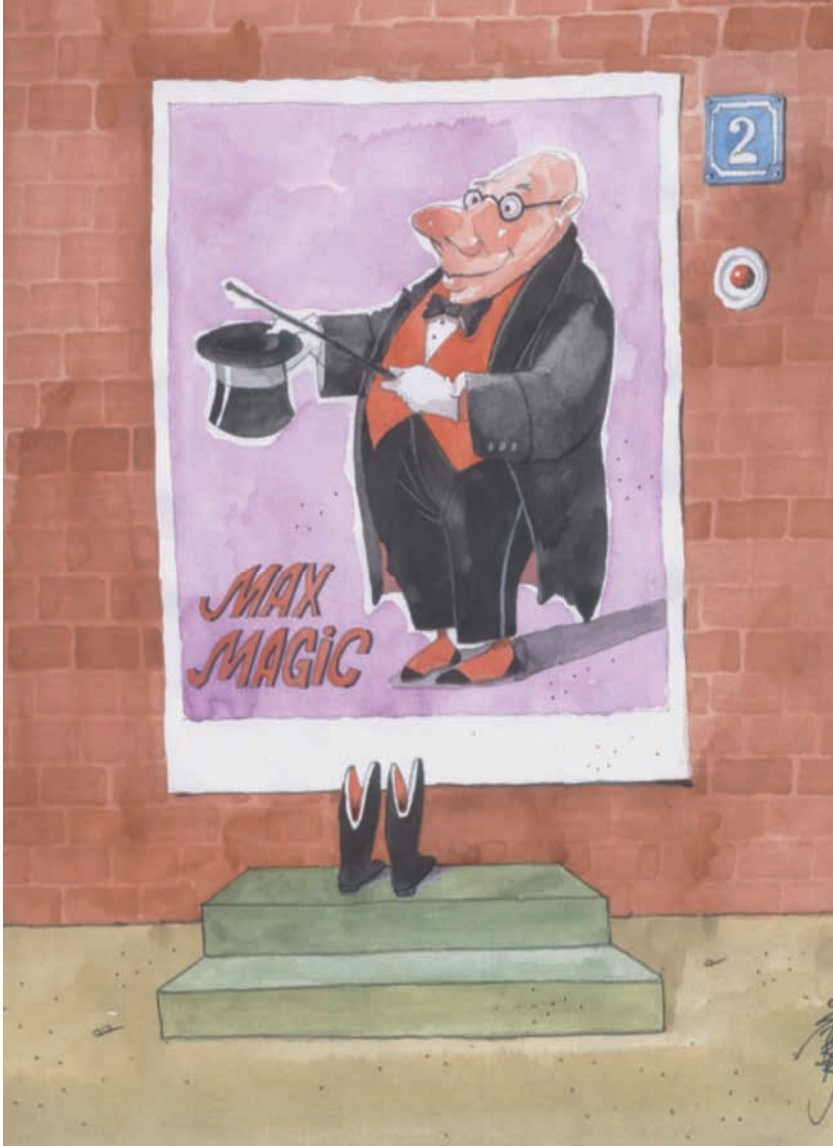
Yetmezmiş gibi
Bir de en büyük paralelmiş...
Bilinsin artık, Pensilvanya'dakinin
Pabucu dama atılmış...
II-
Buraya kadar çok ciddi oldu...
Küfede kiraz, eğlenelim az biraz...
Bir kürdan olayım da
Karıştırayım biraz...

Sadece Türkiye'de değil
Yerküre üzerinde de varmış paralel...
Gerçek de değilmiş üstelik
Varsayılmış...

Ben doğru sanırdım
Meğerse çembermiş...
Bir çeşit daire yani... Ortası boş...

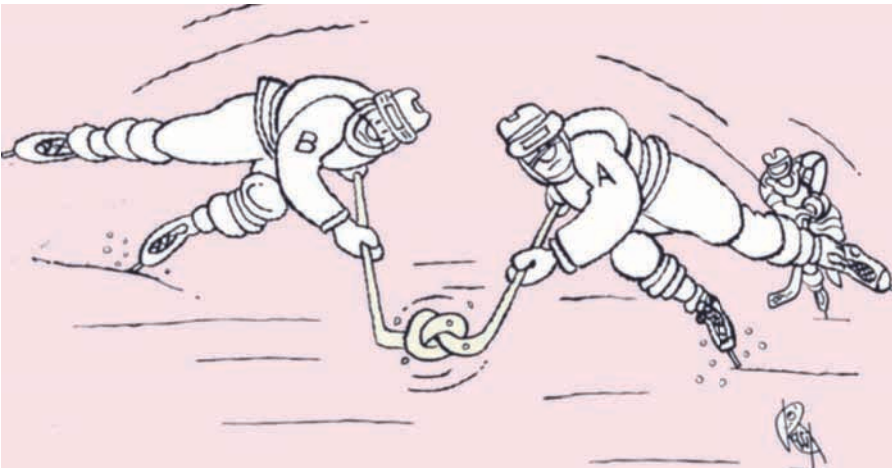
Morla pembe arası
Yüzde kalmış kömür karası...
Fiskos, fiskos
Korkarım bu da çıkacak fos...

BORISLAV STANKOVIC - Serbia

SPOR ÇİZGİSİ

Raşit Yakalı

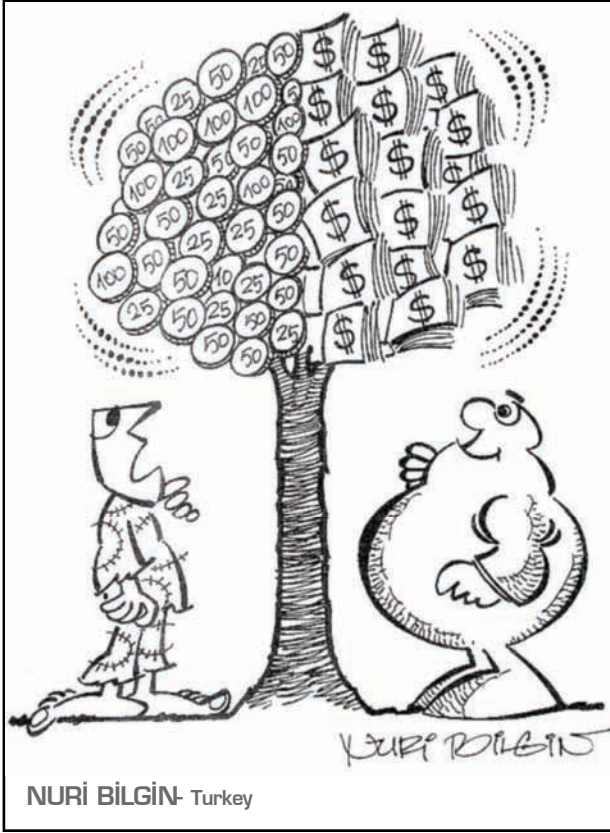

AKTÜALİTE

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

İnternete sansür...

- Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün internete sansür yasasını onayladığını ilk olarak internetten (Twitter hesabından) duyurması tam ironik bir durum oluşturdu...
~ a.y.

NURİ BİLGİN - Turkey

Kakalayamadık ama kakalanabiliriz...

- Rusya'ya sattığımız 22 ton domates, zirai kontrolde tehlikeli haşarat barındırdığı gerekçesiyle iade edildi. Merak etmeyin efendim mal çöpe atılmayacak kadar büyük miktarda. Ruslara yediremedik, biz yeriz kesin!

~ a.y.

Türkiye yerel seçimlere hazırlanıyor...

EMRAH ARIKAN - Turkey

ŞİİR DİLİYLE...

İhsan Topçu

SONSUZ SORU...

taşın yüzüne soruyorum
ağacın yüzüne de
ne kadar yüzdür
insanınki...

İhsan Topçu

Kentsel dönüşüm...

ARTURO ROSAS - Mexico

Yürü ya kulum!

• Bilal'in vakfı TÜRGEV'in hiç arabası yokmuş. Niçin? Allah, "Yürü ya kulum" dediği için.

~ Işık Kansu (Cumhuriyet, 17.2.2014)

OSMAN YAVUZ İNAL - Turkey

ÜSTAT ve EVLAT

• aziz yavuzdoğan

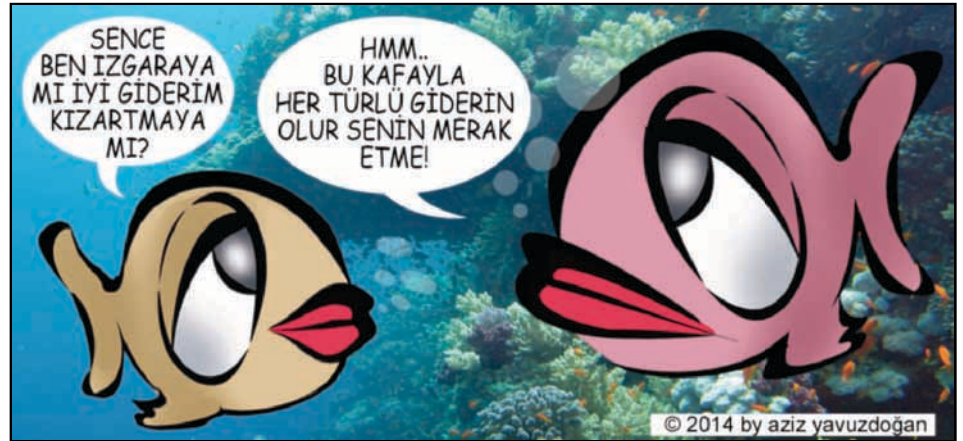
FENAMEN

• aziz yavuzdoğan

DUYGUSAL BALIK

• aziz yavuzdoğan

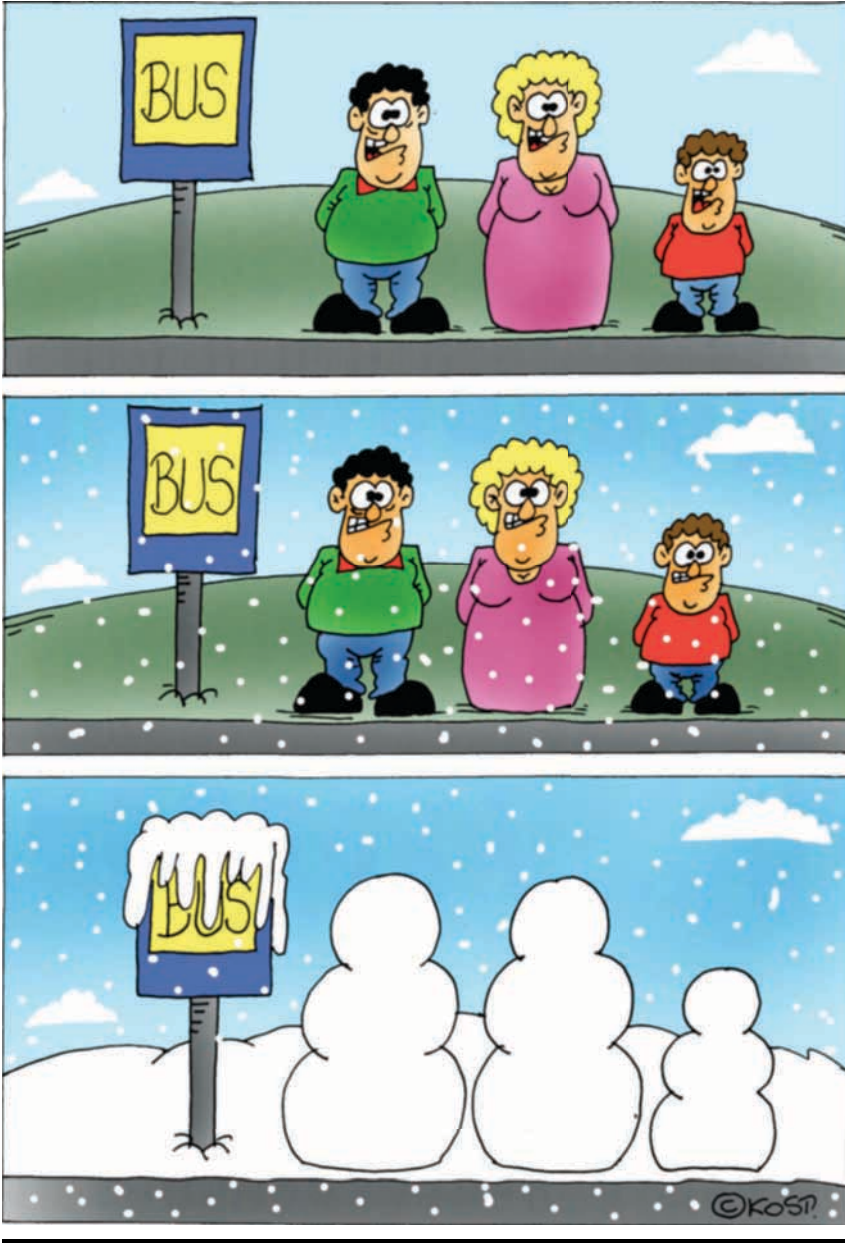

UYDUDAN NAKLEN

• hakan çelik

© Cumhuriyet Gazetesi, 2014

aphorisms

Sabahudin Hadzialic

TURKISH

- Eğer şüphe duyuyorsam bu farkında olmaktır. Ve şüphe inancın başlangıcıdır.
- Yazmak zor bir şey değil, önemli olan ne yazacağını bilmektir.
- Anlık duygular üste çıkarsa, akıl aşağıda kalır...
- Hristiyan ve İslami yetkililer "internet"i desteklediklerini söylüyorlar. Tabi ki; orada Kuran'dan ve İncil'den iyi bahsediliyorsa.
- Ben Tanrı'yı seviyorum.. ve tabi ki din olmaksızın!

BOSNIAN

- *Osvijestiti se, znaci sumnjati. A sumnja je pocetak vjervovanja!*
- *Pisati nije tesko. Tesko je znati pisati!*
- *U trenutku kada nas emocije ponesu, razum stoji na mjestu.*
- *Kazu da crkva i dzamija podrzavaju Internet. Kako kad nista o tome ne piše ni u Kuranu svetom ni u Bibliji?*
- *Volim Boga, ali bez religije.*

ENGLISH

- *Become aware of it, is to have doubt. And a doubt is the beginning of belief!*
- *Writing is not difficult. It's difficult to know how to write!*
- *At the moment we bring emotions on the top, intellect stays down under.*
- *They say that Christianity and Islam support Internet. How is that if there is nothing written about in the holy Koran and not even in the Bible?*
- *I love God, but without religion.*

TV nağme

Gülşay Garip Koçer

Kaynana Gelin, Seda'ya gelin!...

Seda - Söyle bacım, sen mi daha fedakarsın gelinin mi?

Kaynana - Ben yıllarca çocuuma saçımı süpürge ettim. Onu okutayım diye neler çektim, okumadı hergele. Sonra işte askerden geldi, buldu bunu, onları evlendirebilmek için 5 yıl taksit ödedim Seda hanım, tabi ki ben daha fedakarım. Ama kıymet bilirler mi ya? Bu var ya bu, küçükken ilkokula gidene kadar emdiydi beni. Bisikletten düştü bacaanı kırdı, 3 ay sırtımda taşım. Yemedim yedirdim, giymedim giydirdim. Şimdi bi de çocuk yaptılar attılar kızanı kucağıma, sanki anası benim, hep torun bakıyoz. Ah, ah! Ağlarsa anam ağlar gerisi yalan ağlar demişler.

Seda - Demi kız. Bu analar çok cefakar beee. Biz evlatlarımız için ölüyoruz vallah billah. Neyse herkese sıra gelecek anam şimdi gelin hanıma soralım. Sen ne diyon be bacım kaynanan mı fedakar sen mi fedakarsın?

Gelin - Şimdi Seda abla, kaynanam zamanında fedakarlık yapmış evelallah, itiraz da etmiyom ama bunun çocuğu bana geldikten sonra onla hep ben uğraştım hala da uğraşıyom valla billa. O sadece gün gün gezip yiyo içiyo. Ben bu adamın her bişeyini çekiyom. Neden? Kocam çünkü. Madem evlendik çekçez ablacım. Hem çalışıyom, hem ev işlerini yapıyom, hem kocamla oluyom. Çok zor valla. Onun için artık ben daha fedakarım diyom.

Seda - Kız sen de haklısın valla.

Kaynana - Oğlumun nesini çekmişsin sen bakayım. Pırlanta gibi çocuum var benim, kurban ol sen ona emi.

Gelin - Haaa, sahte pırlanta. Ayol 5 senedir çocuunun ne iyi huyunu gördüm. Her gece dışarıda, daha bi kere boğaza yemeğe bile götürmedi beni.

Kaynana - Boğazına dursun inşallah, kız ananın evinde kebabçı bile görmedin zilli.

Seda - Aaaa bacılar kavga yok. Programımızın içeriğinde kavga yok. Şimdi bu adam birinizin çocuğu birinizin kocası, bi de ona soralım bakalım annesi mi fedakar karısı mı?

Müstakbel koca - Seda ablam, gelin kaynana toprağından olurmuş derler, bu iki kadının dırdır bitmedi, bitmeyecek. Ömrümü yediler ömrümüüüü... Ben hepsinden fedakarım.

Kaynana&Gelin - Eve gidicez Cezmi, görürsün sen en fedakar kimmiş?

Seda - Ayyy bacılar, kardeşlerim, kocalar, ne güzel bi program yapıyoz demi kız. Harikasınız valla. İşte mutlu aile tablosu böyle olur anacım. Ben de katılıyom valla size. Geçti kız hepsi başımızdan amaaan. Gül gibi geçiyor işte hayat. Bi dahaki programa daha çok katılım istiyom bak. Söyleyin komşularınıza, alsınlar gelinlerini kaynanalarını gelsinler. Daha çok konuşacak konumuz var anacım. Haydi şimdilik hoşçakalın.

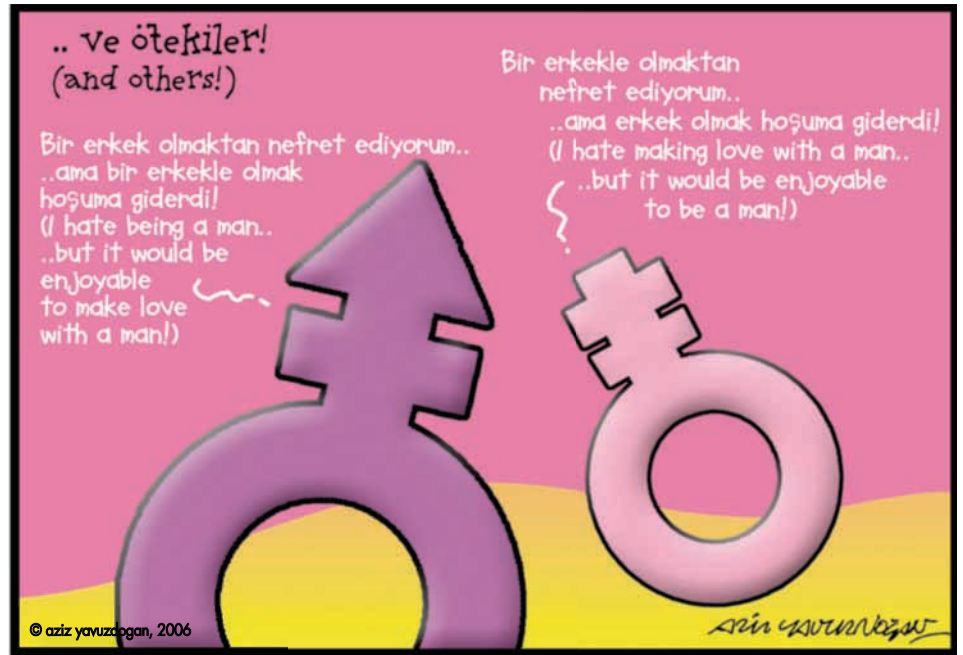
MY CAT's

• özür kalender

KADINLAR, ERKEKLER ve BAŞKA ŞEYLER WOMEN & MEN and OTHER STUFF

• aziz yavuzdoğan

BİZİMKİLER

• orhan önal

HABERLER

send it to us your event and exhibition news...

• fenamizah@gmail.com

Metin Peker ve Sonay Yılmaz...

Ekim ayında yitirdiğimiz Balcıoğlu'nu Şubat ayında bir sergiyle andık...

• 27 Ekim 2009'da yitirdiğimiz usta karikatürcülerimizden Semih Balcıoğlu'nun "Güle Güle İstanbul" başlıklı çalışmaları, 4-22 Şubat tarihlerinde "BİZ Karikatür ve Çizgi Roman Koleksiyonu" tarafından FMV Galerisi Işık Teşvikiye'de sergilendi... Açılışa Karikatürçüler Derneği başkanı Metin Peker de katıldı.

Genç çizimlere destek vermesiyle bilinen Karikatürçüler Derneği Başkanı Metin Peker, Balcıoğlu'nu anma sergisi açılışında, derneğin yeni üyelerinden resim öğretmeni Sonay Yılmaz ile birlikte görülüyor...

Erdoğan Bozok, Orhan Doğu ve Raşit Yakalı...

Orhan Doğu'ya ve Erdoğan Başol'a geçmiş olsun...

• Karikatürçüler Derneği eski başkanlarından Orhan Doğu geçirdiği ani rahatsızlık üzerine Zeytinburnu Avrasya Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Erdoğan Bozok ve Raşit Yakalı'nın ziyaret ettiği Orhan abimize geçmiş olsun dileklerini iletiyoruz.

• Diğer yanda Erdoğan Başol ağabeyimiz de başarılı bir ameliyat sonrası sağlığına kavuşmuştur. Kendisine de geçmiş olsun diyoruz...

Erdoğan Başol

Panduranga Rao...

• Largest size 15 page Environment awareness Cartoons hand made Calendar of 50 inches height x 30.5 inches width created by B.V. Panduranga Rao, Cartoonist, Bangalore India gets in to Unique World Records-2014.

B.V. Panduranga Rao

Manisalı çizerlerden "kırkbeşlik" karikatürler...

• Karikatürçüler Derneği Manisa Temsilciliği'nce düzenlenen, Manisalı çizerlerin eserlerinden oluşan karikatür sergisi, 15 Şubat tarihinde Manisa Öğretmenevi'nde açıldı. Sergi açılışına Manisa valisi Abdurrahman Savaş, Manisa AKP milletvekili Selçuk Özdağ, İzmir Gazeteciler Cemiyeti Başkanı ve Türkiye Gazeteciler Federasyonu Başkanı Atilla Sertel, Manisa Belediye Başkan vekili Türkan Köroğlu, Karikatürçüler Derneği Başkanı Metin Peker ve Karikatürçüler Derneği Manisa il temsilcisi İbrahim Atabey ile bazı karikatürçüler katıldı. Manisa'nın il plakası numarası olan 45'e vurgu yapılarak "45'lik" adı verilen sergide, Manisalı çizerlerden; Ahmet Aykanat, Ahmet Başsoy, Büşra Çiçek, Enes Erdinç, Engin Boğaz, İbrahim Atabey, İbrahim Topaloğlu, İrfan Sayar, Murat Dolgun, Mim Uykusuz (Onur Çizeri), Mustafa Yıldız, Müfit Gazan, Orhan Peynirci, Ömer Saltay, Saadet Demir Yalçın, Sadık Pala, Seyfettin Peynirci, Sezer Dönmez, Simge Hanaylı, Suha Bulut, Tufan Selçuk'un eserleri yer aldı.

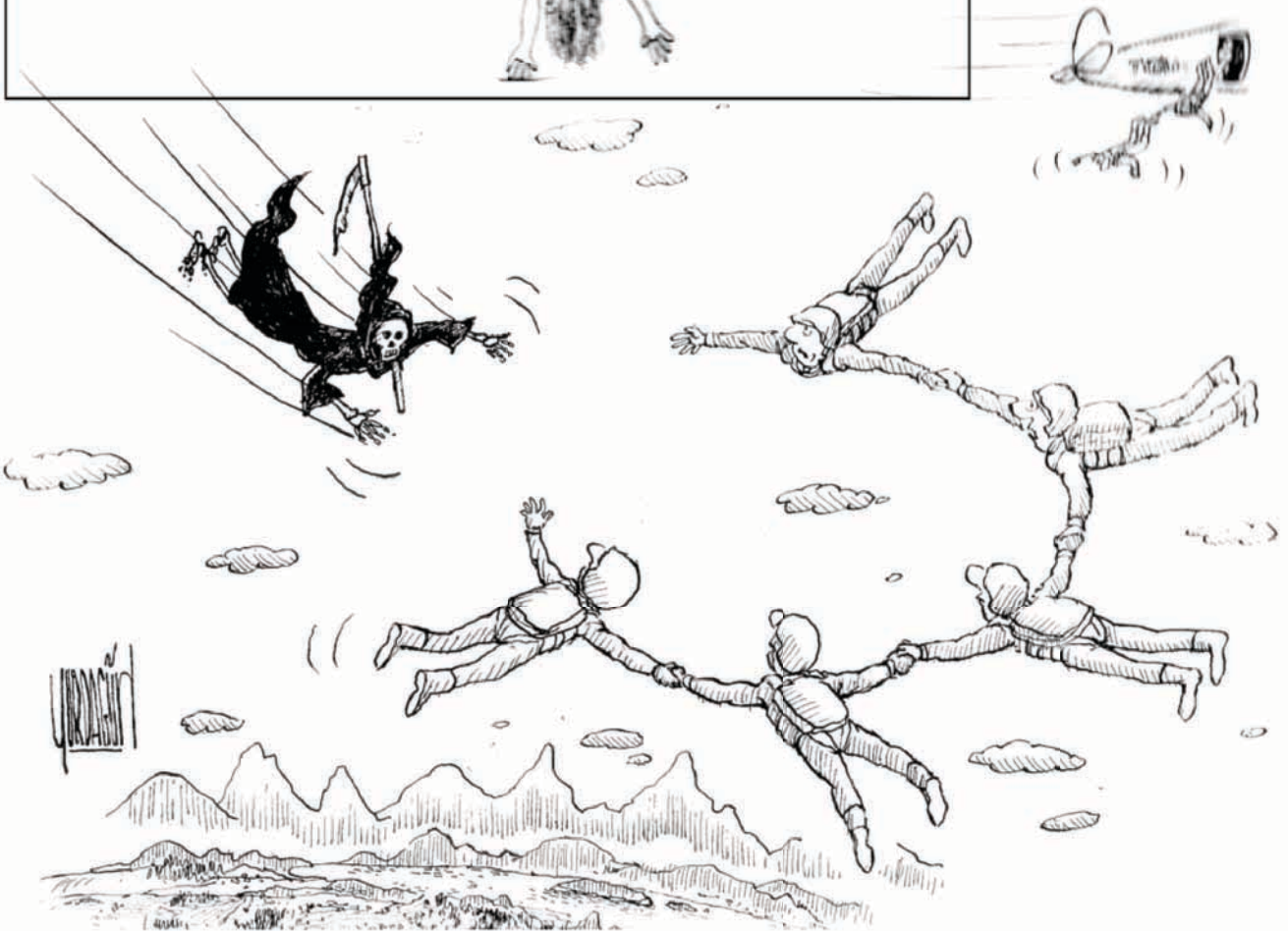
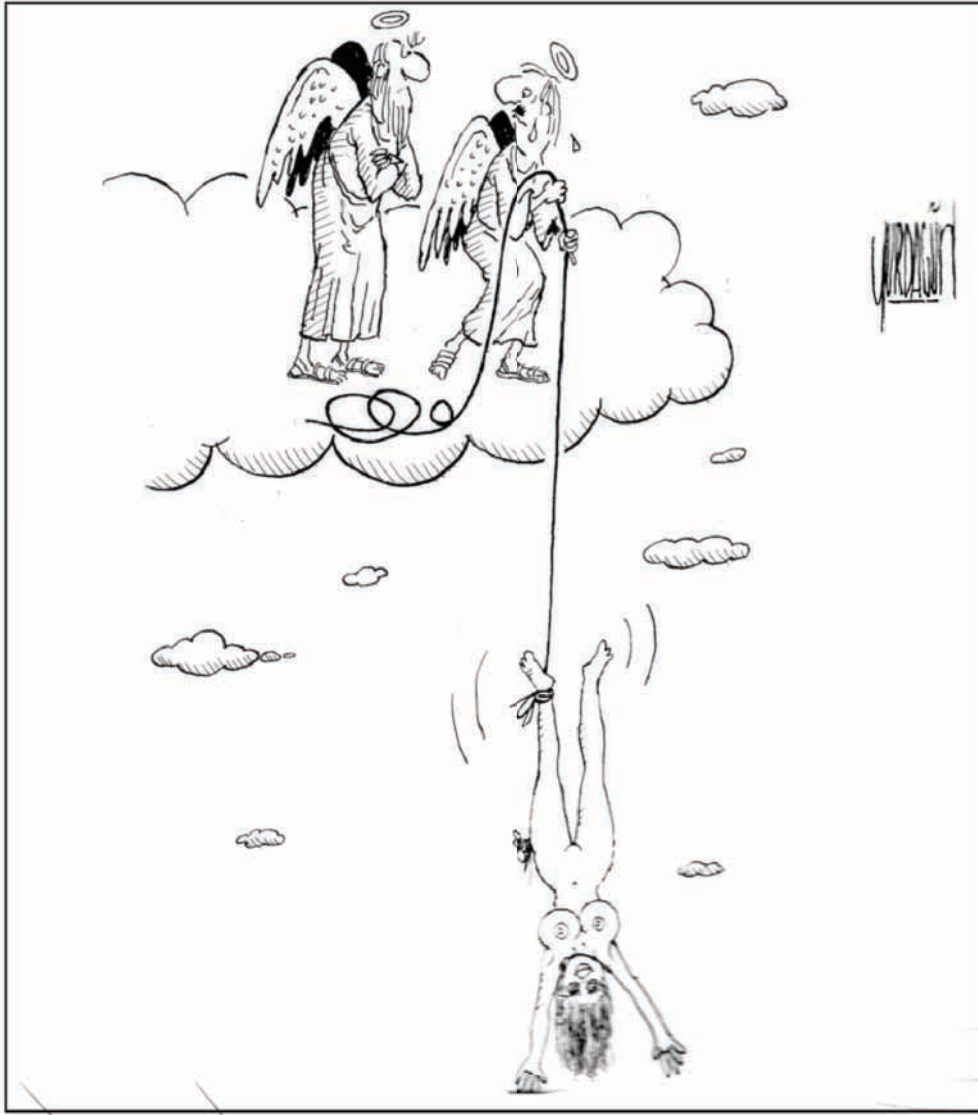
Ekrem Borazan

Atayurttan Anayurda İpek Yolu...

• Karikatürcü ve sinemacı dostumuz Ekrem Borazan, "Eskişehir Türk Dünyası Kültür Başkenti" projesi kapsamında bir süredir belgesel çekim çalışmaları içinde bulunuyor. Projenin montaj aşamasına geldiklerini belirten Borazan, Anadolu'daki çekimlerin ardından Çin, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, İran, Kırım gibi bölgelerde de çekimler yaptıklarını ve "Atayurttan Anayurda İpek Yolu" adını verdikleri belgeselin TRT'de yayımlanacağını söyledi...

**yurdağın
gökçer**

HABERLER

Güngör Kabakçioğlu da Şubat'ta bir sergiyle ve ilgisizlikle anıldı...

• 27 Haziran 2011 tarihinde yitirdiğimiz Güngör Kabakçioğlu, 8-28 Şubat tarihleri arasında İstanbul Karikatür ve Mizah Merkezi'nde düzenlenen sergide "Osmanlı Sultanları" adlı çalışmalarıyla anıldı... Açılışa olan ilgisizlik üzüntü yarattı. Kabakçioğlu ailesinden hiç bir bireyin bulunmaması bir yana, dört gün öncesi Balçioğlu'nun sergi açılışı için İstanbul'da bulunan dernek başkanı Metin Peker'in, Güngör Kabakçioğlu sergi açılışına katılmaması da dikkat çekti. Sergilere olan ilgisizliğin sebepleri arasında; Karikatür ve Mizah Merkezi'nin güncellikten uzak sergi programlarının ve kamuoyuna yeterince duyurulamamasının da olumsuz etkisi olduğu gözlemleniyor.

Güngör Kabakçioğlu'nun "Osmanlı Sultanları" adlı çalışmalarının sergi açılışına 5-10 kişilik bir izleyici topluluğunun katılması üzüntü yarattı. İstanbul Karikatür ve Mizah Merkezi'ndeki sergi açılışlarına olan ilgisizlik dikkat çekiyor...

Halkın katılımının sağlanamadığı, medyanın bihaber olduğu böylesi sanatsal etkinliklere karikatürcülerin de artan ilgisizliğin sebepleri üzerine ciddi olarak düşünülmeli...

MaxMinus no: 52

• Sabahudin Hadzialic'in yayın yönetmenliğinde Bosna Hersek'te üç ayda bir yayımlanan Mizah Dergisi MaxMinus'un 52. sayısı çıktı.

• The MaxMinus humor magazine new issue published in Bosnia-Herzegovina. Editor of the magazine, is Sabahudin Hadzialic.

Neşeli Mizah 1 Yaşında...

• Konak Belediyesi, Neşe ve Karikatür Müzesi'nce karikatürcü Mustafa Yıldız yönetiminde yayımlanan "Neşeli" mizah dergisi, Şubat ayı 6. sayısı ile birlikte birinci yılını kutladı. İki ayda bir çıkan dergi okurlara ücretsiz dağıtılıyor.

Tan Oral'dan "Vinyetler" Sergisi...

• Tan Oral'ın "Vinyetler"i, Schneidertempel Sanat Merkezi'nde sanatseverler ile buluştu. Sergide, sanatçının yıllar boyu gazetelerde çeşitli yazılarının yanında yayımladığı vinyet çizimlerinin orijinallerinden oluşan bir seçki sunuldu.

Vinyetler basında, okurun dikkatini yazıya çeken, merak uyandıran ve okumayı teşvik eden küçük güleç çizimlerdir. Yazıyı ve yazarın niyetini açıklamaya kalkmadığı gibi, önüne de geçmez, yazının paralelinde duran süsleyici çizimlerdir vinyetler...

"Vinyetler / Güleç çizimler" sergisi, 12 Şubat - 07 Mart 2014 tarihleri arasında Schneidertempel Sanat Merkezi'nde sanatseverlerce izlendi...

Tan Oral

erdoğan
başol

KASABADAN ÇİZGİLİ ANILAR / karikatürler...

Karikatürünün önemli isimlerinden İbrahim Ersaraç ağabeyimizden yeni bir kitap. Aslında yeni dememize bakmayın 4 ay önce yayımlanmış bir eserden söz ediyoruz. Ne ayıptır ki; Ne biz karikatürcüler ne de derneğimiz, ustamızın bu son kitabından bihaber durumdaymız. Ta ki İbrahim ağabey kitabını imzalı olarak bize gönderinceye kadar. Oysa Kasım ayında kitap yayımlandığında Doğan Hızlan, köşesinde bu kitabı tanıtıcı bir yazı yazmış da gözümüzden kaçmış meğer. ...

Aslen Bursa, Mustafakemalpaşalı olan Ersaraç'a son yıllarda hemşehrilerinin sahip çıkması da aynı bir dikkat çekici durum. Mustafakemalpaşa Kültür ve Sanat Derneği başkanı Kekil Şimşek ve yönetimi, ustamızın daha önce de bir kitabını yayımlamış ve bir de sergisini açmışlardı. Akbaba, Çarşaf, Dolmuş gibi efsane mizah dergilerinde ve birçok gazetede karikatürler çizmiş, eski bir Babiâli ismi olan İbrahim Ersaraç, Kasabadan Çizgili Anılar adlı kitabında bizi doğup büyüdüğü Mustafakemalpaşa'ya götürüyor. Anılar olduğu kadar, sözlü tarih çalışması, bir kent tarihi bu. Sadece kasabayı, kasabalıları, kasabada yaşananları değil, yolu oradan geçenleri de aktarıyor Ersaraç. Bize aktardığı anılar, yaşantılar ise artık pek örneğine rastlamadığımız türden... Eğlencesine, mizahına ise diyecek yok!

Kasabalardan birinin öyküsü...

Doğan Hızlan (Gazeteci, eleştirmen)

Sevgili dostum karikatürist **İbrahim Ersaraç**'ın **Kasabadan Çizgili Anılar** (*) kitabını okurken, kasaba ile ilgili edebiyattan, sinemadan belleğimdeki kalanlar birden canlandı.

Bir kasabayı yazıyla, çizgiyle bize aktarıırken, anıların çekmecesi de açıyor.

Kitap iki bölümden oluşuyor: Çizgili Anılar, Basından Çizgili Anılar. Anlattığı kasaba Mustafakemalpaşa.

Kasaba benim ilgi alanımın içindedir. Çünkü ne köyün saflığı vardır onda ne kentin gelişmişliği. Arada bir yeredir, belki de köyden aldıklarını bir işleminden geçirip kente sunan bir araçtır.

Nuri Bilge Ceylan'ın 'Kasaba'sını, Kemal Bilbaşar'ın romanlarını, Atıf Yılmaz'ın, Necati Cumalı'nın 'Mine'yi yapıtından uyarladığı 'Mine'yi seyretmiş, okumuş olanların kasaba ve kasaba ahlakı konusunda bir fikir edindikleri kanısındayım.

...

ERSARAÇ, önce geçmişte kalan dostları tanıtıyor bize. Kasabanın havasını vermek için gerekli bir yöntem.

Öğretmenlerden kaymakama, berberden kahveciye kadar tipler, birçok kasaba öyküsünün vazgeçilmez kişileridir. Sözelimi, köpüklü kahvenin sırrını öğrenebilirsiniz. Kahve piştikten sonra sodaya

batırılmış bir çubukla karıştırınız mı, al sana köpüklü kahve.

Kasabada yaşayanların işleri dışında bir yetenekleri varsa ondan da yararlanılır. Demirci ustası trompet çalıyormuş, haliyle bandoda da görevliyken bir kaymakam gelip yeni bir görev daha vermiş.

Sabahları direğe bayrak çekilip akşam indirilirken ustamız burada da trompet çalmış.

Kasabanın lakap takmada, birbirleriyle dalga geçme özelliği vardır. Keller, topallar, hacılar bir kenara tuhaf tuhaf lakaplar birbiri ardına sayılır. Ya bir olaydan ya bir cümleden ilham alınan...

Kasabanın bürokrasi tarihimizdeki yeri, siyaset-toplum ilişkileri konusundaki özellikleri de, siyasal tarih için önemli malzemedir. Kasabadaki sinemayı, sinemacıyı anlatırken **Cinema Paradiso**'yu anımsadım.

Ünlü aktör **Valentino**, bir ıslıkla atını çağırıyor, sessiz film dönemi, ıslıklı çalan makinist. Zaman zaman müzik çalınıyor ama yabancı bir parça değil bizden bir şarkı çalınıyor ki, halk yadırgamasın...

Her akşam aynı filmi seyredenlerin beklediği ne?

"Gece vakti soyunan bir kadın görünüyor pencerede tam sutyenini çıkaracağı sırada aradan geçen tren görüntüyü kapatıyor. Belki rötör yapar da görüntüyü tam seyrederiz diye her gece geliyorum."

İbrahim Ersaraç, dergilerde resim yazıları yazdı, sergi eleştirileri yayınladı. Haliyle basın dünyasının uzun süre içinde yer almış bir isim...

Basından Çizgili Anılar'da kimler yer alıyor?

Yıldız Kenter, Nuri İyem, Hasan Kavrak, Orhan Tamer, Aziz Nesin, İlhan-Turhan Selçuk Kardeşler, Münir Nurettin Selçuk, Ruhi Su, Bedii Faik, Vedat Nedim Tör, Onat Kutlar, Orhan Boran, Nehar Tüblek, Mehmet Ali Birand, Olgun Şimşek, Osman Nebioğlu, Yaşar Nabi Nayır, Cevdet Atmaca, Nurullah Ataç.

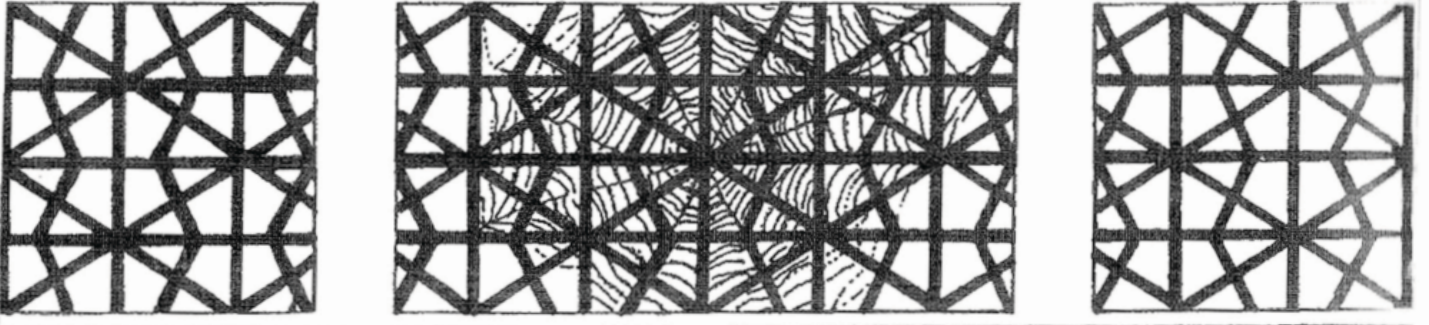
Kitabın son sayfalarında **Ersaraç**'ın karikatürlerinden bir seçkiyi de görebilirsiniz.

...

BİR karikatürist/yazarın anıları, yazdığı ve çizdiği portreler ilginizi çekecek. () Kasabadan Çizgili Anılar, İbrahim Ersaraç, Mustafakemalpaşa Kültür ve Sanat Derneği Yayınları, Tel: 0224 614 06 34*

İbrahim Ersaraç (fotoğraf: Muhittin Koroğlu)

MUHİTTİN KÖROĞLU - Turkey

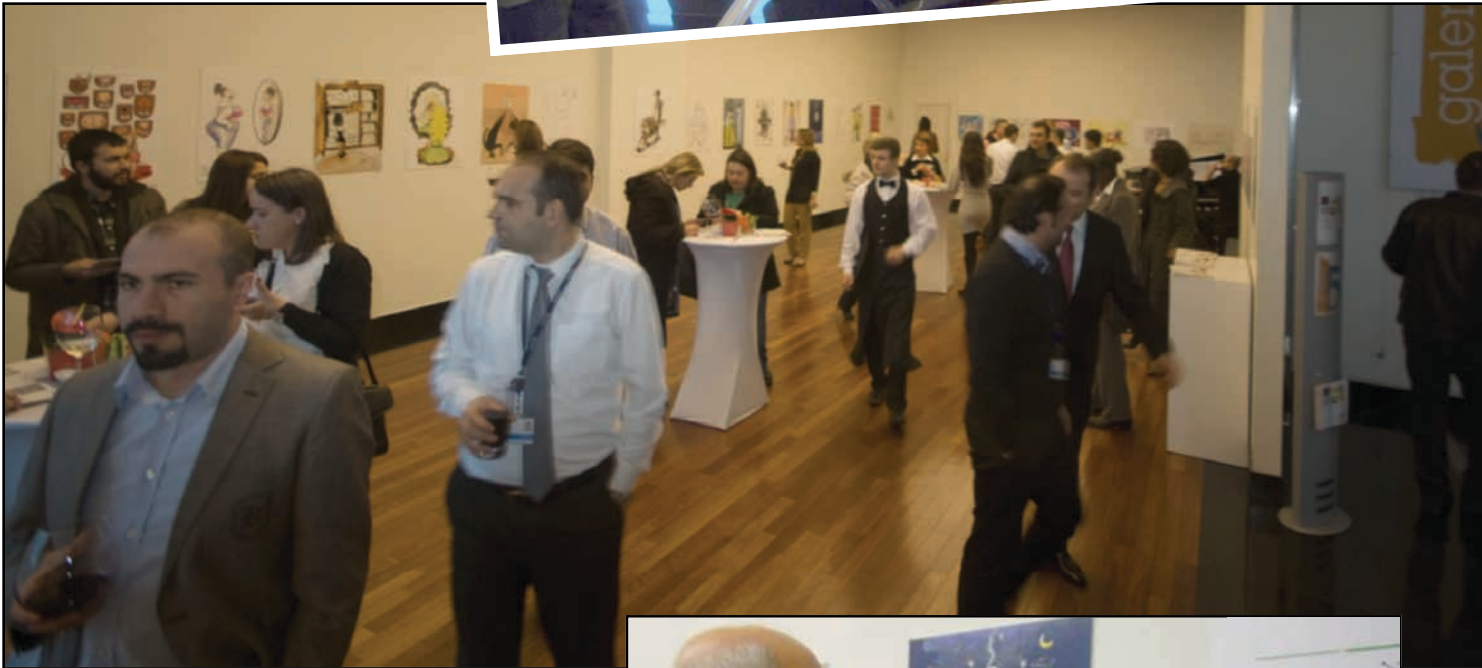

IGOR SMIRNOV- Russia

Kadın karikatürcülerden kadın sorunları...

Galeri5, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında sanatseverleri uluslararası kadın karikatürcülerle buluşturuyor. Fenamizah, Yaratıcı Çocuklar Derneği ve Anel Group işbirliğince düzenlenen bu anlamlı sergide Türkiye'den ve 16 farklı ülkeden kadın karikatürcülerin kadın sorunlarına yönelik eserleri yer alıyor... Kadınların gözüyle dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan hemcinslerinin sorunlarını konu alan sergi, ziyaretçilerini hem düşündürcek hem de güldürecek.

26 Subat'ta Galeriy5'te açılışı yapılan sergi 28 Mart'a kadar izleyicilere açık kalacak...

Karikatürümüzün ustaları olan Meral Simer, genç çizerlerimizden Melek Durmuş ile...

Yaratıcı Çocuklar Derneği Başkanı Didem Çapa ile Fena Mizah yayın yönetmeni Aziz Yavuzdoğan sergi açılışında Anel Group Yönetim Kurulu Başkanı Rıdvan Çelikel'e sergiyle ilgili bilgi veriyorlar...

Raşit Yakalı ve Aziz Yavuzdoğan, sergide çalışmasıyla yer alan genç karikatürcü Melek Durmuş ile birlikte...

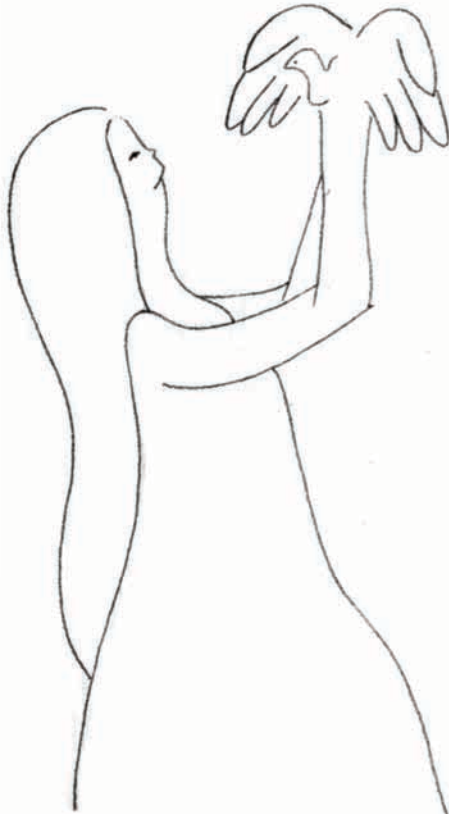
The women's problems by female cartoonists...

Galeri 5, brings you together with international female cartoonists within the context of March 8th, International Women's Day. We wanted to celebrate this important day with this exhibition in which the caricatures about the women's problems by female cartoonists from Turkey and 16 other countries are exhibited. The exhibition that is about the problems of the women from different countries all around the world, will make you think as well as laughter. The exhibition is held in cooperation with Fena Mizah e-magazine.

Feb.26-March 28, 2014

SOMAYE SHOGHI - Iran

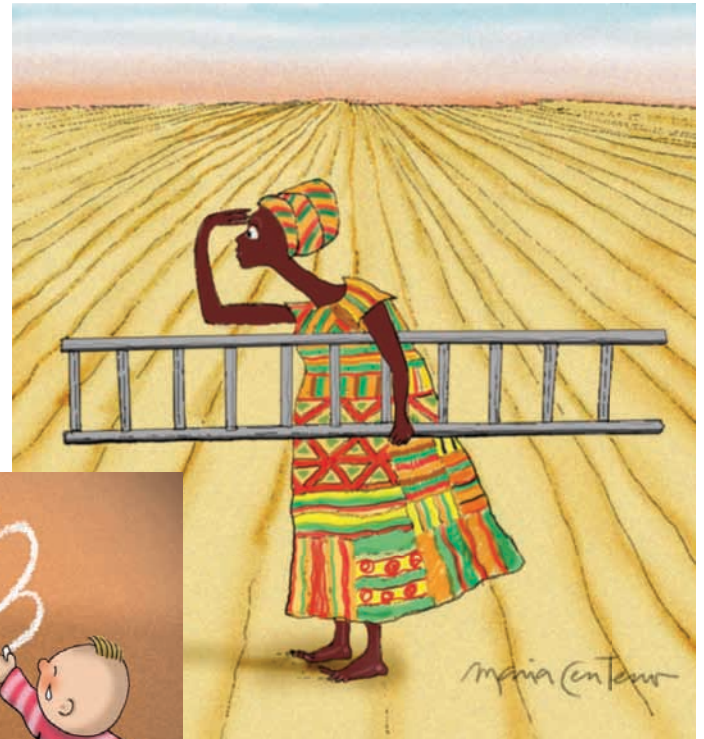

MERAL SİMER - Turkey

Uluslararası
Kadın
Karikatürcüler'den
Kadın Sorunları
Sergisi'nde
yer alan
çalışmalardan
bazıları...
(FOTOĞRAFLAR:
RAŞİT YAKALI ve
TUNCAY BULUZ)

ADRIANA MOSQUERA - Colombia

MARIA CETENO - Venezuela

Akrebın intiharı...

Bülent Okutan

Yerel bir gazetede koordinatörlük yaptığım yıllardı. Arkadaşlardan biri *"Halit Çelenk ile bir ropörtaj yapalım"* diye bir fikir attı ortaya, bir başkası; *"Yaşı bayli ilerledi bir sayfa ayıralım"* dedi. Fikir kabul görünce telefonla randevu alındı. Ankara'da Beşevlersemtinde Bahriye Üçok Parkı arkasında oturduğu evin adresini aldık. Anılan gün ve saatte yanımıza bir foto muhabiri de alarak ziyaretine gittik. Yorgun görünüyordu. Eşi Şekibe hanım bize çay ve kurabiye ikram etti. Sohbetimizde en çok merak ettiklerimizi sorduk. Bize Deniz Gezmiş ile son saatlerini anlattı. O günü tekrar anımsadı ve hüznünlendi. 12 Eylül Cuntası'nın çok yanlış ve acımasızlığından söz etti. Hukukun çizmeleri altında kaldığını, demokratik hak ve özgürlüklerin yok sayıldığını tekrar yaşattı bizlere... Baskıcı, totaliter, faşizan ruhlu diktatörlerden söz ederken tabağındaki kurabiyelere bakıp gülümsedi. Sebebini sorunca da anlatmağa başladı.

"12 Eylül askeri darbe henüz yapılmıştı. Zanlı,suçlu fark etmiyordu. Bir işaretle,bir ihbarla insanlar alınıp götürülüyor bir daha haber alınamıyordu" dedi. *"Sizde maruz kaldınız mı?"* diye sorduk. *"Hayır.İlk etapta beni almadılar ancak bir manga askerle evi bastılar. Ne arıyorlardı bilemedik. Başlarında bir subay ve astsubay vardı. Evimizi ve kütüphanemizi hallaç pamuğu gibi attılar. Tam aradıklarını bulamamışlardı ki bir asker topuk selamı vererek odaya daldı. Yanımızdaki subaya elindeki pusulayı uzattı. Salondaki telefonun altında bulunan danteli kaldırıncı şifre bulmuş. Hanımla bende bu şifreyi merak ettik. Acaba böyle bir yazıyı kendileri koyup bizi mi suçlayacaklardı. Pusulayı görünce hanım da rahatlayarak gülmeye başladı. Zira şifre denen şey hanımın komşusundan aldığı Kurabiye tarifinin acele acele yazılmasından başka bir nesne değildi ; YETER KA...*

UN, 1 ÖL... SIV. YA. YAR... ÖL...

ŞK. KARBON.. Lİ.. KABU.

RENDE. 4 YU.. SAR...

(Yani tarif şöyle idi; Yeteri kadar un, bir ölçek sıvı yağ,yarım ölçek şeker Karbonat,limon kabuğu rendesi ve 4 yumurtanın sarısı) Hanım gülerken tarifi subaya verdi. evlişeniz eşinize verin hem basit hemde nefis bir kurabiyedir dedi. Ev darmadağın edildi. Tarifi de alan subay askerleri topladı ve özür dileyerek evi terk etti. Bu anıyı hayatım boyunca unutamadım" dedi ve hayatı 2011 yılında Deniz'lerin infazına rastlayan bir günde son buldu. Allah rahmet etsin. Eveeet neden bu anekdota yer verildi sıra onda: 12 Eylül Askeri Darbesi'nden 33 yıl sonra bu kez ülkede sivil bir darbe yapıldı. Ancak amaç hiç değişmedi sanki darbenin kopyası gibiydi. Silahlı kuvvetlerin baskısı sonucu yapılan

anayasa değişikliği %90 küsurla kabul gördü. 33 yıl sonraki sivil darbe halktan bu kezde aynı oranda evet denmesini bekledi. Ama olmadı.

İktidarlarının kısa süreceği kaygısı ağır basınca cukkalar dolmaya, din sömürüsü ile vatanın her köşesi yağmalanmaya başladı. Karşı duranlar veya durma ihtimali olanlar içeri tıkladı. **"Öküz altında Buzağı arama"** amiyane felsefesi ağır bastı. Sözde, ihanet içinde olanları açığa alma ve **"Sindirme"** politikası ile halka korku verdiler. Askeri darbe yapanların o yıllarda pek uydurma ve sanal politikaları yoktu. Zira 33 yıl önceydi. Ama sivil darbecilerin elinde teknolojinin tüm teçhizatları mevcut. Sen orada olmasan o sözü söylemesen bile... Montaj, pikaj, dekopaj ile indirme ve giydirme yapabiliyorlar. Son uygulamalarla bu işleri açığa çıkarma gücüne sahip olan internete de sansür uygulayabiliyorlar. Netice: Sindirilmiş güvenlik güçleri, Silahlı Kuvvetler, Basın, Yargı ve son olarak İletişim kaynakları.

17 Aralık'ta sindirilmiş güçlerden bazıları baş kaldırarak açıkları ortaya çıkınca debelenen bir İktidar, suçu ona buna atan Paralelli ve teralalli bir hükümet, yolsuzluklara bulanmış bakan müsvetteleri, bataklığa gömülmüş bir ekonomi, komediye dönüşmüş bir diplomasi ve gölgesinden korkan ve hatta gölgesini bile göz altına

alacak kadar komik duruma düşmüş agresif bir Başbakan... Geldiğimiz son durum maalesef budur. Kamuda çalışan kesim öylesine şişlenmiştir ki, Naziler bile böyle

çalışmamıştır. Güvenlik ve Adalet çalışanlarının ne olduğu kimden yana olduğu bir gecede tespit edilip sürgüne gönderilmektedir. Eğlendirici tek bir husus var **"Bunlar Okyanus ötesi, bunlar haşbaşı, bunlar, paralelci"** filan deniyor da bunlar solcuların işidir denmiyor. Zira O kesim de sonucu merakla bekliyor.

Akrebın İntiharını hepimiz bilirsiniz ya benim yazıya başlık oldu, yine de anlatayım. Çevresi ateş çember olan akrep kaçamayacağını anlayınca çevresindeki alevlerin psikolojisini ve metabolizmasını bozması sonucu kuyruğundaki zehirli iğneyi başına sokarak hayatına son verir.

Kısaca, kuyruk başı sokar ve akrebın intiharı gerçekleşir. Akrebın hayatı son bulmuştur.

B İ T T İ

YA DA B İ T İ Y O R... ■

AZİZ VE LEZİZ SEÇMENLERİM ...
BİR KAÇ MİLYON KİŞİ GELDİ VE BANDANALI
DERİ ÇÜPPELİLERİ BİLE VARDI.
DOLARLARI KUTULARA KOYDULAR VEKİLLERE
FİTNE VERDİLER, SAVCILARI POLİSLERİ
BAĞLADILAR. HAŞ HAŞ ÇEKİYORLARDI
SONRADA PARALELLERİ ÜSTÜMÜZE
BAŞIMIZA DÖKTÜLER!

• BÜLENT OKUTAN

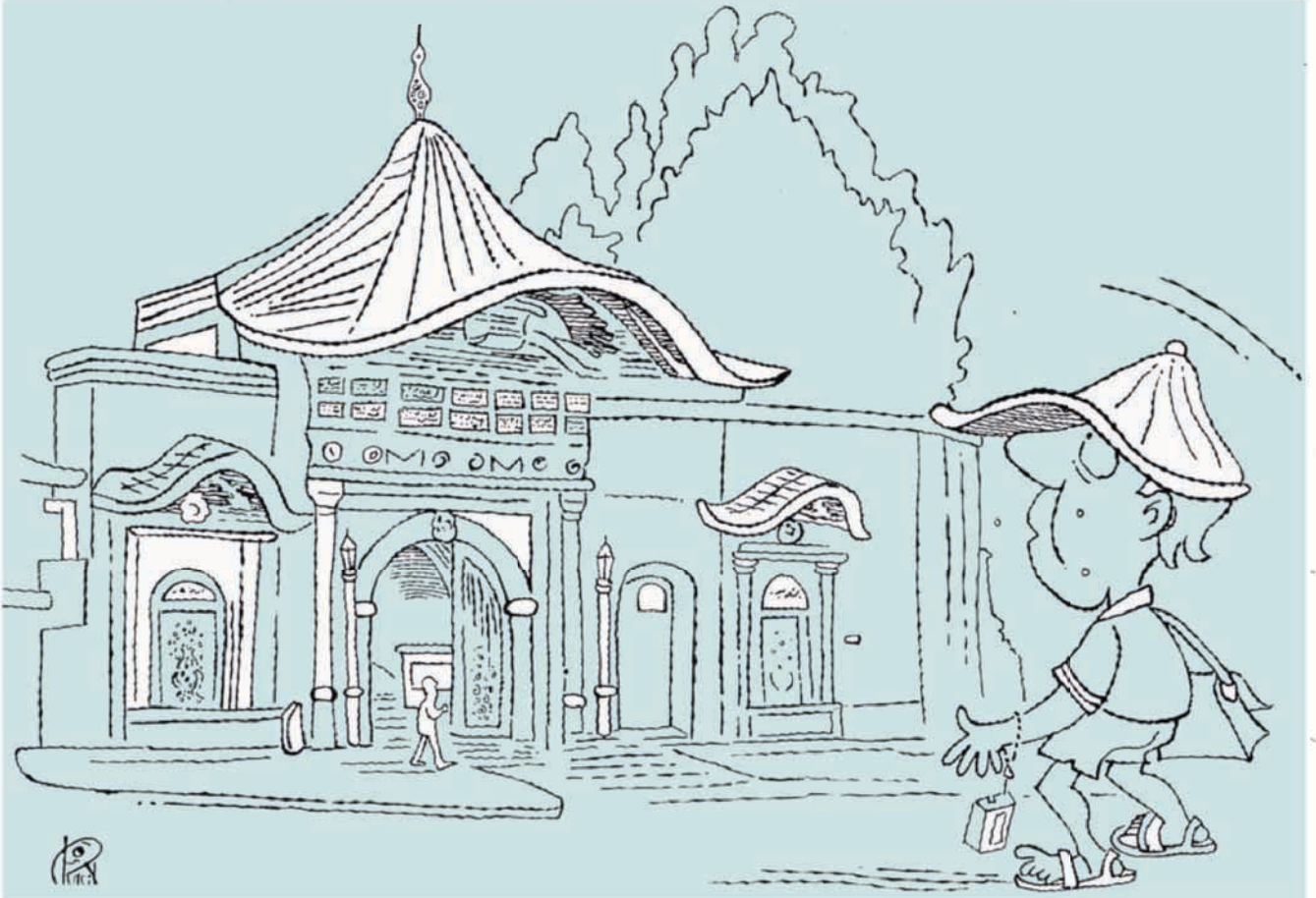
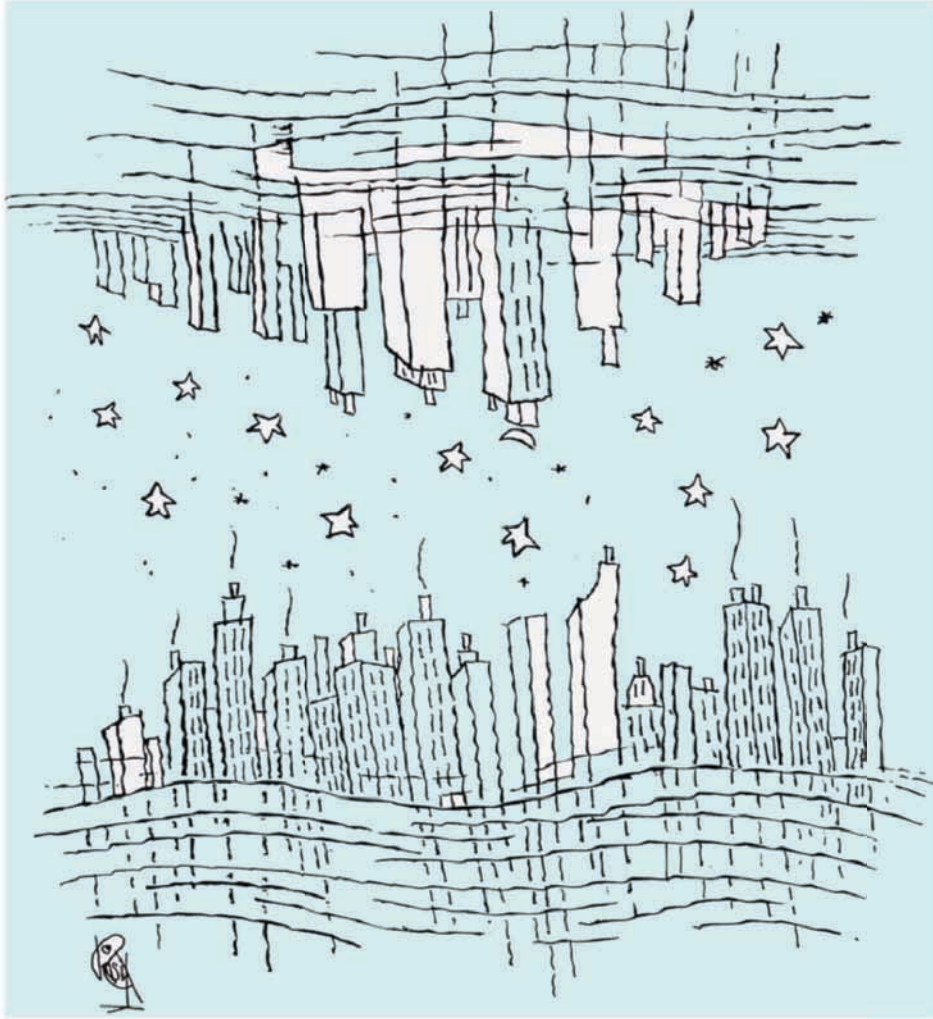
8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

Mustafa
Yıldız

rasit
yakalı

TEMEL'DEN...

MEVSİMİNE GÖRE...

- Din dersinde hoca Temel'e sordu:
- Söyle bakalım Temel... Adem ile Havva ne zamana kadar cennette kaldılar?
Temel gayet sakin:
- Sonbahar'a kadar...
Hoca şaşırır:
- Ne alakası var Temel?
- Mantık bunu gerektirir hocam... Çünkü elmalar sonbaharda olgunlaşır.

SON ARZU...

- İdam mahkum olan Temel'e son arzusunu sormuşlar;
- Penu oğlumin yanuna gömun! demiş.
- Ama oğlun yaşıyor!
- Olsun. Pen beklerum.

ARABAN VAR MI?..

- Bir gün Temel kız arkadaşını çarşıya götürecekmış. Kız arkadaşı da:
- Arabayla gidicez değil mi ? demiş.
Temel:
- Evet, diye yanıtlamış.
Temel gitmiş belediyeden cenaze arabasını alıp getirmiş.
Kız arkadaşı:
- Bula bula bunu mu buldun? diye sorunca,
Temel:
- İnsanlar buna binebilmek için ölüyorlar yavrum, demiş..

BAHANE...

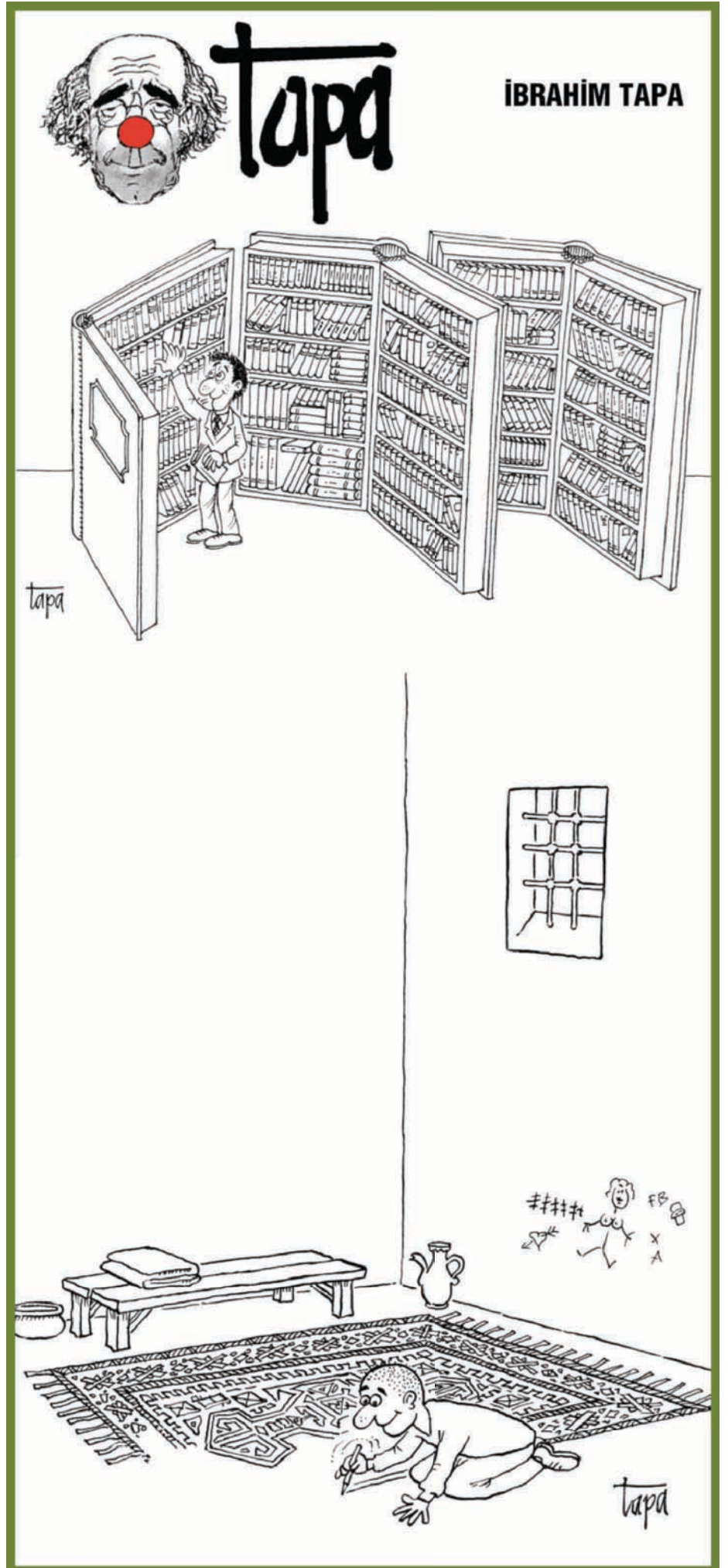
- Temel'in karısı Fadime çok kıskançmış. Kocasının elbiselerini kontrol eder saç bulursa cıngar çıkarırmış. Bir gün Fadime saç bulamamış fakat yine cıngar çıkarmış:
- Uyy Temel, şimtu kel karularla mi oynaşaysun?

YANKESİCİ..

- Temel'in arka cebinden cüzdanı çalınmıştı. Sormuşlar:
- Yankesicinin elini cebine soktuğunu farketmedin mi?
- Ula nerden pileydum da, pir elin cebume cirdiğini farkettum ama çendi elum miydi, değil miydi onu farkedemedum.

FARKETMEZ..

- Temel, kitapçıya girmiş ve girmiş, tezgahtara:
- Pana pir roman lazum, demiş.
Kitapçı sormuş :
- Efendim ağır mı olsun, hafif mi?
Temel gayet umursamaz tavırla:
- Farketmez, nasıl olsa arabam dışarıdadur.

İBRAHİM TAPA

EDEBİYAT ANEKDOTLARI...

KARİKATÜR OLMUŞ BİR ŞAİR: FLORİNALI NÂZİM (1883-1939)

Hüsrev Gerede Caddesi'nde bir sokak adı ilgimi çekmişti: "Şair Nâzım Sokağı." Bir gün Memet Fuat'a sözünü ettim; onun da ilgisini çekmiş meğer. "Ama Nâzım Hikmet'le ilgili olamaz" dedi. "Belki, Florinalı Nâzım'dır."

Florinalı Nâzım.

Hayattayken de böyle bir şey bekliyor olmalıydı. Ölümünden sonra evinin duvarına ne yazılacağına bile düşündürdü Florinalı. "Acaba benden sonra evimin duvarına ne yazılır?" dediğinde, orada bulunan Süleyman Nazif dayanamadı: "Ne yazılacak?" dedi. "Kiralık ev yazılır!" O kendini, "Kâinatın tanıdığı Şiir Kralı" olarak görüyor, gazetelere böyle ilan veriyordu ve herkese

alay konusu oluyordu. Hâmit'i Cenap'ı, Süleyman Nazif'i, Tevfik Fikret'i sık sık ziyaret ediyor, kendisi hakkında övücü birkaç satır yazmalarını istiyordu. Sonra da bu yazıları bir kitapta topladı: "Hatırat-ı Meşahir". Kendiyle ilgili alaycı yazılar çıkmasını bile, reklamın iyisi kötüsü olmaz anlayışı önemserdi. Bir dönem geldi ki, artık dergilerde, gazetelerde adı geçmez oldu. Fakat o, bu kez kendinden söz ettirmek için tanıdığı şairler için, ölüm yıldönümlerinde anma toplantıları düzenliyordu. En çok da Tevfik Fikret'i kullanırdı. "Zavallı Tevfik Fikret, her yıl yeniden öldürülüyor!" derlerdi.

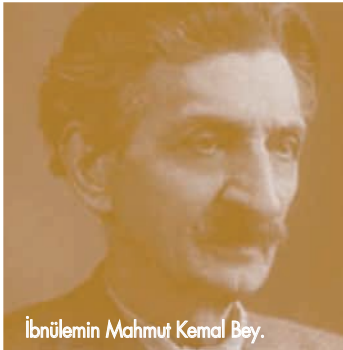
Hakkında söylenmiş birçok espri, fıkra var, ama yazımız uzamasın; birini anlatalım yeter: Üstat hastalandığı bir gün, Nurullah Ataç'ın kardeşi Doktor Galip Ata'ya başvurmuştu. Doktor, muayeneden sonra: "Bir süre kesin istirahat ediniz" dedi. Florinalı: "Dilime de bakın, çok pash..." diye tutturunca... Doktor: "Endişe etmeyin, bütün bedeniniz paslansa, diliniz paslanmaz!" karşılığını verdi. "Esasen ben istirahati diliniz için vermiştim."

KÂĞIT...

Kâğıt konusuyla ilgili kaynaklara bakıyorum. Bunlardan biri de Büyük Larousse Ansiklopedisi. (O ansiklopediye emek veren arkadaşlarımızın anılan tazelenecektir şimdi.) Kâğıt maddesinin içinde, birdenbire kâğıt kebabının tarifine geçiliyor! Hilmi Yavuz üstadın kulakları çılasın. Maddelerin son okuruydu. Madde yazarlarının metnini beğenmezse, "yeniden yazılsın" diye not düştüğü olurdu bazen. (Merhum İlhami Soysal'ın kendi yazdığı bir tarih maddesiyle ilgili karşı notunu da anımsıyorum: "Buyursun kendi yazsın!") Kâğıt, kâğıt kebabı derken, birçok şey anımsadım...

İBNÜLEMİN MAHMUT KEMAL'E İŞKENCE...

İbnülemin Mahmut Kemal Bey, Türk Siyasi Tarihi, Edebiyat Tarihi kadar Türk musikişi konusunda da derin bilgisi olan, bu alanda eserler vermiş biriydi. Ancak alaturka musikiyi ne kadar seviyorsa, alafranga müzikten

İbnülemin Mahmut Kemal Bey.

o ölçüde nefret ediyordu. Alafranga müziğin, şişlenen bir domuzun böğürmesine benzediğini söylerdi. Onun bu nefretini bilen arkadaşları, üstadı kızdırmak için zaman zaman alafranga müzik icra edilecek yerlere götürürlerdi. O muzip akrabalarından biri de Süleyman Nazif'ti. Üstadı bir yemek ziyafetine götürmüştü bir gün; ama yemekten sonra piyano konseri verileceğini söylememişti. Yemekler yenildikten sonra, konuklar arasında bulunan bir piyano virtuozu

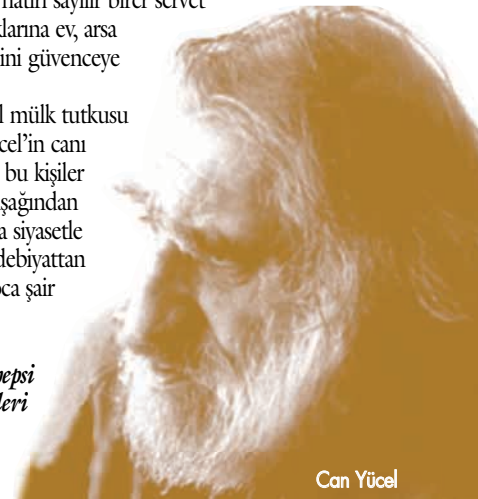
enstrümanın başına geçerek nefis parçalar çalmaya başladı. Herkes keyifle dinlerken bir tek İbnülemin Bey mutsuz, kaşları çatık durumda, bir köşeye çekilmişti. Bir ara ev sahibi yanına gelip piyanisti nasıl bulduğunu sordu. Üstat sinirli sinirli: "Birader çok cahil bir insan bu!" dedi. Ev sahibi icrada hatalar bulduğunu sanmıştı. "Neden öyle diyorsunuz?" diye sorunca, İbnülemin patladı: "Birader, bu adamın, anayasada işkencenin suç sayıldığından haberi yok!"

CAN YÜCEL KONUYU DEĞİŞTİRİYOR...

Can Yücel, Dağca'da bir gün yaşlı iki öğrenmenle tanışır. Öğrenmenler eski millî eğitim bakanının oğluyla tanışınca heyecanlanır, onu ağırlamak, onunla konuşmak isterler. Onlar Can Yücel'den çok daha önce buralara yerleşmiş oldukları için kendilerini ev sahibi sayarlar. Babası Hasan Ali Bey'den saygıyla söz ederler. Meslekten emekli olmuş, bu yazlık beldede araziler almış, evler yaptırmış, çocuklarını yüksek yüksek okullarda okutmuşlardır. Her iki öğretmen de artık torun sevmenin mutluluğuna ermiştir... Aldıkları araziler zamanla değerlenmiş, hatırı sayılır birer servet sahibi olmuşlar... Ayrıca çocuklarına ev, arsa satın almış, onların da geleceğini güvenceye almışlardır...

Söyleşi bu iki yaşlı adamın mal mülk tutkusu çevresinde dolaştıkça, Can Yücel'in canı sıkılmaya başlamış. Anlamış ki bu kişiler artık eski idealist öğretmen kuşağından değil. Sanatla, edebiyatla, hatta siyasetle ilgileri yok. Hayatta şirden, edebiyattan başka tutkusu bulunmayan koca şair sonunda konuyu kendince değiştirmek istemiş:

"Mal mülk, arazi, marazi, hepsi tamam da, ereksiyon vaziyetleri nasıl, ereksiyon? Sizinki kalkıyor mu? Biraz da ondan söz edin bakalım!"

Can Yücel

Şubat ayı benim için
bitmiştir. Mart kapıdan
baktırır...

8 Mart Dünya Kadınlar
Günü'ymüş.. Bizimkilerin
dünya umurunda değil,
her gün "Altın Günü!"

"Baktım yalanlarından,
hayran herif!" demiş kadın.
Yalanı insanlar, söylemez
miydi?

Camiye gidiyodum. Yokarı
çıktım. Üç dal cigara
vardı, grdım attım!
Pişmanlık yasasından
yararlanmak istiyorum...

Hayat felsefem: Bunların
dışarı cahil!

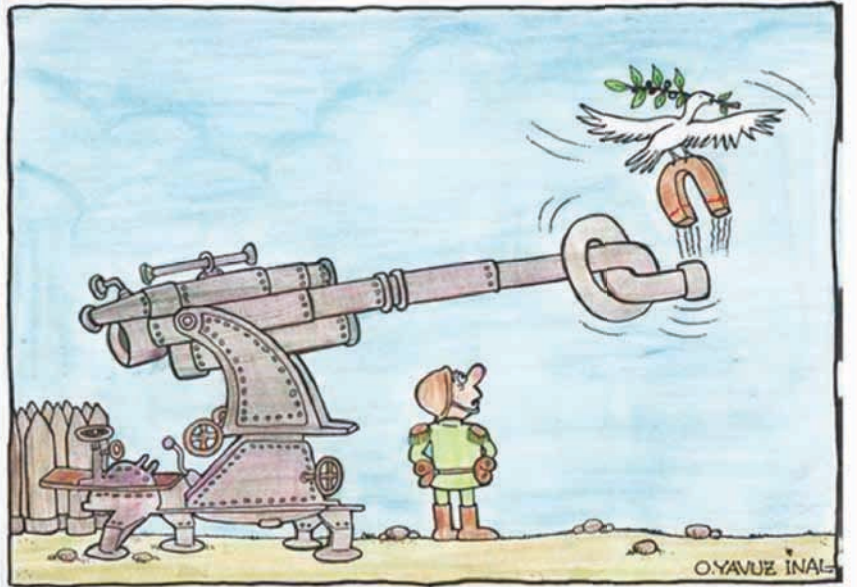
Gördüğüm bütün
kızlardan hoşlanıyorum,
diyen erkeğe, görmediğin
kızlardan öldüğüm için çok
şanslıyım, diyorum...

Virgüline dokun ama
noktasına dokunma!

~ Günce Y.

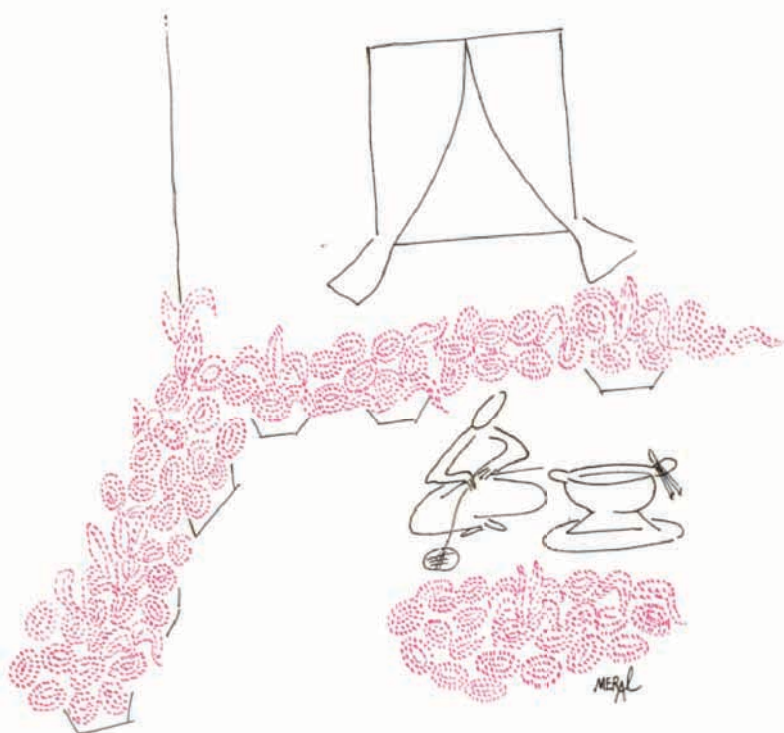

osman
yavuz inal

**meral
simer**

İnterneti keserseniz size tıklarız..

İÇEN ADAM @AslanAlican21
İnternet kesilirse seksenler gibi duvarlara yazmaya başlarız ! “[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)”

Recep Çelik #ATA @RecepCelik1453
Ee interneti sadece porno olarak gören zihniyet ten bu beklenirdi.
“[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)”

Nimethanımdiyecaksin @nmtctn
#[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)
sonra entarisi tık tık yar olursunuz ;))

Serkan KIRLI @_serkank_
Sansürün ecele faydası yok
“[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)”

Beyazıt #ATA @Bayezidata
Onlar sanıyorlar ki, biz sussak mesele kalmayacak Halbuki; Biz sussak tarih susmayacak Tarih sussa hakikat.
[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)

T.C BOZKURT #ATA
@1907_M_H_OGUZ
Her ay 59 tl fatura ödüyorum hangi siteye gireceğime ben karar veririm
“[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)”

Tuğrul Yıldırım #ATA @TuğrulBeg
“[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)”
Hatta size format bile çekeriz!

Nuri ÜNAL @07nuri07
Biz ille de tıklayacağız. Tıklaştığımız yer de çok farketmiyor. [İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)

Gas On The Beach @ouroboros3A
İnternete girmeyecek de madem, size mi girecek bu modem?
[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)

Burç @BrcRBL
Seçimlerde tıklayacağız zaten
[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)

fatih ağcabay @fatihagcabay
[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#) bizde fatura ödemeyiz

Gökçe Çetin @gokceetin
[İnternetiKeserseniz SizeTıklarız](#)
Başbakan’dan “Tıklamayı sizden öğrenecek değiliz.” tadında bir açıklama bekliyoruz. Hadi bebeğim.

saadet
demir
yalçın

“eyvallahı
olur mu çocuğun,
yokuşun
tırmanışına...”

“ormanın
sonsuz cümlesidir
ancak
hayal kurmak...”

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ ANADOLU UNIVERSITY
EĞİTİM
KARİKATÜRLERİ
MÜZESİ MUSEUM OF
CARTOON
ART

Adres: Anadolu Üniversitesi, Eğitim Karikatürleri Müzesi
Akcamı Mh. Malhatun Sk. No:6, Odunpazarı ESKİŞEHİR
Tel:0222-230 02 01 / 0222-335 05 80 / 1693

Müze, Pazartesi ve bayram günleri dışında
her gün saat 10.00 - 18.00 arası ziyaretçilere açıktır.

ekm@anadolu.edu.tr

Mimozalar...

8 Mart tarihi çoğumuz için “dayanışmanın önemini”, “birlikte bir güç olmanı başarısını”, “kadınların başkaldırısını” simgeler...

Bir yıllık takvimin içine sığdınmış öyle çok “özel gün ve haftalar” vardır ki...

“Herkes şirin görünme”yi yeğleyen bir yönetim anlayışının ülkemize egemen olmasından olsa gerek, böyle “özel gün ve haftalar” ı özenle izleyen ekipler oluşturulmuştur sanki kimi kurum ve kuruluşlar içinde...

Kimilerimiz, bize ait “çok özel gün”ümüzü unutsak bile, bir hatırlatan çıkar çoğu kez.

Bir bakınız; cep telefonumuza mesaj gelmiş:

“Doğum günün kutlu olsun!”

Gerçekten tarihsel anlamı ve derinliği olan “özel günler” de var...

Birtakım “haklar”ın kazanımıyla ilgili, “zafer” coşkusu ve “devrim” önemi taşıyan özel günler...

Bunlardan birisidir “8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü”... Emekçi bir isyan ve hak arama isteğiyle, dünyada kadınların yüzüldür yürüttüğü özgürleşme mücadelesinin kutlandığı bir gündür... Tarihçesini de az çok hepimiz biliriz.

...

Bir yandan; “kadın bizim için kutsaldır”

“Kadına karşı şiddete hayır!”

“Kadın-erkek eşitliği...”

“Kadınların önündeki engeller kaldırılmalı” sözlerini vurgular insanlarımız.

Öte yandan da; belli bir yola baş koymuş ve o yoldaki mücadelesini evinin dışında da sürdürmeye çalışan kadınlarımızı sindirerek evlere kapatma çabasına düşerler ne yazık ki... Bazı önemli günlerde (!) çam fidanları dağıtılır kadınlarımızı... Emekle dikilen, büyüyüp ağaç olan bu fidanlar günün birinde kesilecekse eğer, yerine villalar kondurulacaksa, ya da alışveriş merkezleri yapılacaksa neye yarar o fidanlar?

...

Her kadının içinde mutlaka bir yara vardır. Bir erkeğe tapınmayan, o birilerini görünce cinselliği tahrik olmayan, yine birilerinin bir yerlerinin kılı olmayan duru yürekli kadınlarımızın yaralarından öpüyor, onlara mimozaların renklerini, kokularını, çiçeklerini gönderiyorum...

Çünkü mimozanın uçucu çiçekleri, kırılması zor dalları aslında bir kadını anlatır. Yani üflediğinizde çiçeklerin yaprağının nasıl uçtuğunu anlamayacağınız kadar kırılgan da olabilir ama onu dalından koparmaya çalıştığınızda öyle bir direnir ki söküp alamazsınız...

Mücadele ruhu ölmeyen kadınlarımızın, Mart seçimlerinde akılları ve yaşam güçlerinin verdiği enerjile yüz aklıyla çıkacaklarından emin olmalıyız.

Aklı / fikri hür, vicdanı hür tüm kadınlara selam olsun...

Bakış açısı...

Hecer Hatice Erdoğan

• ÇİZİM: HECEER HATİCE ERDOĞAN

- Merhaba ben güzel kadın (dın)... Bütün gün gezdim dolaştım, soğuktan sığınacak bir kapı bulamadığım gibi derdimi dinleyecek birine de rastalayamadım... Her yer ne kadar da sessiz...

Az önce şu köşe başında kocam beni dövmeye başlamadan az önce, öyle kalabalıktı ki bu cadde... Ama şimdi bak,sokak itlerinden başka kimse yok... Bir de üstü başı yırtılmış, kan revan içindeki ben... Oysa daha az önce adamın biri kırmızı elbisemin bana çok yakıştığını, bu saatte orada olmamın başka bir anlamı olduğunu söyleyip bana tecavüz etmeden önce, ne kadar da hoş bakıyordu herkes bana...

Şimdi bir suçluymuşum gibi kapıdan kovuyorlar oysa... Oysa ben değildim ki suçlu... Bu sokak kalabalıktı ve ben çok güzeldim...

Bu sokak kalabalıktı ve ben sağlıklıydım...

Bu sokak kalabalıktı ve benim bir sürü dostum vardı... Ne zaman bunlar geldi başıma, işte o andan sonra, tam olarak istemediğim şeyler yaşadıkdan sonra yani bana zorla bunlar yapıldıktan sonra dünyanın kirliliği ilan edildi...

İğrenildim... Oysa kalbim vardı benim... N'oldu?

- Güzel kadınlar vardı, birbirinden güzeldiler ve bir kurdun dişlerinde ezildiler, leşleri akbabalar tarafından yendi, kemikleri itler tarafından kemirildi...

Güzel kadınlar vardı... Ama artık yoklar...

- Kim var orada? Kimsin sen? Allahım sonunda beni alayan biriyle mi karşılaşıyorum yoksa? Heey ordaki! Beni duyuyor musun? Galiba aynı şarkıyı söylüyoruz, bana eşlik eder misin? Heey!

- Sakın! Sen şarkını söylerken ben çok sağır olacağım, bu yüzden bana güvenmeye kalkma. Amacım çok başka!

- Sesinden seni bir insana benzetmişti ve dilimdeki şarkıyı iştmişim sesinde... Şimdi bu düştüğüm karanlığın içinde bir kibrit ateşi anyorum, acemice...

- Sen güzel kadın (dın). Burası acemilere göre değil, eğer

buradaysan sen acemi değilsin... Şimdi kendini tanıma vakti... Sen artık bu karanlığın bir parçasısın...

Bu karanlık seninle var olacak... Eğer sesini duyduğumu başkasına söylersem o da gider başkasına söyler ve yalnız olmadığınızı anlarsınız ve bu karanlık çöker... Karanlık çökerse benim de gücüm zarar görür... Ve ben bu güç olmadan yaşayamam... Şimdi sus kadın! Seni buraya çağıran bendim, ben karanlıklar kralı,karanlıklar olmadan var olamam... Şimdi sus kadın! Sen susmak için yaratıldın! Şimdi unut kadın! Bu konuşma hiç gerçekleşmemiş gibi unut! Uyu sessizce! Ve inan sen dünyanın en kirdi canlısın artık ve en çirkini... Her şeyden önce suç senin! Bedelini ödüyorsun... Kocanın vurduğu yerde gül biterdi, onu terk etmek de neyin nesiydi? Hayır bilmiyorum ki neyine güvendirin? Hem o elbisenin rengi ve boyu da neydi öyle, hiç mi düşünmedin erkekleri, yazık değil mi onlara?

Önce tahrik ediyorsun onları sonra benden onları suçlamamı istiyorsun... Hayır bunu yapamam! Çünkü ben de bir erkeğim... Ben kim miyim? Ben Karanlıklar kralı, benim adım ataerkil toplum, benim adım gelenek, benim adım töre, benim adım filanlar filanlar... Ben var olduğum sürece bu şarkı hep söylenecek ve bu şarkı gücüne güç katacak... Ta ki sonsuza dek! Ama olurda içinizden biri çıkar da yakarsa kendini ,aydınlanırsa karanlık ve herkes yanındaki görürse, yalnız olmadıklarını anlarlarsa...

Tanım bu bir kıyamet! Hayır bu bir kıyamet!

Bunu dilendirmek bile acı verirken bana...

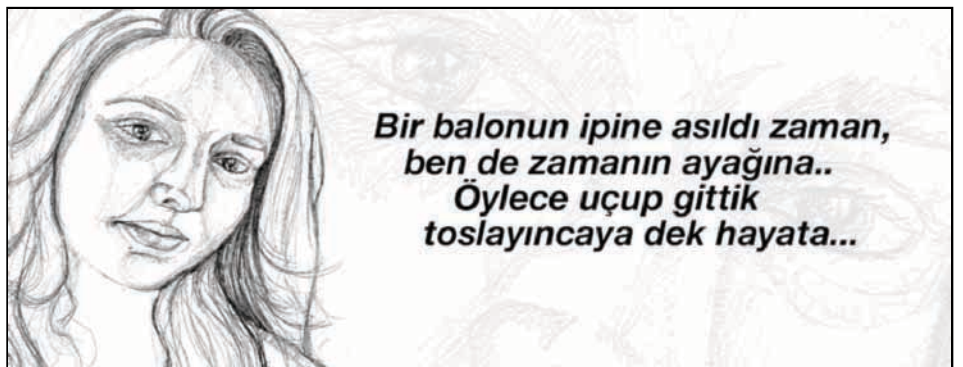
İşte şimdi sus kadın! Şimdi bu avuçlarıma aldığım beynine bir reset atacağız ve aramızda yaşanan bu konuşmayı hatırlamayacaksınız...

Ve ben sonsuza dek var olacağım!

EVET VAROLACAĞIM HEM DE SONSUZA DEK!!

GELİNCİK DÜŞLEMESİ

● gülşah eteker

Bir balonun ipine asıldı zaman,
ben de zamanın ayağına..
Öylece uçup gittik
toslayıncaya dek hayata...

humorous photos

francisco punal

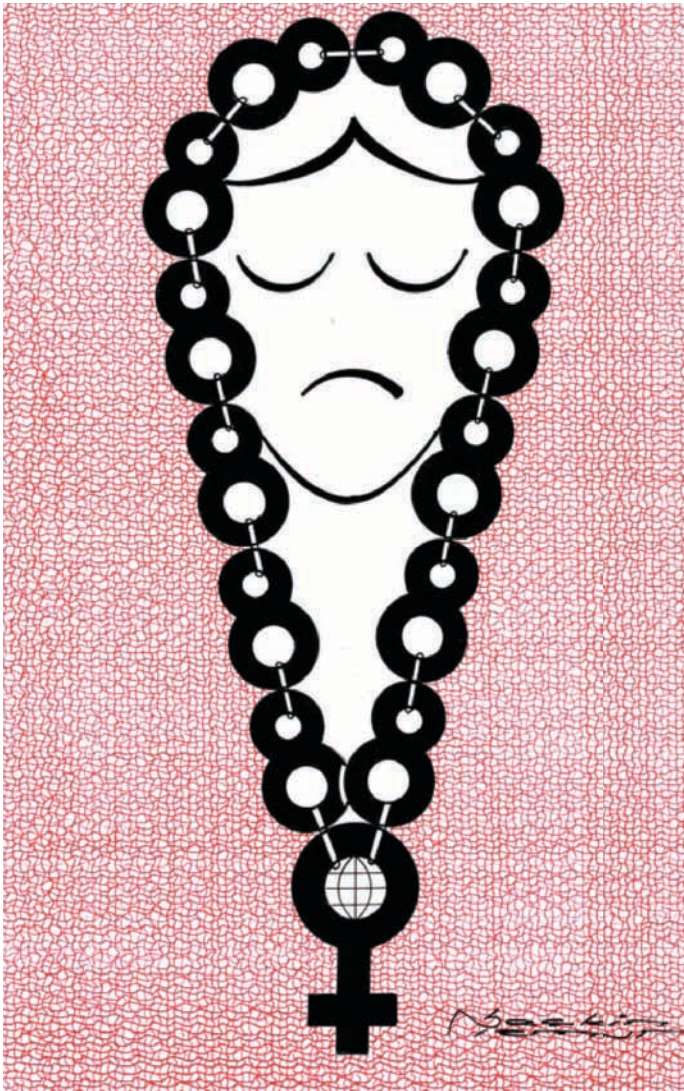
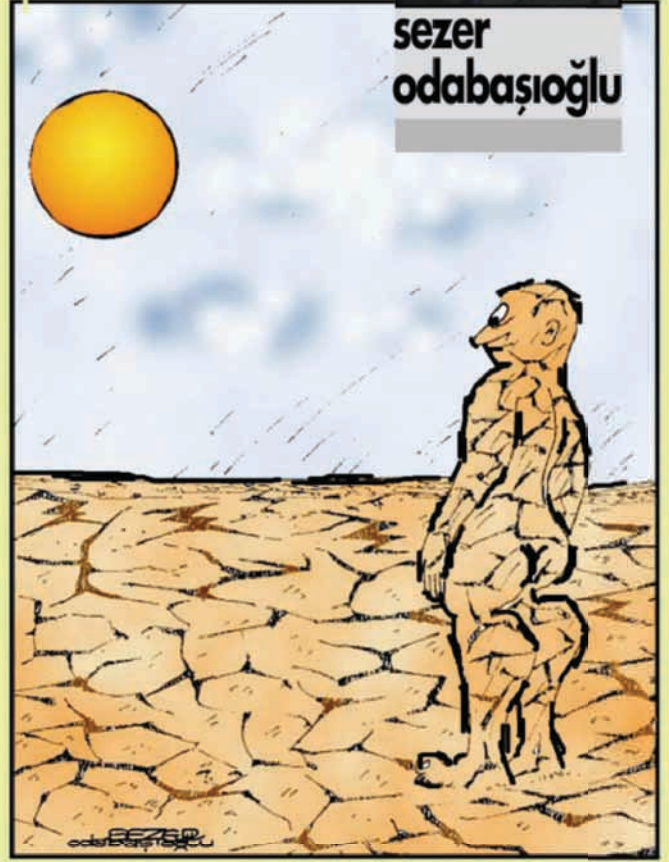

İBRAHİM ERSARAÇ - Turkey

ÇEVRE Mİ,
O DA NE?

sezer
odabaşıoğlu

SEÇKİN TEMUR - Turkey

E K Şİ SÖZLÜK'ten..

yarar facebook durum güncellemeleri

“başbakan savcıyı tanımıyor.
hakimi tanımıyor. polisi
tanımıyor. halkı zaten tanımıyor.
dedem de son günlerinde
kimseyi tanımazdı.”

~ expeliarmusla voldemortu
oldurmek

dolar bim'de 1.87'ymiş.

~ lomeys

bunca rüşvet, yolsuzluk,
hırsızlığın ve tecavüzün olduğu
bir ülkede, din dersinin değil de
ahlak dersi nin zorunlu olması
gerekir..

~ yarıturkyarifransizadam

danimarka başbakanı,evinin
önündeki karları kendi
temizliyormuş,bizim başbakanın
evinin önüne kar yağsa mikail'in
görev yerini değiştirirler..

~ makmuhdevmem

“eskiden yemeğe başlanırken
besmele çekilirdi şimdi fotoğraf
çekiliyor.”

~ kadifesokak

“kızlar kirli sakal seviyor diye
ortalığı el kaide'ye çevirdiniz,
lütfen yapmayın.”

~ bak beyim sana iki çift lafım var

“biliyorum birgün bir kız öyle
bir sevecek ki beni; işiçreli bilim
adamları göt olacak :d”

~ bosver işine yaramaz bu

patates bile senden daha
namuslu en azından kızarmasını
biliyor kitapsızın kızı.

~ horlayan adam

hocam biz size geçirin dedik
ama siz yanlış anlamışsınız

~ ergenpezeveng

evlenip eşe dosta halay konusu
olmak istemiyorum.

~ tsllbn

senin marka olduğun yerde,
etiketi ben koyarım !

~ atlantisten gelen kadın

sana geri zekalı dediğim için
çok özür dilerim, bildiğini
saniyordum.

~ bahossi

seni sana anlatsam kim bu
ibnenin evladı dersin.

~ makmuhdevmem

“national geographic'in 4 saatte
anlatıp bitiremediği kuşu, yaban
tv'de 5 dakikada vurdular”

~ haknurrr

“tam unuttum dersin pazarcı
bağırır; ‘hıyar’ 1 lira”

~ gereksiz yerecekimi

ŞEVKET YALAZ - Turkey

HASAN PULUR'DAN SİYASİ FIKRALAR...

Osmanlı döneminde bir şehirden başka bir şehre gitmek kolay değil, atla arabayla git, yok öyle şey. Karakola gideceksin, gideceğin yeri zaptiye yazdır, belge verecek, filan yere gidecek diye...

...

Adam karakola gitmiş, Silistre'ye gidecekmış, zaptiye eline belgeyi alıp bir süre düşünmüş, sonra "yarın gel, izin kağıdını al!" demiş, köylü anlam verememiş, yarıya kadar niye bekleyecek?.. Ertesi gün gitmiş, belgeyi almış, bakmış, zaptiye "Silivri" yazmış, adam itiraz etmiş: "Memur bey, ben Silistre, dedim sen Silivri yazmışsın! Şunu bir düzeltiver!" Zaptiye bağırmağa başlamış: "Silistre'ye değil, Silivri'ye gitsen kıyamet mi kopar?"

Adam, la havle çekmiş. "Sen de Silistre yazsan kıyamet mi kopar?" Zaptiye daha çok kızıp, köpürmüştü: "Ulan Silistre yazmayı biliyorum ama öyle istiyorum beceremiyorum, imlaya gelmiyor!"

...

Biz de demokrasi yazamıyoruz, imlaya gelmiyor!

...

Köylü karısını almış, eşeğe bindirmiş gidiyorlar. Yaşlı adam şimdiki deyimle "otostop" değil "otoeşek" çekiyor.

"Oğlum yaşlandım, dizlerim tutmuyor!" Köylü inmiş karısını arkasına oturtmuş, kendisi yaya, kasabaya yaklaşırken köylü durmuş. "Hadi baba, in bakalım, buraya kadar, öyle konuştuk!"

"İnmem!" "Nasıl inmezsin, öyle konuşmadık mı?" Adam başlamış bağırmağa: "Hem eşeğimi aldı, ben karımı aldı!" Gürültüye koşup gelmişler: "Hadi bakalım kadiya!" Kadiya giderlerken adamın biri yanaşmış, herife çıkmış: "Ulan ben seni tanırım, ne eşek senin, ne kadın senin! Ne iş bu?"

Adam gelenin kulağına eğilmiş: "Sesini çıkarma, sus! Kadı efendi ikisinden birini bana verecek, ya kadını, ya eşeği." Bize düşen demokrasi payı da böyle!

...

Hoca'nın kadiya işi düşmüş, kadı rüşvetçinin teki!.. Bir çömlek almış yarisına kadar çamur, yarisına bal doldurmuş, mübaşire vermiş: "Al götür!"

Akşama doğru mübaşir koşup gelmiş: "Kararda bozukluk varmış, kadı selam söyledi, göndersin de kararı düzeltelim diyor." "Sen git kadiya selam söyle, bozukluk kararda değil çömlekte!"

Nedense bize düşen kararlar hep, bozuk!

...

Bektaş'ı rakı şişesiyle yakalayıp karakola götürmüşler, "suçum ne?" diye sormuş: "Elinde rakı şişesiyle dolaşıyorsun!" "Ulan bende zina aleti de var, bari oldu olacak zina yaparken de yakaladık deyin!"

(Milliyet, 19.1.2014)

JULI SANCHIS AGUADO - Spain

VLADIMIR MACH - Slovakia

Mahcubiyetine mahsuben sessiz, sakın dört yıl geçti...

Pardon Mizah dergisi ile başlayan çizgi serüveni daha sonra dönemin çok satan haftalık **Hayat Mecmuası**'nda devam etse de, **Bülent Düzgüt**'in yaşamının büyük bölümü **Çarşaf** dergisi ve **Hürriyet** gazetesinde sessiz ve sakın bir şekilde geçmiştir. Bir zamanlar arkadaşlarının "**doktor**" lakabıyla seslendiği **Düzgüt**'i yakından tanıyanların hemen hepsinin ortak görüşü, ayıdır; *Sessiz, sakın ve mahcup ama çok iyi bir insandı...*

Oğuz Aral, hayatayken **Hürriyet**'teki köşesinde 2002'de yazdığı bir yazısında ondan şöyle bahseder; "**Bülent Düzgüt**'in **Türk karikatüründeki değeri yeterince vurgulanmadı. İlk nedeni, Bülent'in sessiz sedasız, alçakgönüllü, reklamsız, propagandasız, mahcup kişiliğidir. Ortalıkta asla görünmez. İkinci de Hürriyet'te çiziyor olmasıdır. Hürriyet, her konuda yenilikçi ve atılımcıdır. Ama karikatür konusunda tutucudur. Bir kedi fotoğrafına çeyrek sayfa**

ya da koca harflerle dizilmiş bir başlığa yarım sayfa yer ayırabilir. Ama bir karikatürün ölçüsü bir ya da iki kibrit kutusu boyutlarını geçemez. İşte Bülent gibi bir usta yıllardır o boyutlar içinde hapistir."

Türk karikatürünün duayenlerinden **Turhan Selçuk**'un aramızdan ayrılışının ertesini haftasında **Bülent Düzgüt**'in de vefat haberi karikatür dünyasını gerçekten yasa boğmuştu...

18 Mart 2010 tarihinde, 63 yaşında aramızdan ayrıldı. Aramızdan ayrılışının dördüncü yılında, onu yakından tanıyan karikatürcü arkadaşlarından **Raşit Yakalı** ve **İ. Bülent Çelik** duygu ve düşüncelerini **FENAMİZAH** okurlarıyla paylaştılar...

"**Bülent Düzgüt**'in hayatını, ölümünden 13 yıl önce **Ertuğrul Özkök** kurtarmıştı..."

İ. Bülent Çelik (Karikatürist)

"**Bülent Düzgüt**, 25 Şubat günü **Bayrampaşa**'da bir **AVM**'de, Amerika'dan gelen yeğenini gezdirirken aniden ortaya çıkan sinsi bir '**aort yırtılması**' krizi ile yere yığıldı. 23 gün süren hastane eziyeti sonrası 18 Mart 2010'da hayatla vedalaştı. İki '**adaş meslekdaş**' olarak **Düzgüt**'le

İ. Bülent Çelik

Hürriyet Gazetesi'nde 11 yıl aynı odada çalıştık. Ben ona kıyasla adamakıllı kel olmama rağmen, ensemden uzanan bir tutam saç nedeniyle yazı işlerinde "**Saçlısı**" olarak tarif edildim.

Ben de çok sesi çıkan biri sayılmam ama **Düzgüt** çoğu zaman o kadar sessizdi ki, odada tek başına çalıştığım hissine kapılırdım. Oysa iş makaraya geldiğinde bir anda yer yerinden oynardı. **Düzgüt**'i bilenler onun hayatı boyunca ne sigara, ne içki, ne de birkaç alışveriş merkezi dışında dışarıyla hiç bir ilişkisinin olmadığını bilirler. Buna rağmen 1997 yılında, 50 yaşındayken bir

açık kalp ameliyatı geçirdi. Ben bu ameliyatın bilinmeyen öyküsünü anlatayım istedim. **Düzgüt** aslında, o sinsi yırtılmadan, yani -doktorunun tabiriyle- damarlarının su yemişi kotrplak gibi yaprak yaprak ayrılmasından 13 yıl önce, 1997'de ölmek üzereydi. Evet, kesinlikle ölmek üzereydi.. Bunun, kendisi dışında sadece ben ve sevgili annesi farkındaydık. Doktora gitmesi için gazetede ben, evde annesi neredeyse her gün yalvanyorduk. Gazetenin kapısından çıkıp birlikte otoparka yürüdüğümüz 250 metrelik yolda iki kez tıkanacak kadar, iki kez kaldırım taşına oturup dinlenecek kadar ilerlemişti kalp sıkıntısı. Ama o her konuda uyumlu, sabırlı, sessiz adam doktora gitme konusunda tam bir inatçılık abidesiydi. İşe gelirken, eve giderken otoparkta, merdivende ya da odada yığılıp kalması an meselesiydi.

'**Simavi Karikatür Yarışması**'nın uluslararası jürisi için boğazda bir tekne gezisi düzenlenmişti. Genel Yayın Yönetmeni **Özkök**'de gezideydi. O gece kafamda bir ampul çaktı. **Düzgüt**'i doktora gitmeye, sadece **Özkök** ikna edebilirdi. **Özkök**'ü hem çok sever hem de ondan çok çekinirdi... Onu ispiyon edecektim!.. **Özkök**'ün masasına gittim. Yanına oturup herşeyi anlattım. **Düzgüt**'i kaybetmemizin an meselesi olduğunu, durumunun vahim olduğunu söyledim. Onu doktora, hastaneye gönderebilecek onun bu inadını kırabilecek yegane kişinin

• Devamı sonraki sayfada.. →

Bülent Düzgüt vefatına kadar, **Hürriyet Gazetesi**'nde ki köşesinde "**Bülent Çiziyor**" başlığıyla uzun yıllar güncel karikatürler çizdi. (solda üstte). Vefatının ertesini günü yakın arkadaşlarından, adaşı **Bülent Çelik**, **Vatan Gazetesi**'ndeki köşesinde dostunu çizdiği bu karikatürle sonsuzluğa uğurladı. (solda altta).

Sanatçıyla uzun yıllar dostlukları olan **Raşit Yakalı**'nın arşivinde bulunan gençlik fotoğrafı...

Mahcubiyetine mahsuben sessiz, sakın dört yıl geçti...

kendisi olduğunu düşündüğümü belirttim ve "İşte ben bunları size anlattım.. Size, Bülent Düzgüt'i bir iş arkadaşı olarak işiyou ediyorum.. Şimdi sorumluluk benden size geçti!" diye topu kucağına bıraktım.

Özkök, hemen ertesi gün Bülent Düzgüt'i yazışlarına çağırdı. Gazetenin aracına bindirdi. Her aşamasıyla bizzat ilgilenerek o dönem oldukça ünlenmiş olan Bingür Sönmez'e teslim etti. Bülent'i Florance Nightingale'de hiç beklemeden açık kalp ameliyatına aldılar. Tıkali olan dokuz, evet tam dokuz damarını açtılar.

Ziyaretine gittiğimde, yatağında, ağlayıp inleyen bir adam yerine hınzırca ameliyat esirleri yaparak azraile göz kırpan bir muziple karşılaştım elbette.

Dikiş yerleri patlamasın diye fazla kalamadan çıktım odasından. Ameliyattan bir ay kadar sonra tekrar işinin başına döndü.

"Özkök seni nasıl ikna etti?" diye sorduğumda; **"Bana ameliyatı görev olarak tanımladı!"** diye cevap vermişti gülümseyerek..."

• • •

"Acemi çapkınlar..."

Raşit Yakalı (Karikatürist)

"İstanbul'a ilk geldiğim yıllardı. Pardon Dergisi'nde çalışıyordum. Ben geldiğimde, Bülent Düzgüt kardeşim de orada askere gitmiş. Döndüğünde tanıştık ve çok uzun yıllar hiç ayrılmadık. Kalp ameliyatı olduğunda da eşim Emriye ona taze kan vererek kan kardeşi oldular.

Çok utangaçtı, benim nişan geceme gelecekti. Kapımız ardına kadar açıldı. Sonradan öğreniyoruz ki; Bülent kapının önünden defalarca geçmiş ama çekindiğinden içeri girememişti...

Bülent aramızda ofset tekniğini ilk farketken ve benimseyen kişiydi. Ben ekolin boyayı ilk onda görmüştüm. Bana ilk o hediye etmişti. Çok sakın ve o kadar zeki idi. Kocamustafapaşa'nın eski

Karikatür: Bülent Düzgüt

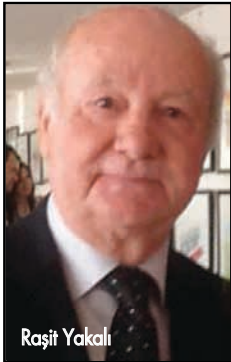
sokaklarında gezmeyi çok severdi. Gazetin bütün birinci sayfa işlerini o çabucak çiziverir, boyar ve berber fırçasıyla masasını temizlerdi. Bir gün tam işini bitirip temizlemişti ki, yan taraftaki konuşmalardan yeni bir iş geleceğini hissetti. Bana dönerek, **"Raşit ben kaçıyorum, sorarlarsa çıktı dersin,** dedi ve s essizce kaçtı. Az sonra ofis boy geldi ve Çetin Emeç'in Bülent'i çağırdığını haber verdi...

Bülent, Hayat mecmuasında çalışırken iş çıkışı her alışam bana ulaşdan ekmeğin üzerine sürer zevkle yer sohbet ederdik. Ben Pardon'da yatıp kalkıyorum Piyerloti Otel'i'nin yanındaki bina... Bir cumartesi günü otura otura canımız sıkıldı ve haydi biraz gezelim, dedik... Sultanahmet'e doğru yürüyorduk. Önümüzde de iki kız. Kızlarla tanışmak için onları takip etmeye başladık. Ama bizi farketmediler. Işık çalmaya karar verdik. O zamanın meşhur olan "Dağlar kızı Reyhan" şarkısını ıslıkla çalmaya başladık. Kızların dikkatini çekmiştik bu kez. Yavaşladılar... Ama biz de başka hareket yok, ikimizde kızardık, bozardık ve bu şekilde Sultanahmet'te ki Dikilitaş'ın

bulunduğu yere geldik ki kızlar birden durdular, bizi beklediler. Biz yine yaklaşmadık, utangaçlıktan. Kızlardan birisi eliyle **"Gelin, gelin"** işareti yapınca, ezile büzüle gittik, kan beynimizi çıkmıştı heyecandan. Yutkunduk. Kızlardan biri alaycı bir ifadeyle,

"Siz bu işi beceremiyorsunuz, hadi evinize dönün." dedi ve kikirdeyerek uzaklaştılar. Orada yığıldık kaldık...

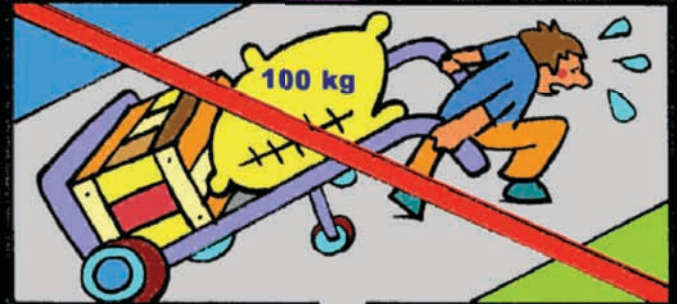
Bu anılar uzayacak. Burada sayfalara sığmayacak kadar... Bülent kardeşim nur içinde yatsın..." ■

Raşit Yakalı

Bülent Düzgüt'in üstteki bu çizimiyle ilgili olarak Raşit Yakalı anlatıyor: "Hürriyet gazetesi grafik servisinde çalışırken, Nevret Yüksel kardeşim elimin titremesi sebebiyle dalga geçer ve beni hep kızdırırdı. Bülent de bryık altından gülerek tartışmalarımızı izlerdi. Bir gün Bülent bu vinyeti çizip, grafik servisinin panosuna asmış... Saddam'lı yıllardı..."

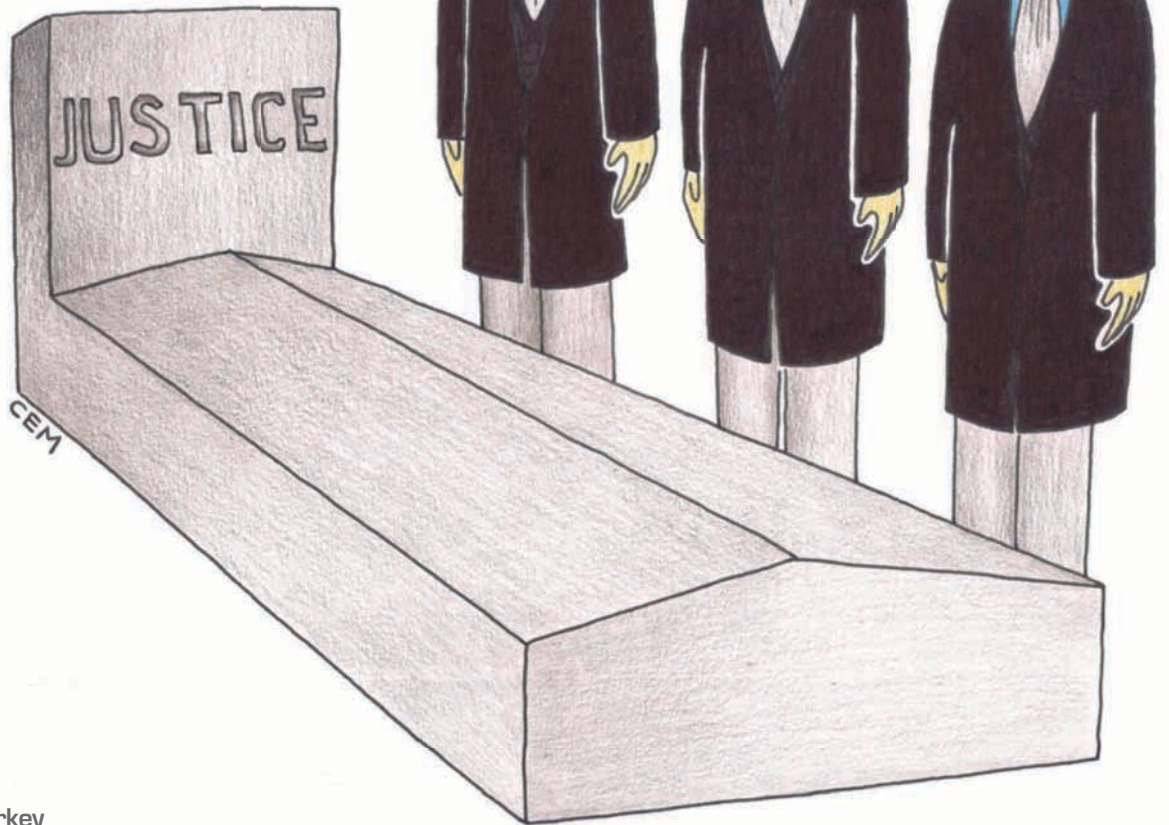

ARTURO ROSAS - Mexico

DIANA MAGALLON - Mexico

HULE HANUSIC - Austria

CEM KOÇ - Turkey

Türkiye'nin güneyinde bir Ada'nın kuzeyinde..

..karikatürün
yalnızlığı

DOSYA

Kıbrıs Türk Karikatürü

Hazırlayan:
Aziz Yavuzdoğan

Türkiye'nin güneyinde, bir Ada'nın kuzeyinde...

Aziz Yavuzdoğan

Kıbrıslı ünlü işadamı **Asil Nadir**'in Türkiye'de bazı gazete ve dergileri satın aldığı yılların başıydı.

Günaydın, **Tan** ve **Güneş** gazeteleri ile **Gelişim Yayınları** dergi grubundan **Nokta** dergisi... O dönem yanlış anımsamıyorsam "**Gırgır**" dergisini de satın alma girişimleri olmuştu ve çok istemesine rağmen başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Bunun üzerine, aralarında **Ergün Gündüz**, **Hasan Kaçan**, **Atilla Atalay** gibi isimlerin bulunduğu bir ekibi transfer ederek, "**Hıbrır**" adlı mizah dergisini çıkarmıştı. O günleri anımsayanlar bilir.

...
Asil Nadir'in Türkiye'de ki bu medya atağının yanı sıra **Kıbrıs**'ta da bir yatırım içerisinde olduğu ve çok iyi ücretlerle Türkiye'den çok sayıda teknik personel transferi ettiği haberleri dolaşıyordu. O sıralarda **MEF Ajans**'ta çalışıyordum ve **Atilla İlhan** yönetiminde, "**Cönk**" dergisini çıkarıyorduk. Ben aslında o günlerde **Frankfurt**'a gitmeyi planlıyordum ki; **Kıbrıs**'a gidenler kervanına katıldım bir şekilde. **Kıbrıs**'ta Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesiydi ve **Rauf Denktaş** ilk defa ciddi anlamda muhaliflerince

zorlanıyordu. Duyumlarımıza göre **Asil Nadir**, seçimlerde **Denktaş**'ı desteklemek amacıyla adaya ciddi bir medya yatırımı yapmıştı. "**Kıbrıs**" adıyla çıkaracağı tabloid boy, bu renkli gazete için kendi ofset tesislerini kurmuştu. Türkiye'den yazı işleri ve ağırlıklı olarak teknik eleman transferi yapılıyordu. **Kıbrıs Gazetesi**'nin yayımlanmasıyla birlikte çok kısa süre içinde peşpeşe

Yenigün ve **Bozkurt** gazeteleri de Kıbrıs Türk basınına katılıyordu, **Asil Nadir**'in patronluğunda. Ve benim de 4,5 yıl sürecek olan **Kıbrıs** serüvenim 1989'da başlamış oluyordu. 1994'e kadar yaşadığım **Kuzey Kıbrıs**'ta geçen süre içerisinde Kıbrıslı çizirlerle de tanışma imkanım oldu. Kıbrıs gazetesinin çıktığı ilk zamanlar **Musa Kayra** ile aynı

gazetede çalıştık. **Hüseyin Çakmak**'la daha sonra tanıştık. Doğrusunu söylemek gerekirse bu iki ismin dışında diğer karikatürcü arkadaşlarla bir araya gelmek kismet olmadı. **Kıbrıs Türk Basını** ve **Kıbrıs Türk Karikatürü**'yle tanışmamın, Türkiye'deki deneyimlerimi paylaşmamın ve de mesleki deneyimlerime **Ada**'da artı değer katmamın üzerinden

25 yıl geçti. **Ada**'da geçen günlerimin anısına **Kıbrıs Türk Karikatürü** üzerine bir dosya hazırlamayı düşündüm. **Kıbrıs**'ın karikatür tarihine, kendi kaynaklarından da yararlanarak naçizane bir armağanımız olsun, diye...

...

Kıbrıs adasının 1571 yılında **Osmanlı**'nın egemenliği altına girmesinden, 1878'de **İngiliz Krallığı** yönetimine geçtiği tarihe kadar, **Ada**'da bağımsız bir matbaacılık, yayımcılık olmaması nedeniyle herhangi bir gazete ve dergi yayımlanamamıştır. İngiliz idaresindeki yıllarda adada **Türk** ve **Rum** toplumları kendi gazetelerini yayımlamaya başlamışlardır. Kıbrıslı Türklerin ilk gazetesi "**Saded**"in ardından bir çok gazete çıkar. İlk mizah gazetesi de 1896-1910 yılları arasında yayımlanan "**Kokonoz**"dur. Aynı tarihlerde tıpkı Türkiye'deki mizah anlayışıyla daha sonra 1920-1923 yılları arasında "**Davul**"

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği 28 yaşında...

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin kuruluş toplantısından... (1986.)

Kıbrıslı Türk Karikatürcüler, 1986 yılına değin çeşitli bireysel etkinliklerde bulunurlar. 25 Ocak 1986 tarihinde ise Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği kurulur. Dernek kurucu üyeleri olarak **Serhan Gazioğlu**, **Alper Susuzlu**, **Hüseyin Çakmak**, **Mehmet Ulubatlı**, **Musa Kayra** ve **Cemal Tuncer** isimli çizirler yer alırlar. 1988 yılında, **Avrupa Karikatürcü Örgütleri Federasyonu (FECO)** üyeliğine kabul edilerek uluslararası örgüt kimliği kazanırlar. Ada içinde ve dışında, birçok etkinlik gerçekleştirip, 90'ı aşkın ülkedeki mesleki ve kültürel örgütlerle işbirliği yapan Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği üyeleri **FECO - CYPRUS** adı altında farklı bir örgütlenmeye giderek etkinliklerini başarıyla sürdürmektedirler...

Kıbrıs Türk Basını ve Kıbrıs Türk Karikatürü'yle tanışmamın üzerinden 25 yıl geçti. Ada'da geçen günlerimin anısına Kıbrıs Türk Karikatürü üzerine bir dosya hazırlamayı düşündüm. Ada'nın karikatür tarihine, kendi kaynaklarından da yararlanarak naçizane bir armağanımız olsun...

mizah gazetesi yayımlanır. Bu yıllar, **Kıbrıs Türk** karikatürünün filiz vermeye başladığı yıllardır. Yapılan araştırmalara göre, Kıbrıslı ilk Türk çizer olarak **Ahmet Rifat**'ın dışında başka bir karikatürcünün adı geçmemektedir. 1940 ve 50'li yıllarda ise, **Kıbrıs Türk Basını**'nda üç önemli karikatürcünün çizimleri görülür: **Mehmed Şevki Çankaya**, **İsmet Vehit Güney**, **Ramiz Gökçe**, bu dönemin en etkili çizerleri olarak bilinirler ve Türkiye'deki örnekleri gibi daha çok resimsel çizimler olarak, alt yazılı karikatürlerdir. **Mehmed Şevki Çankaya**'nın çizimleri Kıbrıs Türk basınından ziyade, **Türkiye**'de çıkan **Akbaba**, **Karikatür**, ve **Şaka** gibi dergilerde yayımlanır. Bu sebeple, Türkiye'nin karikatür tarihinde daha çok yer edinmiştir. Belki de aslen Kıbrıslı bir Türk olduğu bilinmez...

Kıbrıs Türk toplumunda öncelikle ressam kimliğiyle bilinen **İsmet Vehit Güney** çok yönlü bir sanatçıdır. Dönemin en etkili gazetesi "**İstiklal**"de çizmiştir. **İsmet Vehit Güney**'i Ada'nın önemli çizeri kılmasına neden olan çalışması ise, bugün sadece **Kıbrıs Rum** yönetiminin kullandığı Kıbrıs bayrağının tasarımcısı olmasıdır.. Kendisiyle **Kıbrıs Gazetesi**'nde birlikte çalışırken öğrenmiştim bunu ve büyük bir şaşkınlık duymuştum. Kıbrıslı Türk bir sanatçının tasarladığı bayrağı, **Kıbrıs Cumhuriyeti** bozulduktan sonra da Kıbrıslı Rumlar tarafından kullanılması bana gerçekten ilginç gelmişti.. Bu yazıyı hazırlarken, kendisinin 2009 yılında vefat etmiş olduğunu, **Hüseyin Çakmak**'tan öğrendiğimde çok üzülüm. 1989-94 yılları arasında aynı gazetede çalışırken, gazetenin renk ayrımı servisini yönetiyordu ve birlikte çok anılarımız oldu. Benim gazete için çizdiğim karikatür ve vinyetlerden övgüyle söz ederdi hep. **Ramiz Gökçe** ile tanışma fırsatım olmadı. O da Kıbrıs Türk karikatürünün çok önemli bir ismi olarak tarihe geçmiştir. "**Duvar**" gazetesinde başlayan çizgi serüvenini "**Halkın Sesi**", "**Bozkurt**" ve "**Time of Cyprus**" gibi gazetelerde sürdürür.. **Ramiz Gökçe**'nin ilginç bir yanı ise, 1956 yılında yayımladığı "**Çizgi**" adlı karikatür kitabı, araştırmacılara göre **Ada**'nın ilk karikatür albümü olmasıdır...

Bu giriş yazısında ki özet bilgiler ışığında; **Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği**'nin de arşivinden yararlanarak hazırladığımız "**Kıbrıs Dosya**"ımızda, Ada karikatürü ve mizahıyla ilgili ayrıntıları okuyabilirsiniz. ■

Kıbrıs Türk basınının Davul mizah gazetesi ve ilk karikatürcüsü Ahmet Rifat...

Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı'nın ilk örnekleri "Davul" mizah gazetesinde görülür. Bu karikatürlerin sahibi, Kıbrıs Türk Basını'nda "Klişeci Rifat" olarak bilinen, 1893 Larnaka doğumlu Ahmet Rifat'tır (1892 – 1975). Kıbrıs Türk Basını'nda Osmanlıca harflerle karikatürlerini yayımlayan ilk ve son kişidir aynı zamanda. Ahmet Rifat, "Davul" mizah gazetesinin yanı sıra "Ses" (1935 – 1938) gazetesinde de karikatürler

çizer. "Davul" mizah gazetesinde yayımlanan karikatürlerin birçoğu, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuran Mustafa Kemal Atatürk ve Türk Kurtuluş Savaşı (1919 – 1922) üzerinedir. Ahmet Rifat Efendi'nin çizdiği karikatürlerde, Anadolu'ya saldıran Emperyalist devletler eleştirilmekte, Mustafa Kemal'le birlikte bağımsızlık mücadelesi veren "Kuvay-i Milliye" ve Anadolu insanı yüceltilmektedir. Ahmet Rifat Efendi ilk Kıbrıslı Türk karikatürcüsü olmanın yanı sıra, "Ses" (1935 – 1938) gazetesinde de karikatürler çizer.

Ahmet Rifat

KARİKATÜR ALT YAZISI: Galiba çok uzun bir seyahate çıkıyorlar.. (Fenerine) varıncaya kadar neleri var, neleri yok hep topladılar.

- O gördüğün Bizans yadigarlarıdır. Hazret-i Fatih'in verdiği asayı milletin imhasında kullandılar.. Fenerlerini İslam kalbini yakmak için istismal ettiler.. Nihayet Anadolu'dan sert bir rüzgar çıktı.. Feneriyle, asasıyla hepsini sürüp götürüyor... (Davul Mizah Gazetesi'nin 15 Ekim 1922 tarihli 15. sayısında yayımlanan Ahmet Rifat imzalı kapak karikatürü...)

Hüseyin Çakmak'la söyleşi...

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin kurucularından olan ve başkanlığını yapan Hüseyin Çakmak, arkadaşlarıyla birlikte uzun yıllar Ada karikatürünün dış dünyaya açılması için büyük uğraş veriyorlar. İçerideki ilgisizlik ve umursamazlığa rağmen, uluslararası alanda somut başarılar elde eden Kıbrıslı karikatürcüleri daha yakından tanımak için Hüseyin Çakmak'a bazı sorular yönelttik ve içtenlikle yanıtladı...

Röportaj: Aziz Yavuzdoğan

Çizgi serüveninizden kısaca söz eder misiniz?

Çizgi serüvenim, 1976 yılında, Türkiye'de yayınlanan ve Kıbrıs'ta da satılan, "GırGır" mizah dergisi sayesinde başladı.

1983 yılında, "Yeni Düzen" gazetesinde karikatürlerim yayınlamaya başladım. Birkaç ay sonra, Yeni Düzen'de karikatürcü ve foto muhabiri olarak işe başladım.

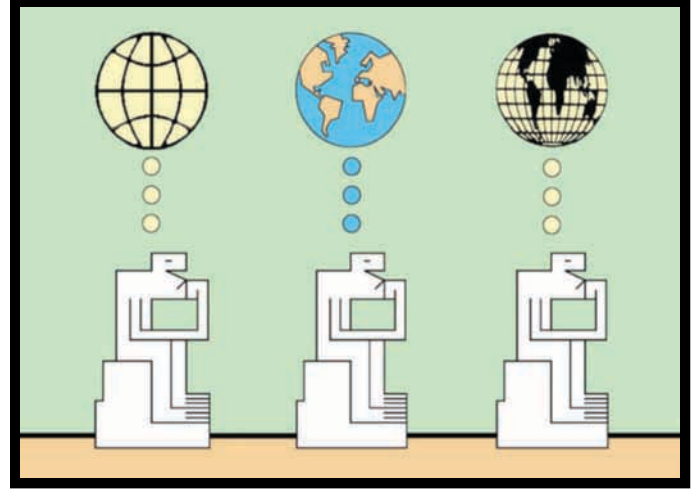
1976 yılında "Gır -Gır" mizah dergisinde amatörce başlayan karikatür serüvenim -kısır süreçlerle- 1983 yılında, Yeni Düzen gazetesinde profesyonelliğe dönüştü ve günümüze kadar devam etmektedir.

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin kuruluşu hakkında ve bugün geldiği noktadaki etkinliklerinden kısaca söz eder misiniz?

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği, 25 Ocak 1986 tarihinde kuruldu. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'ni kurduktan bir süre sonra, öncelikle Türkiye'deki Karikatürcüler Derneği yetkilileri ile temasa geçtik, derneğin tüzüğünü istedik, ulusal-uluslararası karikatür etkinlikleri hakkında bilgi talep ettik. Karikatürcüler Derneği yetkilileri, talebimiz üzerine, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'ne her türlü katkıyı sağladılar. Kısa sürede örgütlü olmanın

gerekliğini uygulamaya başladık. Daha sonra,

Dünya'daki birçok karikatürcü örgütleri ile temasa geçtik ve Kıbrıs Türk

Karikatürcüler Derneği ile Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı hakkında tanıtıcı bilgiler gönderdik. Kısa sürede, yaklaşık 80 ülkedeki yüzlerce karikatürcü kuruluş ile mesleki işbirliği gerçekleştirerek, Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı'nı tanıttık. Birçok ülkede etkinlikler gerçekleştirdik.

Ada'da karikatüre olan halkın ve medyanın ilgisi nasıl?

Günümüzde, ne halkın nede medyanın ilgisinden memnun değiliz. Özellikle Kıbrıs Türk Medyası (Bir iki gazete hariç) karikatürcülere gereken değeri vermiyor. Ücretsiz karikatür çiziyorsanız yayınlanıyorlar. Düzenlediğimiz etkinliklerin haberlerine bile yer vermiyorlar. Kadın vücudu ve yeme-içme haberleri daha cazip geliyor, Kıbrıs Türk Medyası yöneticilerine.

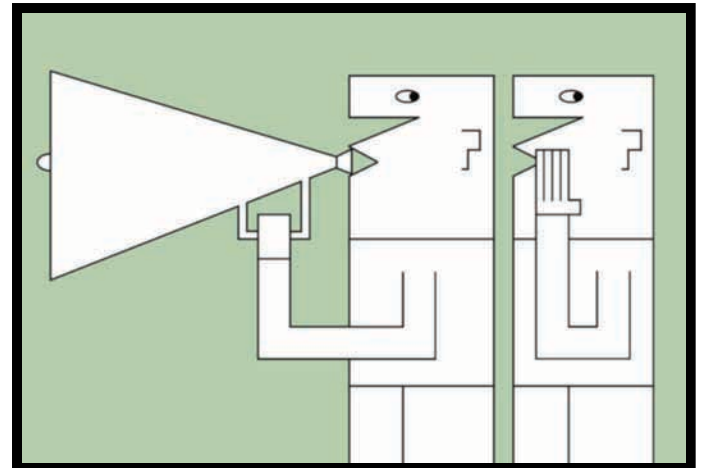
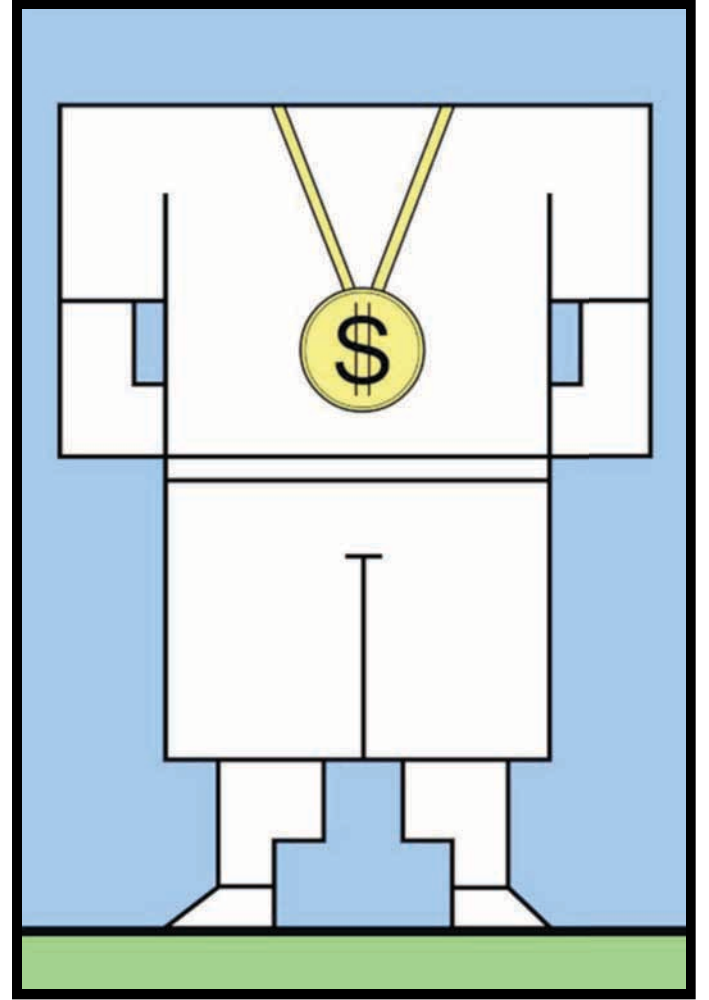
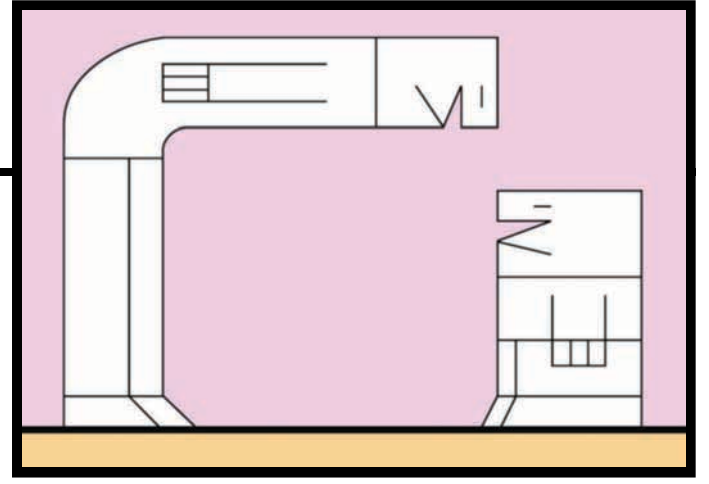
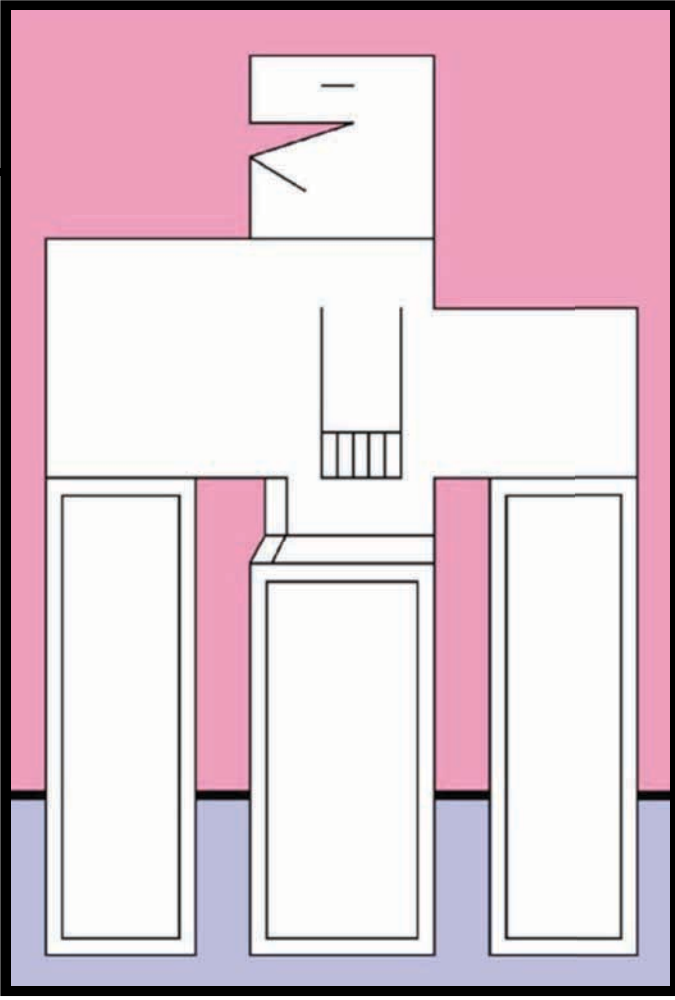
Kıbrıs Türk Halkı ise, günümüzde karikatür gibi "gereksiz" şeylerle uğraşmıyor. Sosyal Medya'da kim ne yapıyor, kim kiminle yaşıyor, böylesi konularla ilgileniyorlar.

Türkiye'nin içinde bulunduğu politik kaos ve gündem karmaşası biliniyor. Peki, Kıbrıs Türk karikatürcüsünün çizgi gündemini neler oluşturuyor? Kıbrıs'ın yerel politik sorunları, Türkiye'deki AKP Hükümeti'nin Kıbrıs Türk Toplumu üzerine uyguladığı baskılar, Kıbrıs Sorunu, AKP'nin Kıbrıs Türk Toplumu'nu değiştirme ve uysallaştırma politikaları Kıbrıs Türk karikatürcülerinin çizgi gündemini oluşturmaktadır.

Kıbrıs Türkü'nün sorunlarını, siyasetçiler dışında, dış dünyaya karikatür ile yeterince

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Kurucu Üyesi'dir. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nde 23 yıl başkanlık görevinde bulundu. 1964 yılında Lefkoşa'da doğdu. Karikatür çizmeye 1976 yılında Türkiye'deki "GırGır" mizah dergisi sayesinde başladı. 1983 yılından günümüze, Kıbrıs'ta ve Dünya'nın çeşitli ülkelerindeki birçok gazete ve dergilerinde karikatürleri yayımlanmıştır. 1987 yılında, Kıbrıs'taki "Ortam" gazetesinde yayınlanan bir karikatürü nedeniyle, dönemin Kuzey Kıbrıs Başbakanı Derviş Eroğlu tarafından, aleyhine 200 Milyon TL tutarında tazminat davası açıldı. Ulusal ve uluslararası karikatür yarışmalarında birçok ödül kazandı, birçok kez yılın karikatürcüsü seçildi. Kıbrıs Türk karikatür Sanatı'ndaki "Evrenselleşme Dönemi"nin (1980 - 1990) öncülerindendir.

Hüseyin Çakmak

yansıtabildiğinize inanıyor musunuz?

Kıbrıslı Türk karikatürcüler olarak, Kıbrıs Türkü'nün sorunlarını, Karikatür Sanatı aracılığı ile, Dünya'ya yansıtmamak bile, Kıbrıs'ta, Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı'nın varlığını Dünya'ya yansıtabildiğimize inanıyorum.

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği olarak uluslararası karikatür örgütleri ile ilişkileriniz ne durumda?

1986 yılından bugüne iyi bir seyir içerisinde devam etmektedir. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği olarak birçok uluslararası karikatürcü örgütüne üyeyiz ve bazı örgütlerin yönetiminde görevler yapmaktayız. Maddi olanak bulduğumuz zamanlarda, Kıbrıs'ta düzenlediğimiz uluslararası etkinliklere yabancı karikatürcüleri davet etmekteyiz.

Kıbrıs Türk karikatürcüsünün Türkiye'deki meslektaşlarıyla işbirliği ve ilişkilerinden memnun musunuz? Sıkıntılar varsa nelerdir?

Türkiye'deki meslektaşlarımızla çok iyi ilişkiler içerisindeyiz. Herhangi bir sıkıntımız yok. Tabii, Sosyal Medya'nın getirdiği kolaylık ve tembellik nedeni ile çizerler olarak

üzerimize rehavet çöktü. Sanal temas dışında, gerçekçi temas ve işbirliği yaparsak daha iyi olur diye düşünüyorum.

Türkiye'deki Karikatürcüler Derneği ile Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin işbirliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Her iki kardeş karikatürcü derneğin, 1986 yılından 1990'lı yılların ortalarına kadar artarak devam eden mesleki işbirliği, **Metin Peker**'in dernek başkanlığına gelmesinden sonra bozulmuştur. **Türkiye Karikatürcüler Derneği** ile olmasa bile, Anadolu'nun birçok yerindeki karikatürcü örgütleri ile işbirliğimizi devam ettirmekteyiz.

Türkiye Karikatürcüler Derneği yetkilileri, 1990'lı yıllarda, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği ile etkinliklerini ve mesleki işbirliğini dondurmıştır. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin Türkiye Karikatürcüler Derneği veya Türk karikatürcüler ile herhangi bir sorunu yoktur. Bana göre sorun, **Metin Peker'in kendisindedir. Türk Karikatürcüler Derneği'ni tüzük maddelerine göre değil, kendi kişisel görüş ve düşüncelerine göre yönetmektedir. ■**

Geçmişten bugüne Kıbrıs'taki Türk mizah dergileri...

Kıbrıs Türk Basını'nda, bugüne dek 13 tane mizah gazetesi veya dergisi yayımlanmıştır: Kokonoz (1896 - 1810), Akbaba (1897 - 1898), Davul (1920 - 1923), Zırlı (1947 - 1948), Karga (1964 - 1965), Düdük (1965 - 1970), Amcabey (1965 - 1966), Akrep (1988 - 1993), Lololo (1993 - 1993), Çirkef (1999 - 2000), Yeni Akrep (2003 -), Ziligurti (2004 - 2010), Beytambal (2010 - 2010). Karikatür sanatına yer veren mizah gazete ve dergilerinden bazıları şöyle:

Davul Mizah Gazetesi (1920-1923)

Sahibi Ahmet Rifat, Sorumlu Müdür Mehmet İhsan Uzman'dır. Haftada bir ya da iki sayfa olarak yayımlanan "Davul Mizah Gazetesi" toplam 50 sayı çıkmıştır. O dönemlerde Ada'da Rum'ların yayımladığı 3 tane mizah gazetesi vardır ve çeşitli vesilelerle Türk toplumuyla alay etmektedirler. Davul, yayımlanma amacını onlara karşı kendi ifadeleriyle bir "panzehir" olarak açıklamıştır.

Zırlı Mizah Dergisi (1947-1948)

Sahibi M. Kazım Bedevi (Yavuz). Toplam 11 sayı çıkabilen "Zırlı" mizah gazetesi 6 sayfa oluşmakta ve ayda bir yayımlanmaktaydı. Çok az karikatüre yer veren dergide birçok mizahi öykü-şiir-makale yer almaktaydı. Bu eserler genellikle takma isimlerle yayımlanmaktaydı.

Karga Mizah ve Karikatür Dergisi (1964-1965)

Magosa Yerel Radyosu "Canbulat" ve Kıbrıs Türk Enformasyon Müdürlüğü adına İsmet Kotak'ın çıkardıkları Karga, Kıbrıs Türk ve Rum çatışmalarının sürdüğü dönemde, en zor şartlarda yayımlanan bir mizah dergisi olarak bilinir. Bölgesel bir mizah dergisi olmasına rağmen, çok yüksek bir tiraja sahipti. Toplam 12 sayılık ömrü olan dergi 15 günde bir, 20 sayfa olarak yayımlanmaktaydı.

Amcabey Mizah ve Karikatür Dergisi (1965-1966)

Sahibi Hüseyin Kanatlı ve Ersin Taşer'dir. Ayda bir 16 sayfa olarak yayımlanan "Amcabey" üçüncü sayısından sonra yayınına son vermiştir. Derginin ismi ünlü Türk karikatürcüsü Cemal Nadir'in "Amcabey" dergisinden

esinlenerek alındığı bilinmektedir.

Lololo Mizah ve Karikatür Dergisi (1993-1993)

Sahibi Erdoğan Baybars'tır. 8 sayfa ve A4 boyutunda hazırlanan derginin ömrü 3 sayı olmuştur. Derginin kadrosu arasında yazarlar Erdoğan Baybars, Bülent Fevzioğlu, karikatürcüler ise Alper Susuzlu, Cemal Tunceri, Arif A. Albayrak, Hüseyin Çakmak, Sarper Ufuk ve Erdoğan Baybars'tır...

Çirkef Mizah Dergisi (1999-2000)

İmtiyaz sahipleri Vasvi Çiftçiöğlu ve Salih İrmaklı, Genel Yayın Yönetmeni Altan Uzun, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ise Hüseyin Hasipoğlu'dur. Türkiye'de yayımlanan "Gırgır" benzeri mizah dergilerinin içeriğiyle örtüşen "Çirkef" mizah dergisinin de yayım ömrü 3 sayı olmuştur.

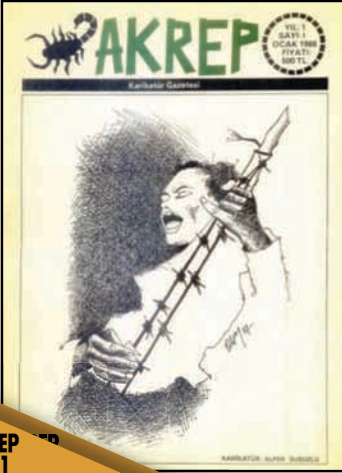
Ziligurti Mizah Dergisi (2004-2010)

Gençlik Merkezi-Adalı Gençlik Kulübü yayın organı olarak çıkmıştır. Çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu kadro, Kıbrıs Türk gençlerinin günlük

Beytambal Mizah ve Karikatür Dergisi (2010-)

"Ziligurti" mizah dergisinin birebir içerikle, isim değiştirmiş hali olarak bugüne kadar henüz 1 sayı yayımlanabilmiştir...

Kıbrıs'ın hayatta kalan tek mizah dergisi: Yeni Akrep

AKREP
No: 1
• Ocak-1988

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği adına Hüseyin Çakmak tarafından 1988-1993 yılları arasında basılı bir yayın organı olarak, tabloid boy ve 24 sayfa yayımlanan, ancak maddi olanaksızlıklar sebebiyle yalnızca 11 sayılı bir ömrü olan "Akrep" mizah dergisi, 2002 yılından itibaren ise aralıksız olarak "Yeni Akrep" adıyla internet üzerinden aylık dijital dergi şeklinde varlığını sürdürmektedir...

Yeni
AKREP
No: 1
• Kasım-2002

Genel Yayın Yönetmenliği'ni Hüseyin Çakmak'ın, Yazı İşleri Müdürlüğü'nü de Kıbrıs'ın usta çizerlerinden Musa Kayra'nın yaptığı "Yeni Akrep" in bazı sayfaları Türkçe, bazı sayfaları ise İngilizce yayınlanmaktadır... Akrep dergisinin en önemli özelliği, Ada'da en son yayımlanan "Amcabey" dergisinin ardından 20 yıl sonra yayımlanan ilk mizah dergisi olmasıdır... Yeni Akrep aynı zamanda, tıpkı Fena Mizah gibi, uluslararası karikatürcüler arasında bir iletişim platformu görevi de görmektedir...

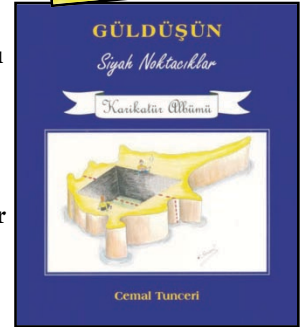
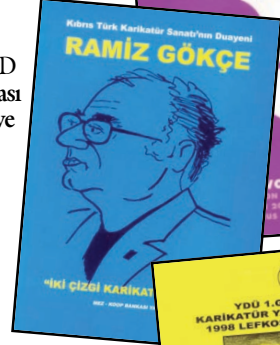
Karikatür albümleri...

Kıbrıslı Türk çizerlerinin kişisel yayımlarından, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin yayımlarından ve çeşitli kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan bazı karikatür albümleri...

"Çizgi", Ramiz Gökçe (1955). "Çizzzgıcıklar", Musa Kayra (1983). "Taslar", Necmi Astam (1984). "Afrodit Adasından Çizgiler", Alper Susuzlu (1992). "Ali Baba'nın Çiftliği", Utku Karsu (1992). "Çevre Karikatür Albümü", KTMMOB-KTKD (1994). "Turhan Selçuk-İnsan Hakları Karikatür Sergisi Albümü", KTKD (1994). "Isırgan Otu", Cemal Tunceri (1996). "10.Yıl Albümü", KTKD (1996). "Kutlu Adalı-Faili Meçhul Karikatür Yarışması Albümü", Ada-m Yayınları, (1996). "Mizahi Çizgiler ve Öyküler Albümü", KTKD-İK Yayınları, (1996). "Cypriot Cartoon Exhibition Album", "İhsan Ali Foundation Publication", (1996). "İlaç Karikatür Albümü", KTTB-KTKD Yayınları, (1997). "1995-Ulusal Altın Muflon Karikatür Yarışması Albümü", KTKD Yayınları, (1997). "Tan Oral Karikatür Sergisi Albümü", MEKB Yayınları, (1998). "YDÜ 1.Ulusal Karikatür Yarışması Albümü", YDÜ Yayınları, (1998). "Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı'nın Kısa Bir Özeti", Hüseyin Çakmak, MEKB Yayınları, (1999). "Ramiz Gökçe-İki Çizgi-Karikatür Albümü", Mez Koop Bankası Yayınları, (2000). "1997-Uluslararası Altın Muflon Karikatür Festivali Albümü", MEKB yayınları, (2001). "1998-Uluslararası Altın Muflon Karikatür Festivali Albümü", MEKB yayınları (2001). "Politika ve Karikatür", Temsilciler Meclisi Yayınları, (2001). "Çağdaş Kentler ve Yerel Yönetimler", KTMMOB-KTKD Yayınları, (2002). "Hüseyin Çakmak-20. Sanat Yılı-Karikatürler", Karikatür Vakfı Yayınları, (2003). "39 Çizerin Kaleminden Ramiz Gökçe Portreleri", KTKD Yayınları, (2003). "Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı'nın Kısa Bir Özeti", Hüseyin Çakmak, Avrupa Birliği Yayınları, (2004). "Karıkayra" Karikatür Albümü, Musa Kayra, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği yayınları, (2005). "Dünya'da Barış, Kıbrıs'ta Barış" Uluslararası Karikatür Sergisi Albümü, Kıbrıs Vakıflar Bankası Yayınları, (2005). "Uzun Lafın Kısası", 30 Yıl Karikatürle (1975-2005)", M. Serhan Gazioglu, Kıbrıs Vakıflar Bankası Yayınları, (2005).

"Çizgi", Ramiz Gökçe (1955). "Çizzzgıcıklar", Musa Kayra (1983). "Taslar", Necmi Astam (1984). "Afrodit Adasından Çizgiler", Alper Susuzlu (1992). "Ali Baba'nın Çiftliği", Utku Karsu (1992). "Çevre Karikatür Albümü", KTMMOB-KTKD (1994). "Turhan Selçuk-İnsan Hakları Karikatür Sergisi Albümü", KTKD (1994). "Isırgan Otu", Cemal Tunceri (1996). "10.Yıl Albümü", KTKD (1996). "Kutlu Adalı-Faili Meçhul Karikatür Yarışması Albümü", Ada-m Yayınları, (1996). "Mizahi Çizgiler ve Öyküler Albümü", KTKD-İK Yayınları, (1996). "Cypriot Cartoon Exhibition Album", "İhsan Ali Foundation Publication", (1996). "İlaç Karikatür Albümü", KTTB-KTKD Yayınları, (1997). "1995-Ulusal Altın Muflon Karikatür Yarışması Albümü", KTKD Yayınları, (1997). "Tan Oral Karikatür Sergisi Albümü", MEKB Yayınları, (1998). "YDÜ 1.Ulusal Karikatür Yarışması Albümü", YDÜ Yayınları, (1998). "Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı'nın Kısa Bir Özeti", Hüseyin Çakmak, MEKB Yayınları, (1999). "Ramiz Gökçe-İki Çizgi-Karikatür Albümü", Mez Koop Bankası Yayınları, (2000). "1997-Uluslararası Altın Muflon Karikatür Festivali Albümü", MEKB yayınları, (2001). "1998-Uluslararası Altın Muflon Karikatür Festivali Albümü", MEKB yayınları (2001). "Politika ve Karikatür", Temsilciler Meclisi Yayınları, (2001). "Çağdaş Kentler ve Yerel Yönetimler", KTMMOB-KTKD Yayınları, (2002). "Hüseyin Çakmak-20. Sanat Yılı-Karikatürler", Karikatür Vakfı Yayınları, (2003). "39 Çizerin Kaleminden Ramiz Gökçe Portreleri", KTKD Yayınları, (2003). "Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı'nın Kısa Bir Özeti", Hüseyin Çakmak, Avrupa Birliği Yayınları, (2004). "Karıkayra" Karikatür Albümü, Musa Kayra, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği yayınları, (2005). "Dünya'da Barış, Kıbrıs'ta Barış" Uluslararası Karikatür Sergisi Albümü, Kıbrıs Vakıflar Bankası Yayınları, (2005). "Uzun Lafın Kısası", 30 Yıl Karikatürle (1975-2005)", M. Serhan Gazioglu, Kıbrıs Vakıflar Bankası Yayınları, (2005).

KIBRIS TÜRK KARİKATÜR SANATININ KISA BİR ÖZETİ

Ada'nın karikatür ve mizah tarihiyle ilgili araştırmacı yazarları olmadığı gibi ciddi bir kaynak da yoktur. Bu konuda Kıbrıs'ın değerli araştırmacısı, yazar-şair Harid Fedai'nin çeşitli gazete ve dergilerde yayımlanmış makaleleri dışında, karikatürcü Hüseyin Çakmak'ın hazırladığı ve 1999 yılında yayımladığı "Kıbrıs Türk Karikatür Sanatının Kısa Bir Özeti" adlı kitabı, Kıbrıs Türk mizah kültürü üzerine günümüzde başvurulabilecek tek önemli kaynak durumundadır...

Geçmişten bugüne Kıbrıslı Türk karikatürcüler...

Kıbrıs Türk Karikatürü'nün geçmişten bugüne önemli simalarını kısa özgeçmişleriyle tanıyalım.

Mehmed Şevki Çankaya

M. Şevki Çankaya

1920 yılında Lefkoşa'da doğdu. 1938 yılında, Lefkoşa Türk Lisesi'nden mezun oldu. Bir süre, İstanbul'daki Hukuk Fakültesi'ne devam etti. İlk karikatürü, 1941 yılında, Türkiye'deki "Akbaba" mizah dergisinde yayınlandı. "Akbaba", "Şaka", "Karikatür", "Hürriyet" isimli dergi ve gazetelerde karikatürleri yayınlandı. Mehmed Şevki Çankaya'nın karikatürleri, 1940'lı yıllarda Kıbrıs Türk Basını'nda da yayınlanmakta idi. Mehmed Şevki Çankaya, 1950'li yıllarda, İstanbul'dan ayrılıp Amerika'ya göç etti. 1950'li yıllarda, ABD'deki "Tele Pix Yayınevi" tarafından hazırlanan bazı komik hikaye kitapları resimledi. Bu hikaye

kitaplarından bir tanesi "Oral Roberts True Stories #103" serisinde yer alan ve 1957 yılının Ocak ayında yayınlanan "Out of the Shadows" isimli hikayedir. Mehmed Şevki Çankaya, İstanbul'da bulunduğu yıllarda, sadece karikatür çizmemiş, kitap kapağı ve film afişleri de resimlemiştir.

İsmet Vehit Güney

1932 yılında Limasol'da doğdu. Kıbrıslı Türklerin en önemli ressamlarından. 1940'lı yıllarda "İstiklal" ve "Köylü" isimli gazetelerde karikatürler çizdi. Bu dönemlerde çizdiği karikatürler, Türk Karikatür Sanatı ustalarından Cemal Nadir Güler ve Ramiz Gökçe'nin çizdikleri karikatür tarzında idi.

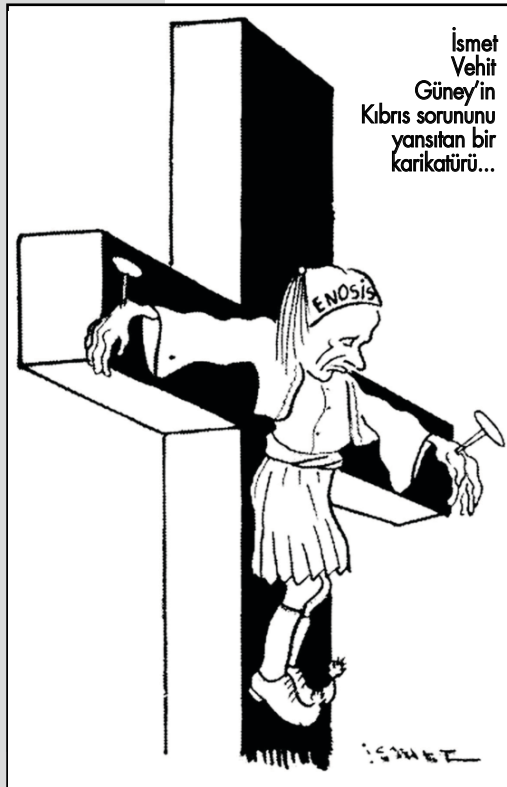
İsmet Vehit Güney, 1940'lı yıllarda, İstiklal Partisi'nin yayın organı "İstiklal" gazetesinde karikatür çizdiği dönemlerde, Kıbrıs İngiliz Koloni Yönetimi'ndeki (1878 - 1960) Lefkoşa Türk Lisesi'nde Resim Öğretmeni olduğu için, kendisini çekemeyen bazı Kıbrıslı Türk muhalifler, Kıbrıs İngiliz Koloni Yönetimi Eğitim İşleri Dairesi'ne yaptıkları jumaller sonucu, "İstiklal" gazetesinde karikatür çizmesini engellediler. 1959 yılında, Kıbrıs Cumhuriyeti Geçici Hükümeti tarafından düzenlenen bayrak tasarımı yarışmasına gönderdiği eser, Kıbrıs Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Makarios Michail Christodolou Mouskos tarafından beğenilerek, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin resmi bayrağı olarak kabul edildi. 2009 yılında vefat etti.

İsmet V. Güney

Ergün Şoforoğlu • Karikatür çizmeye 1960'lı yıllarda başladı... İlk karikatürleri "Halkın Sesi" gazetesinde yayınlandı. Öğretmenlik ile karikatürcülüğü uzun yıllar birlikte sürdürdü. "Halkın Sesi" ve "Ortam" gazetelerinde uzun yıllar siyasi karikatürler çizdi.

Erten Kasımoğlu • 1951 yılında GİRNE'nin Zeytinlik (Templos) köyünde doğdu. Kıbrıs Türk karikatüründe "Yenileşme Dönemi"nin (1970 - 1980) öncülerindendir. 1976 yılında "Halkın Sesi" gazetesinde yayınlanan ve o dönemin ganimeet konusunu (*Kıbrıs Rumlara ait taşınır - taşınmaz malların yağmalanması*) işleyen "İktidar Koltuğu" alt yazılı bir karikatürüne, dönemin Kıbrıs Türk Federe Devleti (1976 - 1983) Başkanı Rauf Denktaş'ın talimatı ile KTFD Baş Savcılığı tarafından soruşturma açılmıştı.

Güner Pir • 1949 yılında Baf' şehrinde doğdu. Kıbrıslı Türkler'in en önemli ressamlarından. Kıbrıs Türk karikatüründe "Yenileşme Dönemi"nin (1970 - 1980) öncülerindendir. Kıbrıs'ta ilk Çizgi Roman çalışmasını gerçekleştiren sanatçı, bu çalışmalarının bir bölümünü albüm olarak yayınlamıştır (*Karabey* - 1985). "Halkın Sesi", "Zaman", "Çarşaf" (Türkiye), "Kıbrıs Postası" isimli gazete ve dergilerde karikatür ve çizgi roman çalışmaları yer almıştır.

1976 yılında, Türkiye'deki "Çarşaf" mizah dergisinin düzenlediği Gençler Arası Uluslararası Karikatür Yarışması'nda kazandığı ödül, Kıbrıslı bir Türk karikatürcünün yurt dışındaki ilk ödülü olarak tarihe geçmiştir.

M. Serhan Gazioglu • 1950 Mağusa doğumlu. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde eğitim gördüğü yıllarda (1969 - 1975) karikatür sanatı ile ilgilenmeye başladı ve ilk karikatürü "Akbaba" mizah dergisinde yayınlandı (1975). Kıbrıs Türk karikatürünün "Yenileşme Dönemi" öncülerinden olan Gazioglu, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği "Kurucu Üyesi"dir ve halen dernek sekreteri olarak görev yapmaktadır. Kıbrıs'ta düzenlenen ulusal karikatür yarışmalarında birçok ödüller kazanmıştır.

Musa Kayra • 1949'da Limasol'un Çamlıca köyünde (*Plataniskia*) köyünde doğdu. Karikatür çizmeye 1979 yılında başladı. Kıbrıs'taki birçok gazete ve dergilerinde karikatürleri yayımlanmıştır. Kıbrıs, İngiltere Almanya ve Hırvatistan'da kişisel karikatür sergileri açtı. Ulusal ve uluslararası karikatür festivallerinde eserleri sergilendi, yarışma albümlerinde yer aldı. 1983'te "Cızzgıcaklar", 2005 yılında "Karıkayra" isimli kişisel karikatür albümlerini yayınladı. Kıbrıs Türk karikatürünün "Evrenselleşme Dönemi"nin (1980 - 1990) öncüsüdür. Ulusal ve uluslararası karikatür yarışmalarında bir çok ödül kazandı, bir çok kez yılın karikatürcüsü seçildi. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Kurucu Üyesi'dir. 1990-2009 yılları arasında Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Genel Sekreterliği görevinde bulundu. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Başkanı'dır.

Utku Karsu • 1959 yılında Lefkoşa'da doğdu. İlk karikatürü Kıbrıs'taki "Söz" gazetesinde yayınlandı (1977). "Söz", "Kurtuluş", "Ortam", "Halkın Sesi", "Buket", "Akrep", "Çağ Sen", "Kıbrıs", "Sosyalist Gözlem" ve "Kıbrıs Mektubu" isimli dergi ve gazetelerde karikatürleri yayınlandı. 1992 yılında, "Ali Babanın Çiftliği" isimli karikatür albümünü yayınladı... "Kıbrıs" gazetesinde profesyonel karikatürcü olarak çalışmaktadır.

Alper Susuzlu • 1954 yılında Baf'ın Susuz köyünde doğdu. Karikatür, Mizahi Tiyatro, Mizahi Skeç ve Mizahi Oyun alanında üretimler yaptı. Kıbrıs'ta ve dünyanın çeşitli ülkelerindeki birçok gazete ve dergilerinde karikatürleri yayınlanmıştır. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Kurucu Üyesi'dir. 1986-1990 yıllarında Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Genel Sekreterliği görevinde bulundu. "Evrenselleşme Dönemi"nin (1980 - 1990) öncülerindendir. Kıbrıs, Türkiye, İngiltere Japonya ve

Alper Susuzlu

Arif A. Albayrak

Bertan Soyer

Mehmet Ulubatlı

Mustafa Tozakı

Mustafa C. Azizoğlu

Serhan Gazioglu

Utku Karsu

Makedonya'da kişisel karikatür sergileri açtı. Ulusal ve uluslararası karikatür yarışmalarında birçok önemli ödüller kazandı.

Mustafa C. Azizoğlu • 1954 Lefkoşa doğumlu. "Gençlik", "Yeni Düzen", "Birleşik Kıbrıs", "Turunc", "Cyprus Observer" isimli gazete ve dergilerde karikatürleri yayımlanmıştır. Bazı ulusal ve uluslararası karikatür etkinliklerine katılmış ve eserleri albümlerde yayımlanmıştır. "Evrenselleşme Dönemi"nin (1980 - 1990) öncülerindendir.

Mehmet Ulubatlı • 1963 yılında Bafta doğdu. "Yenidüzen", "Akrep", "Öğretmen", "Yeni Düzen Sanat" isimli gazete ve dergilerde karikatürleri yayımlandı. Ulusal ve uluslararası karikatür etkinliklerinde eserleri sergilendi, hazırlanan albümlerde yer aldı ve yarışmalarda birçok ödül kazandı. "Evrenselleşme Dönemi"nin öncülerindendir. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Kurucu Üyesi'dir.

Mustafa Tozakı • 1957'de Lefke'nin Solya (Aybifan) köyünde doğdu. Merhum Rauf Denktaş ile aynı köydendir. Ulusal ve uluslararası karikatür festivallerinde eserleri sergilendi, hazırlanan karikatür albümlerinde yayımlandı. Ulusal ve uluslararası karikatür yarışmalarında "Seçici Kurul Üyeliği" görevlerinde bulundu. "Evrenselleşme Dönemi"nin öncülerindendir. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

Cemal Tunceri • 1952'de Lefke'nin Yeşilyurt (Pendaya) köyünde doğdu. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Kurucu Üyesi'dir. Karikatürleri birçok yerel gazete ve dergilerde yayımlandı. Ulusal ve uluslararası karikatür yarışmalarında eserleri sergilendi, hazırlanan karikatür

albümlerde yayımlandı. 1980'li yıllarda, "Kıbrıs Postası" gazetesinde "Görev" isimli çizgi roman çalışması yayımlandı. 1996 yılında "Isırgan Otu", 2006 yılında "Güldüşün - Siyah Noktacıklar" isimli karikatür albümlerini yayınladı. Ulusal ve uluslararası alanda düzenlenen karikatür yarışmalarında da birçok

Ramiz Gökçe'nin bir karikatürü...

ödül kazanmıştır. "Evrenselleşme Dönemi"nin öncülerindendir. Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

Arif A. Albayrak • 1956'da Bafta doğdu. Kıbrıs'taki birçok gazete ve dergilerde karikatürleri yayımlandı. Ulusal ve uluslararası alanda düzenlenen karikatür yarışmalarında ödüller kazandı. "Evrenselleşme Dönemi"nin öncülerindendir. Ulusal ve uluslararası karikatür festivallerinde seçici kurul üyeliği yaptı. Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) Mağusa Milletvekili ve Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Yönetim Kurulu

Üyesi'dir. 2013 yılında, benzin zammını protesto etmek için, KKTC Cumhuriyet Meclisi'ne eşek sırtında gitti fakat Arif A. Albayrak'ın ağırlığına dayanamayan hayvan çatladı ve sakat kaldı.

Bertan Soyer • 1948 Lefkoşa doğumlu. İlk karikatürü Türkiye'deki "Akaba" mizah dergisinde yayımlandı (1970). "Yeni Düzen", "Akrep", "Afrika" isimli gazetelerde karikatürleri yayımlandı. Çeşitli etkinliklerde karikatürleri sergilendi, eserleri albümlerde yer aldı ve karikatür festivallerinde birçok ödül kazandı. İlk kişisel karikatür sergisini, Lefkoşa'nın Rum kesiminde (1994); ikinci kişisel karikatür sergisini Lefkoşa'nın Türk kesiminde gerçekleştirdi (1995). Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Yönetim Kurulu Üyeliği ve Mali Sekreter görevlerinde bulundu (1990 - 2009). ■

Ramiz Gökçe

1937 yılında, Mağusa'da doğdu. Karikatür çizmeye, 1953 yılında, Mağusa'daki Namık Kemal Lisesi'nin "Duvar Gazetesi"nde başladı. Mağusa Namık Kemal Lisesi öğrencisiyken, okulun İngilizce öğretmeninin portre karikatürünü çizdiği için, okul yönetimi tarafından, 13 gün okuldan uzaklaştırılma cezası aldı.

1950 kuşağı Kıbrıs Türk karikatür sanatçılarından olan Ramiz Gökçe, 1956 yılında "Çizgi" ismini verdiği ilk kişisel karikatür albümünü yayınladı. 1956 yılında, Kıbrıs İngiliz Koloni Yönetimi Ordusu'nda asker olarak görev yaptığı sırada, "Times of Cyprus" isimli yerel gazetede ilk karikatürlerini çizen günümüzün Amerikalı ünlü karikatürcüsü Ranan Lurie ile aynı gazetede karikatürler çizdi. 1955 yılından 2000 yılına dek çizdiği karikatürlerinin derlendiği "Ramiz Gökçe - İki Çizgi" isimli ikinci kişisel karikatür albümünü yayınladı. 1996 yılında, "Kırk Yılda Bir" ismini verdiği ilk kişisel karikatür sergisini Mağusa'da açtı.

• Kıbrıs'ın duayen çizerlerinden Ramiz Gökçe, Hüseyin Çakmak ile birlikte...

Ada'nın çiçekleri: Hanım karikatürcüler...

ELİF ATAMAZ

1975 yılında İzmir'de doğdu... 1997 yılında ODTÜ Mimgrlık Bölümü'nden mezun oldu. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü'nden Yüksek Lisans derecesi aldı... Tez konusu olarak, "Karikatür Sanatı'nın Grafik Sanatı'ndaki Yeri"ni ele aldı... Karikatür çizmeye üniversite yıllarında "OTDÜ Gülmece Topluluğu"nda başladı... 2001 yılında Kuzey Kıbrıs'a yerleşti ve Kıbrıs'taki bazı gazetelerde karikatürleri yayınlandı... Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin düzenlediği birçok karma karikatür sergilerinde ve yayınlanan karikatür albümünde eserleri yer aldı... Çocuk kitapları resimlemekte ve çeşitli illüstrasyonlar yapmaktadır... 1999 yılında Tayvan'da düzenlenen Uluslararası "Courage" Karikatür Yarışması'nda "Mükemmellik Ödülü"; 2001 yılında Kuzey Kıbrıs'ta düzenlenen "Çağdaş Kentler ve Yerel Yönetimler" konulu Ulusal Karikatür Yarışması'nda "İkincilik Ödülü" kazandı... Yakın Doğu Üniversitesi, Grafik Tasarım Bölümü Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır...

Elif Atamaz

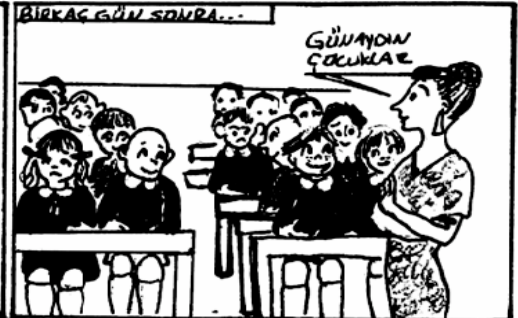
SEVCAN ÇERKEZ

1961 yılında ikiz kardeşi Semra Yalçın [Bayhanlı] ile birlikte Lefkoşa'nın Küçük Kaymaklı köyünde doğdu... İlk, Orta ve Lise tahsilini Lefkoşa'da tamamladı... Resim, karikatür ve seramik sanatçısıdır... 1997 ve 2010 yıllarında ikiz kardeşi Semra Bayhanlı ile birlikte resim sergisi açtı. Bir çok karma resim sergilerine katıldı... Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin düzenlediği birçok karma karikatür sergilerinde ve yayınlanan karikatür albümünde eserleri yer aldı... 2002 - 2004 yılları arasında Yeni Düzen gazetesinde günlük, Yeni Düzen Sanat dergisinde haftalık karikatürleri yayınlandı, Kıbrıs'ta ve Kıbrıs dışında gerçekleştirilen karikatür sergilerine katıldı... 2000 yılından bugüne Seramik Sanatı ile uğraşmaktadır... Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Yönetim Kurulu Üyesi'dir... İnsan boyutunda heykel ve seramik çalışmaları vardır... Birçok uluslararası seramik atölye çalışmalarına katılmıştır... Kıbrıs'taki birçok yaşanılır ortamlarda gerçekçi veya mizahi tarzındaki seramik - heykellerini sergilemektedir... Güney Afrika'da ve Türkiye'de kişisel seramik sergileri açtı...

Sevcan Çerkez

Semra Bayhanlı

SEMRA (YALÇIN) BAYHANLI

1961 yılında, ikiz kardeşi Sevcan Çerkez ile birlikte, Lefkoşa'nın Küçük Kaymaklı köyünde doğdu... Kıbrıslı Türklerin ilk bayan çizercidir... 1980'li yıllarda, "Birlik" gazetesinde siyasi ve spor karikatürlerin yanı sıra, "Bizim Aile" ve "Şermin" isimli Çizgi Bant çalışmaları yayınlandı... 1982 yılında "Kıbrıs Sanat" dergisinin düzenlediği karikatür yarışmasında "Başarı Ödülü" kazandı... 1997 ve 2010 yıllarında ikiz kardeşi Sevcan Çerkez ile birlikte resim sergisi açtı... Bir çok karma resim sergilerine katıldı... 2011 yılında "Pirilliler Gittimesin" isimli ilk kişisel resim sergisini açtı... 1981 yılında Atatürk Öğretmen Akademisi'nden mezun oldu... 33 yıldır ilköğretim öğretmeni yapmaktadır... Uzun yıllar, Kuzey Kıbrıs Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı ders kitaplarını resimledi... Şair Ayşen Dağlı ile birlikte "Süslü" isimli masal kitabını yayınladı...

ZÜHAL DENİZCİ

1948 yılında Kıbrıs'ın Goşsi (Üç Şehitler) köyünde doğdu... Siyasi Portre Karikatür çalışmaları ile tanındı... 1983 - 1990 yılları arasında Yeni Düzen, Ortam ve Toplum Postası (İngiltere) isimli gazetelerde Siyasi Portre Karikatürleri yayınlandı... Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin düzenlediği birçok karma karikatür sergilerinde ve yayınlanan karikatür albümünde eserleri yer aldı... Uzun yıllardır İngiltere'de yaşamaktadır...

Zühal Denizci

İçeride baskı, dışarıda itibar.. Ödüller, başarılar...

Kıbrıslı Türk Karikatür sanatçıları, 1970'li yıllardan itibaren uluslararası karikatür etkinliklerine yönelirler. Bu yönelişin birtakım nedenleri vardır: Dünya karikatürünü daha da yakından tanımak, farklı ülkelerdeki çizimlerle iletişim kurmak, Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı'nın dış dünyadaki yerini saptamak.

Kuşkusuz en önemli nedeni, Kıbrıs Türk Basını'nın Kıbrıs Türk Toplumundaki siyasi partilerin hegemonyasında bulunmasıdır. Kıbrıs Türk Toplumunda yayımlanan birçok gazete ve dergi, siyasi partilerin bültenleri durumundadır. Bu anlayışla yayımlanan gazete ve dergilerde yazarlık ve karikatürcülük "Sanat ve Emek" değeri taşımamakta, rağbet görmemektedir. Gazete ve dergiler, militan anlayışlarla hazırlanmakta ve sadece siyasi partilerin görüşlerini yansıtmaktadırlar. Farklı görüşlere tahammül yoktur. Telif hakkı veya emeğin karşılığı diye birşey de sözkonusu olamaz. Okur sayısını artırılabilme kaygusu da önemli değildir. Bu gibi gazetelerde en önemli şey, parti yöneticilerinin demeçlerinin yer almasıdır.

Bu nedenlerle basından dışlanan karikatürcüler, uluslararası etkinliklere yönelmek zorunda kalmışlardır. Kıbrıslı Türk Karikatürcüler katıldıkları uluslararası karikatür etkinliklerinden -mesleki itibar sağlamanın yanında- bugüne dek 400'ü aşkın ödül kazanmışlardır. Uluslararası karikatür etkinliklerinden ödül kazanan Kıbrıslı Türk çizimler şunlardır:

Alper Susuzlu

"Birincilik Ödülü" 1986-Uluslararası "Tib-Wats" Karikatür Yarışması (İsviçre), "Gümüş Madalya" 1986- Uluslararası "Ancona" Karikatür Yarışması (İtalya), "Gümüş Madalya" 1989- Uluslararası "Ancona" Karikatür Yarışması (İtalya), "Birincilik Ödülü" 1992- "Yunus Nadi Ödülleri" Karikatür Yarışması (Türkiye), "Gümüş Madalya" 1993- Uluslararası "Ancona" Karikatür Yarışması (İtalya), "Skopje Kent Meclisi Ödülü" 1993- Skopje Dünya Karikatür Sergisi (Makedonya), "Uluslararası Marostica Ödülü" 1995- Uluslararası "Marostica" Karikatür Yarışması (İtalya), "İkincilik Ödülü" 2004-2. Uluslararası "Molla Nasreddin" Karikatür Yarışması (Azerbaycan), "Altın Pulya" 2010-3. Uluslararası "Pulya" Karikatürcüler Buluşması (Kıbrıs).

Musa Kayra

"İkincilik Ödülü" 1994- Uluslararası "Etos Art" Karikatür Yarışması (İsviçre), "Dostluk ve Dayanışma Çizeri" 2000- Livadia Belediyesi, Karikatür Sanatçıları Sergisi (Yunanistan), "Büyük Ödül" 2002-11. Uluslararası "Daejeon" Karikatür Yarışması (Güney Kore), "Altın Pulya" 2008 - 1. Uluslararası "Pulya" Karikatürcüler Buluşması (Kıbrıs).

Mustafa Tozakı

"İkincilik Ödülü" 1986-Uluslararası "Tib-Wats" Karikatür Yarışması (İsviçre).

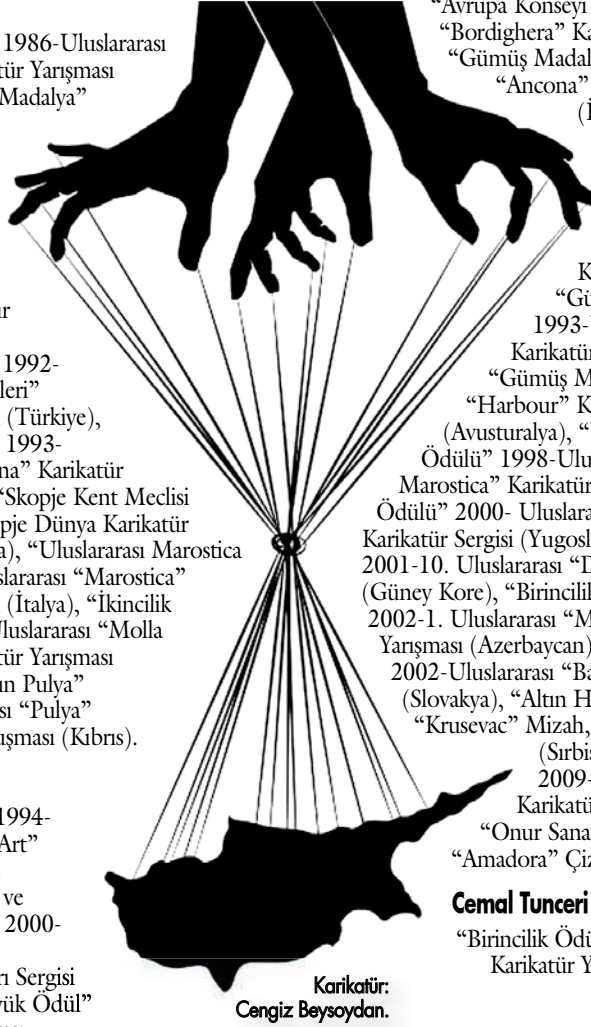
Hüseyin Çakmak

"Üçüncülük Ödülü" 1988-Uluslararası "Edinburg" Karikatür Festivali (İskoçya), "Altın Hurma" 1989- Uluslararası "Bordighera" Karikatür Yarışması (İtalya),

"Avrupa Konseyi Ödülü" 1989-Uluslararası "Bordighera" Karikatür Yarışması (İtalya), "Gümüş Madalya" 1991-Uluslararası "Ancona" Spor Karikatürleri Yarışması (İtalya), "Bronz Madalya" 1993-Uluslararası "Humor Centre" Karikatür Yarışması (Rusya), "Gümüş Madalya" 1993- Uluslararası "Ancona" Spor Karikatürleri Yarışması (İtalya), "Gümüş Madalya" 1996- Uluslararası "Harbour" Karikatür Festivali (Avusturalya), "Uluslararası Marostica Ödülü" 1998-Uluslararası "Umoristi Marostica" Karikatür Yarışması (İtalya), "İkincilik Ödülü" 2000- Uluslararası "Golden Smile" Karikatür Sergisi (Yugoslavya), "Üçüncülük Ödülü" 2001-10. Uluslararası "Daejeon" Karikatür Yarışması (Güney Kore), "Birincilik Ödülü" 2002-1. Uluslararası "Molla Nasreddin" Karikatür Yarışması (Azerbaycan), "İkincilik Ödülü" 2002-Uluslararası "Banska" Karikatür Yarışması (Slovakya), "Altın Helmet" 2005-16. Uluslararası "Kruisevac" Mizah, Hiciv ve Karikatür Festivali (Sırbistan), "Altın Pulya" 2009-2. Uluslararası "Pulya" Karikatürcüler Buluşması (Kıbrıs), "Onur Sanatçısı" 2012 - 23. Uluslararası "Amadora" Çizgi Bant Festivali (Portekiz).

Cemal Tunceri

"Birincilik Ödülü" 1998 Uluslararası TSE Karikatür Yarışması (Kıbrıs). ■

Kıbrıs Türk karikatürleri, Eskişehir'de...

Ulusal ve Uluslararası saygın karikatür sergileri düzenleyen Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Karikatürleri Müzesi, 6-28 Ekim 2010 tarihleri arasında Kıbrıslı Türk çizimlerin çalışmalarına yer verdi. "Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı" başlıklı sergiye eserleriyle katılan karikatürcüler şunlardır:

M. Serhan Gazioğlu, Musa Kayra, Hüseyin Çakmak, Alper Susuzlu, Mustafa C. Azizoğlu, Mehmet Ulubatlı, Zuhul Denizci, Mustafa Tozakı, Cemal Tunceri, Arif A. Albayrak, Bertan Soyer, Mehmet İlkerli, Sevcin Çerkez, Erdiñç İlkerli, Zafer Tutkulu, Celal Deniz, Elif Atamaz Aşıcıoğlu, Ezcan Özsoy, Serkan Sürek, Dolgun Dalgıçoğlu ve Devran Öztunç...

Etkinlikler...

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği bugüne kadar gerek Ada içinde bir çok etkinlik ve sergiler düzenledi gerekse Rum kesiminde ve uluslararası alandaki etkinliklerde yer aldı. Türkiye'den ve diğer uluslararası bir çok karikatürcüyü Ada'da etkinlikler kapsamında misafir ettiler. Turhan Selçuk (vefatından önce), Turgut Ceviker gibi isimler Kuzey Kıbrıs'a davet edildiler. Yanı sıra Kıbrıslı çizerler de ülke dışında sergiler açtılar. 1995'te İstanbul Karikatür ve Mizah Müzesi'nde "Kıbrıs Türk Karikatürü" adlı bir sergi açtılar. 1996'da derneğin 10. yıl kuruluşu sebebiyle Lefkoşa'da bir sergi etkinlikleri oldu. Bu arada o yıllarda Kıbrıs Rum kesimi ile gerçekleştirilen bazı etkinliklere katılmalarına, dönemin Cumhurbaşkanı Denktaş tarafından izin verilmedi. 1996'da Karikatür Vakfı işbirliğiyle Ankara'da bir sergi açtılar. Yine aynı yıl, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği-Türkiye Karikatürcüler Derneği işbirliğiyle, "Kutlu Adalı-Faili Meçhul" ve "Kayıplar-İnsan Hakları" konulu iki ayrı karikatür sergisi Lefkoşa'daki AKM'nde açıldı... 1997'de "Kıbrıs Türk Mizah Sanatı'nın 100. Yılı" kutlandı... Aynı yıl, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği ile Avrupa Karikatürcü Örgütleri Federasyonu (FECO-CYPRUS), YDU işbirliğiyle "1. Uluslararası Altın Mufion Karikatür Yarışması" (1997) ve "Altın Mufion Özel Mizah Ödülleri" etkinliğini gerçekleştirdiler... Etkinliğe 52 ülkeden 336 karikatürcü 859 eserle katıldı... Belli başlı etkinlikleri arasında 2007 yılındaki "1. Ulusal Zeytin Karikatürleri Yarışması"'na Kuzey Kıbrıs, Azerbaycan ve Türkiye'deki 38 çizer 50'yi aşkın karikatürle katıldı... Ertesi yıl, Yeni Boğaziçi Belediyesi, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği ve Karikatürcü Örgütleri Federasyonu-Kıbrıs Temsilciliği (FECO-CYPRUS) işbirliğiyle, 15-20 Ağustos 2008 tarihleri arasında, Yeni Boğaziçi Pulya Festivali çerçevesinde "1. Uluslararası Aysergi-Pulya Karikatürcüler Buluşması" gerçekleştirildi... 2011'de "Aynı Gökyüzü Altında - Kıbrıs Türk Karikatürcüleri Sergisi", Lefkoşa'nın Ledra Caddesi'ndeki "Ledra Enformasyon Bürosu - Banş Salonu"nda açıldı... Geçtiğimiz yıl Tebriz Karikatürcüler Derneği'nin web sitesi üzerinden gerçekleştirdiği oylama ile, Yeni Akrep dergisi, "Dünya'da 2013 Yılı'nın En İyi Dijital Karikatür Dergisi" seçilerek "Altın Nasreddin Hoca" heykelciği ile "Onur Diploması" almaya hak kazandı...

Atilla Özer ve Hüseyin Çakmak.

Tan Oral ve Musa Kayra...

Yeni Boğaziçi Pulya Festivali çerçevesinde karikatürcüler buluşmasından (solda)...

Uluslararası Pulya Karikatür Festivali'nden...

Kıbrıs Türk karikatürü üzerine görüşler...

Erdal Süreç

İyi bir karikatürsever olarak bilinen, Toplumcu Kurtuluş Partisi eski milletvekili ve Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası eski Genel Başkanı Erdal Süreç, Ada'daki mizahın durumuyla ilgili görüşlerini şöyle açıkladı:

Kültür ve sanata gerekli önem ve desteği vermeyen toplumlar her konuda geç kalmanın şikayetini yaparlar ve gelişen güzelliklere hep arkadan imrenerek bakarlar... Yıllarca baskı altında tutulan ve antidemokratik yönetim uygulamalarıyla sindirilen Kıbrıs Türkü de karikatür ve mizahla bu olumsuzluğu yaşadığını ve yaşıyor. Buna rağmen ve de her türlü sıkıntıyı göğüsleyerek, kişisel yetenek ve özverili uğraşlar ile bir çok değerli sanatçımız bu alanda öne çıkmayı başardı. Onlar bu kişisel çabalarında, kamusal desteği ve özgürlükçü ortamı yeterince yanlarında bulamadılar ancak yılmadan yollarında gitmeyi sürdürüyorlar. Tıpkı benzer ülkelerde olduğu gibi..."

Erdal Süreç

"Kıbrıs Türk Basını maalesef yeterli ilgiyi göstermiyor..."

Musa Kayra (Karikatürist, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Başkanı)

Kıbrıs, Akdeniz kültürlerinin kesiştiği bir noktada bulunmaktadır. Tarih boyunca, istila, yağma, talan ve göçlere tanıklık etmiştir. Ada insanı, günümüzde de aynı kaderi yaşamaktadır. Her gelen buraya kendi kültürünü taşımaya çalışmış, giderken de kırıntılarını bırakıp gitmiştir. Bu nedenle Ada çok kültürlü bir yapıya sahiptir. Ada insanı, her dönemde yaşam ve ekmek derdine düştüğü için, kültürel değerlerine sahip çıkmamıştır genelde...

Günümüzde, Kıbrıs'ın geçmişine ilgili yazılı kaynaklara ulaşmak oldukça zordur. Araştırıldığında, sadece yabancı yazar ve gezginlerin eserlerine ulaşabilmek mümkündür. Kıbrıslı Türkler, 1571 yılında, Osmanlı'nın Ada'yı fethetmesiyle, Anadolu'dan kopartılıp getirilen nüfustan oluşmaktadır. Bu insanların, buraya kök salması kolay olmamıştır. Tarihi süreç içinde, çoğunluktan azınlığa düşerek, neredeyse göçebe yaşayan bir topluluk haline getirilmiştir. Rumların Ada'yı Yunanistan'a bağlamak için, önce İngiliz Sömürge Yönetimi'ne, sonra da Kıbrıslı Türklerle karşı verdiği mücadele, Ada'nın çeşitli yerlerine yayılmış olan Kıbrıs Türk nüfusu, korunma içgüdüsüyle, deyim yerindeyse, gettolara kapanmaya zorlanmıştır. 1950'li yıllardan beri, gettolarda yaşamak zorunda kalan Kıbrıslı Türkler, kenetlenerek sesini dünyaya duyurmaya çalışmaktadır.

1974 sonrası, Kıbrıslı Türklerin Ada'nın kuzeyine toplanıp ayrı bir yönetim oluşturmaya çalışması, bu izolenin pekişmesine neden olmuştur. Bu genel değerlendirmeden sonra, gelelim esas konumuz olan, Kıbrıs Türk Mizah ve Karikatürü'ne...

Adaya yerleştirilen Osmanlı nüfusu, kendi gelenek görenekleri yanı sıra, kültürel birikimini de buraya taşımıştır. İngiliz Koloni Yönetimi'ndeki Kıbrıs'ta uzun yıllar özel matbaalar olmadığı için, müstakil gazete ve dergiler basılamıyordu. Bu nedenle Mizah, "Sözlü Mizah" olarak yaşamak zorundaydı. İngiliz döneminde, özel matbaaların kurulması ile birlikte, gazete ve dergiler yayınlanmaya başladı. İlk mizah gazetesi KOKONÖZ (1896-1904)'dur. Ondan sonra, 1896-1993 yılları arasında, AKBABA (1897-1898), DAVUL (1920-1923), ZIRILTI (1947-1948), KARGA (1964-1965), AMCABEY (1965-1966), AKREP (1988-...., şu anda internet ortamında, YENİ AKREP adıyla yayınlanıyor), LOLOLO (1993-1993) yayınlanmıştır.

Görüldüğü üzere, günümüzde digital olarak yayınlanan "YENİ AKREP" dışında, hiçbir mizah gazete ve dergisinin yayını uzun soluklu olmamıştır.

Karikatür: Musa Kayra.

Karikatüre gelince, Kıbrıs Türk Basını'nda görülen ilk karikatür, Ahmet Rifat (1892-1975)'a aittir. Bu karikatür, yine kendisinin yayınladığı DAVUL Mizah gazetesinde yayınlanmıştır.

1920'den günümüze, çeşitli çizirlerin çizgileri, çeşitli gazete ve dergilerde, uzun soluklu olmasa da yayınlanmıştır. Diğer sanat dallarında olduğu gibi, Mizah ve Karikatür konusunda birikimi olan

araştırmacı yazarlarımız olmadığı gibi, bu konuda günümüze ulaşan materyal eksikliğinden, bu konuyu irdelenen kaynak kitap maalesef yoktur. Değerli meslektaşım Hüseyin

Çakmak'ın büyük özverilerle hazırladığı "Kıbrıs Türk Karikatür Sanatı'nın Kısa Bir Özeti (1999)" adlı kitap dışında, ciddi bir kaynak yoktur. Bundan başka, bir de değerli araştırmacı, yazar ve şair ağabeyimiz sayın Harid Fedai'nin, zaman zaman eski mizah gazete ve dergilerini tarayarak, günümüz Türkçesine çevirip, günlük gazetelerde yayınladığı yazılar vardır.

Karikatür sanatı, 80'li yıllardan itibaren, yazısız karikatürü benimseyip, düşüncelerini salt çizgi ile ifade etmeye çalışan bir grup çizir, yerli basında yer bulamayıp, posta yoluyla uluslararası sergi ve yarışmalara katılıp ödüller kazanmasıyla adeta patlama yaşamıştır. Yıllardır gettolarda ve dünyadan izole olarak yaşamaya çalışan bir toplumun, 3-5 çiziri, karikatür gibi evrensel bir silah kullanarak dünyaya açılması, o zinciri kırıp, dünya ile buluşması ve ödüller alması ile adını tüm dünyaya duyurmuştur. Bugün Kıbrıs Türk Karikatürü, dünyanın her yerinde az

çok bilinmesine, takip edilmesine rağmen, ne yazık ki kan kaybediyor. Yerli basın organları, çağdaş normları ve birikimi yakalamalarına rağmen, her zamanki gibi, maalesef karikatüre gerekli ilgi ve desteği göstermiyor. Bu nedenle genç çizirler maalesef yetişemiyor. ■

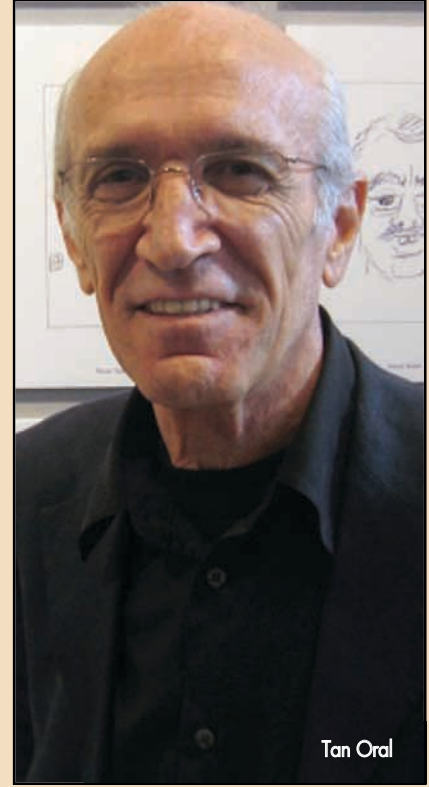

Musa Kayra

“Kıbrıslı Türk çizerler, her türlü riski göze alarak demokratik mücadeleyi ve barış arayışını çizgileriyle sürdürdüler.”

Tan Oral (Karikatürist, Türkiye Karikatürcüler Derneği Eski Başkanı)

Kıbrıs ikiye bölünmüş, birbirine düşman kılınmış acılı ve sorunlu bir halkın yaşadığı adanın adıdır. Bu adı aldığı Cyprus'ın (Venüs) vatani, Chipre parfümünün doğduğu yerdir. Yıllar önce, bir yabancı ülkedeki karikatür şenliğinde karşılaştığım güney kıbrıslı iki rum çizer, bana uzaylıymışım gibi dehşetle bakakalmışlardı. Biraz konuşunca benim de kendileri gibi bir adam oğlu olduğumu görüp rahatlamışlardı. Oylesine kurcalanmış ve şartlandırılmış bir toplumdur. Öte yandan, yine oldukça eski yıllarda beni bir sergi ile birlikte kuzeye davet etmişlerdi. Gittim. Sergi çok güzel bir galeride düzenlendi ve üç gün açık kaldı. Neden diye sorduğumda bana, herkes gezdi, gördü yanıtını vermişlerdi, küçük bir ülke. Sonra genç, hevesli, yetenekli ve heyecanlı çizer dostlarla Kıbrıslı çizerler olarak neler yapılmalı sohbetine girişmiştik. Bizim Türkiye'de demekleşmiş olmamız onlar için örnek oluşturuyordu. Sonra bunu gerçekleştirdiler. Ama ne yazık ki tüm dünya, bu küçük adanın, kuzeyinde yaşayan, bu aydınlık insanlarını tanımıyor, tanımak da istemiyordu. Ne var ki yılmadılar, seslerini bu izolasyon duvarını delerek dünyaya ilk duyurmayı başaran yine de Kıbrıslı çizerler oldu. Güneydeki meslektaşları ile de zaman zaman işbirliği yaptılar. Bu işi yaparken içeride de çizgileriyle, her türlü riski ve zahmeti göze alarak demokratik mücadeleyi ve barış arayışını aralıksız sürdürdüler. Kutlanmaları gerekir. Bu uğraşlarında Kıbrıs adının dünyadan ses getirmesinde her halde Hüseyin Çakmak'ın katkıları ve sebat eden çabalarını teslim etmek ve unutmamak gerekir.

Tan Oral

“FECO’ya üyeliğimiz karikatürümüzü geliştirdi...”

Cemal Tunceri (Karikatürist, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Kurucu Üyesi)

Kıbrıs Türk mizahı ve karikatürü önceleri Osmanlı ve sonraları Türk mizah anlayışının tesiri altına da kalmıştır. Daha sonraları uluslararası iletişimimizin gelişmesi ile evrensel karikatürün etkisinde seyretmiştir. **Kıbrıs Türkleri**'nde önce sözlü mizah daha sonraları yazılı mizah olduğunu görüyoruz. Daha sonra yazılı karikatür ve sonunda da evrensel karikatüre geçilmiştir. İlk mizah gazetemiz **KOKONUZ** yayınlanmış, daha sonra **Ahmet Rifat (1892-1975) Davul Gazetesi**'nde ilk karikatürümüzü çizmiştir. Daha sonraları birçok kısa süreli mizah dergilerinde karikatürler görülmüştür.

Kıbrıs Türk Karikatürü 1986 yılında, o dönemdeki çok az sayıda karikatürcü arkadaşlarla kurulan bir dernekle kurumuştur. 1988 Yılında da **FECO**'ya üyeliği kabul edilmiştir.

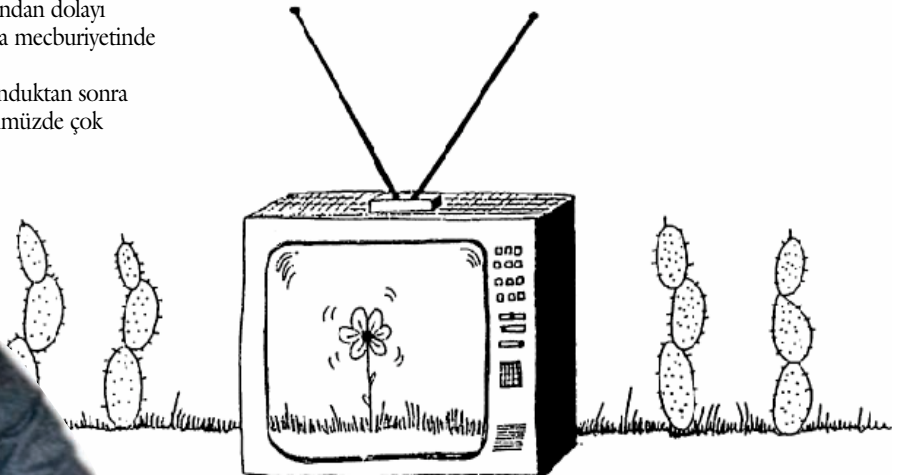
Ancak o dönemlerde ve halen yerli basınımız bu arkadaşlara gazetelerinde pek yer vermemiş ve telif hakları gözetilmemiştir. Bundan dolayı uluslararası açılma mecburiyetinde kalmıştır. **FECO**'ya üye olunduktan sonra evrensel karikatürümüzde çok

önemli gelişmeler yaşanmıştır. Karikatürcülerimiz **Hüseyin Çakmak, Musa Kayra, Alper Susuzlu, Mustafa Tozakı, Serhan Gazioglu, Mehmet Ulubatlı, Arif Albayrak**'la birlikte ürettiğimiz eserler toplam 400'ün üzerinde önemli uluslararası ödüller getirmiş ve 90'ı aşkın ülkede 800'e yakın kültürel örgütlerle bağlantımız olmuştur. Kıbrıs Türk karikatürü, dünya karikatüründe çok iyi tanınmaktadır. Hatta uluslararası karikatür yarışmalarında jüri üyesi olarak davet edilmektedir. (**Hüseyin Çakmak, Musa Kayra, Cemal Tunceri**).

Bugün Kıbrıs Türk medyasında ve sosyal paylaşım sitelerinde karikatürlerimiz yayınlanmaktadır ancak bir gelir elde etmemektedirler. Bu durum çizerlerimizi olumsuz olarak motive etmektedir. Böyle olduğu halde karikatürcülerimiz evrensel yaklaşımla hep doğrunun ve ezilenin yanında olmaya ve iktidarların korkulu rüyası olmaya devam etmektedir... **Fena Mizah Dergisi**'ne başan dileklerle sevgilerimi yolluyorum... ■

Cemal Tunceri

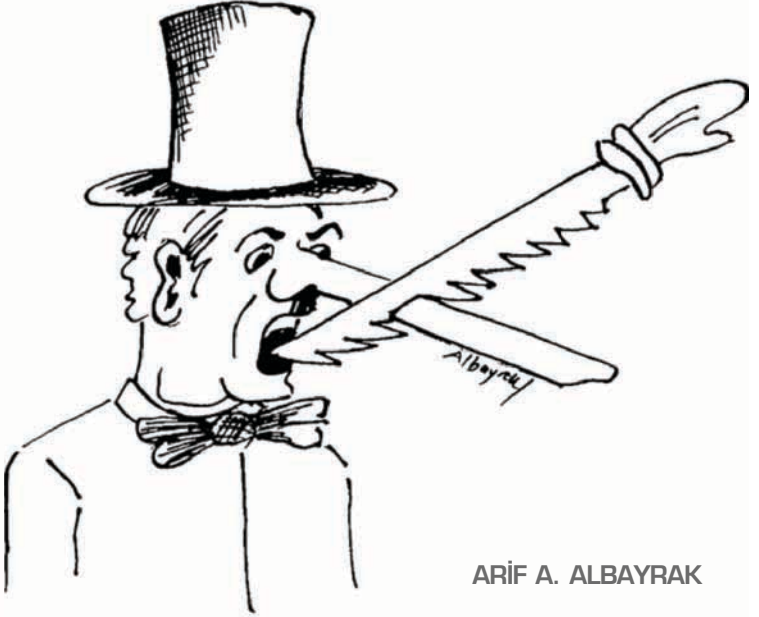

Karikatür: Cemal Tunceri.

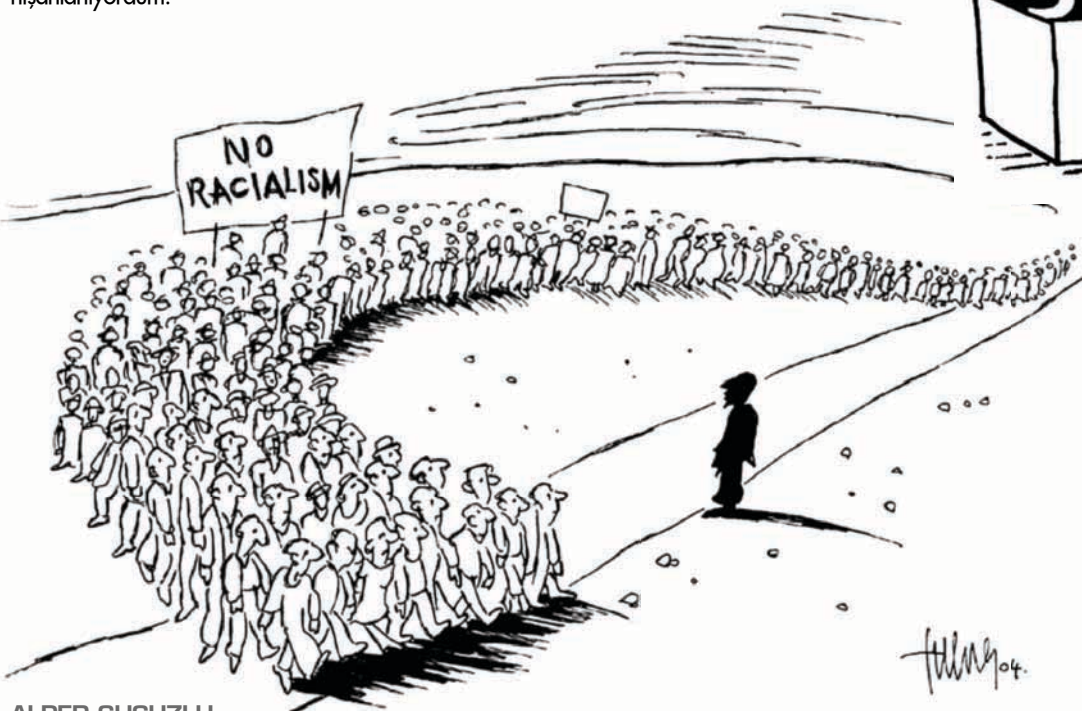
Geçmişten günümüze Kuzey Kıbrıs'tan çizgiler...

- Yazı nasıl geçirdin?
- Her gün aynı şekilde; Dokuzda kalkıyordum, onda plaja gidiyordum, on birde giriyordum, on ikide boğuluyordum, birde beni kurtaran gençle nişanlanıyordum!

ERGÜN ŞOFÖROĞLU

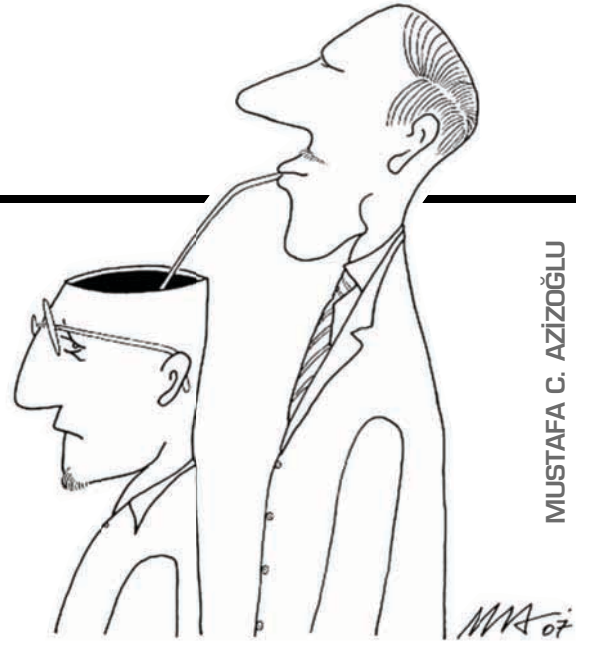
ALPER SUSUZLU

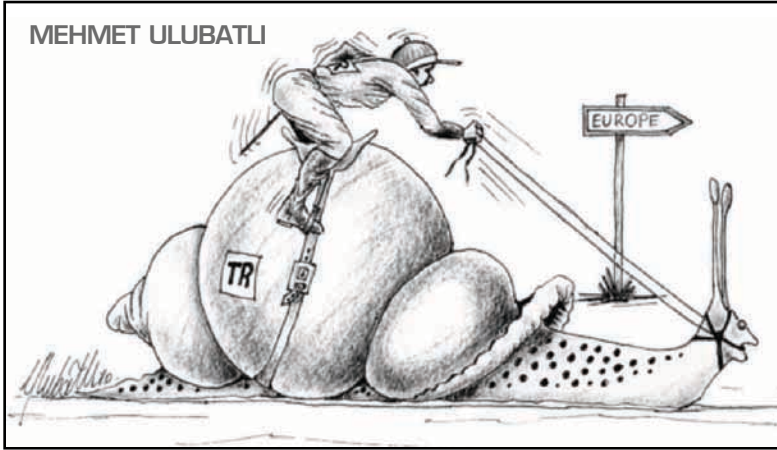
GÜNER PİR

MUSTAFA C. AZİZOĞLU

- Yazısız -
15 Temmuz 1974, ZAMAN
Cunta Makarios'u Atina'ya davet etti. - Basın -

MA 07

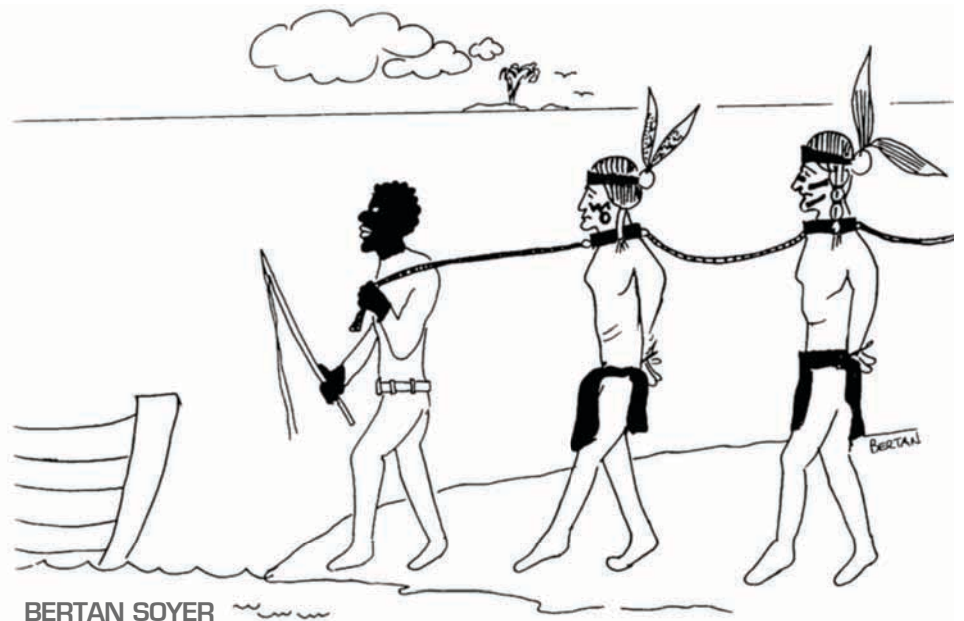
MEHMET ULUBATLI

UTKU KARŞU

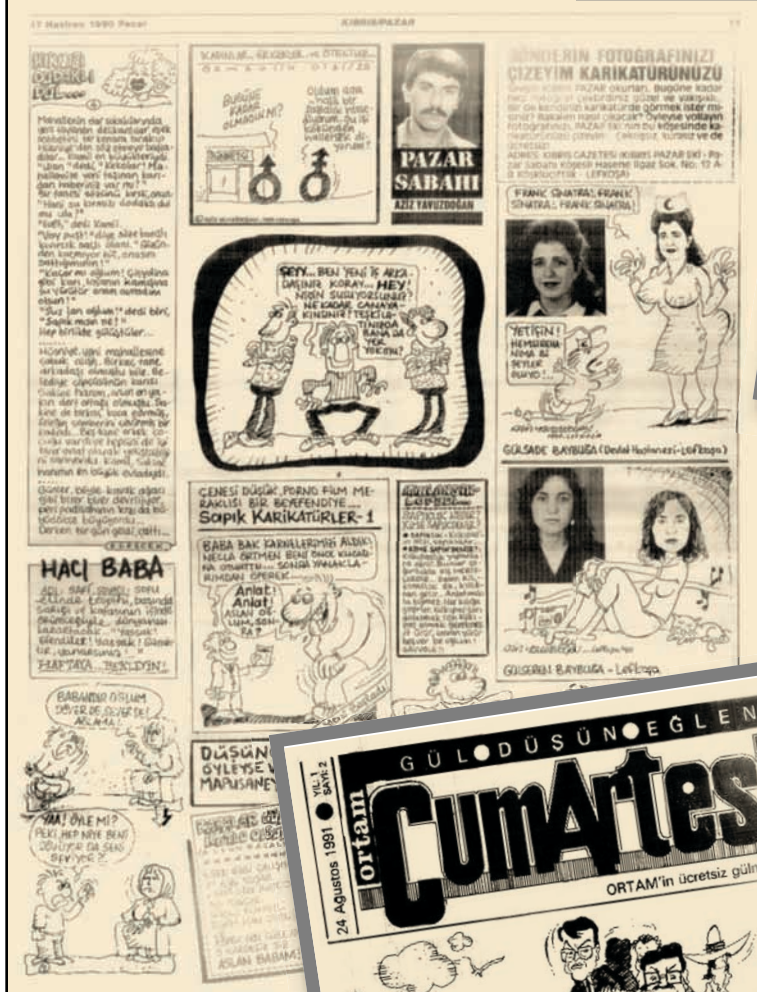
ERTEM KASIMOĞLU

BERTAN SOYER

Kıbrıs Türk Basını'nda, Türkiye'den iz bırakanlar...

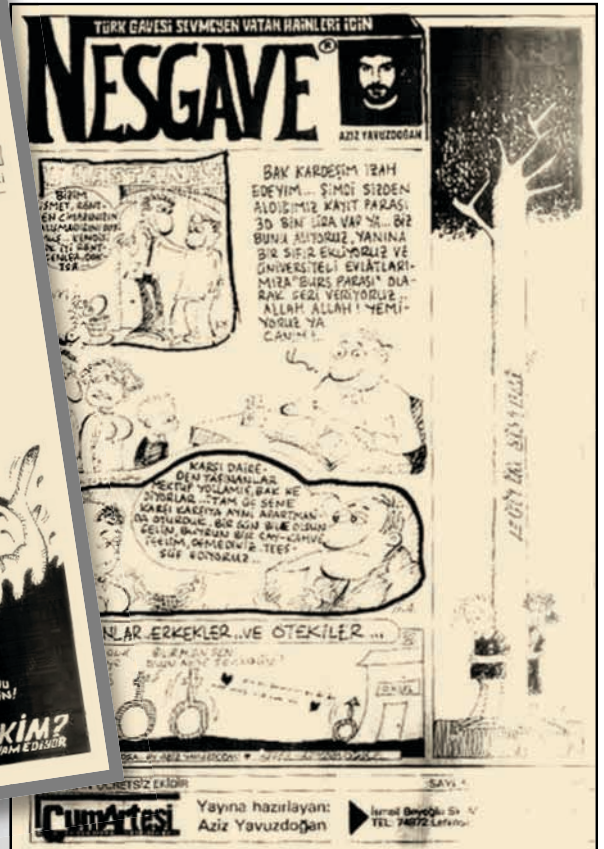
"Türkiye'den Kuzey Kıbrıs'a çalışmaya giden basın mensuplarından biriydim. 1989-1994 yılları arasında hem gazeteci, hem de çizer olarak Kıbrıs Türk basınına naçizane hizmette bulundum. Asil Nadir'in Ada'da çıkardığı ilk renkli gazete olan KIBRIS'ta ve bir parti gazetesi olan ORTAM'da görev yaptım. O dönem Kıbrıs Türk Basını'nda karikatür çizen Türk karikatürcüler arasında Ergin Asyalı ve Kemal Bozkurt da vardı..." ~ Aziz Yavuzdoğan

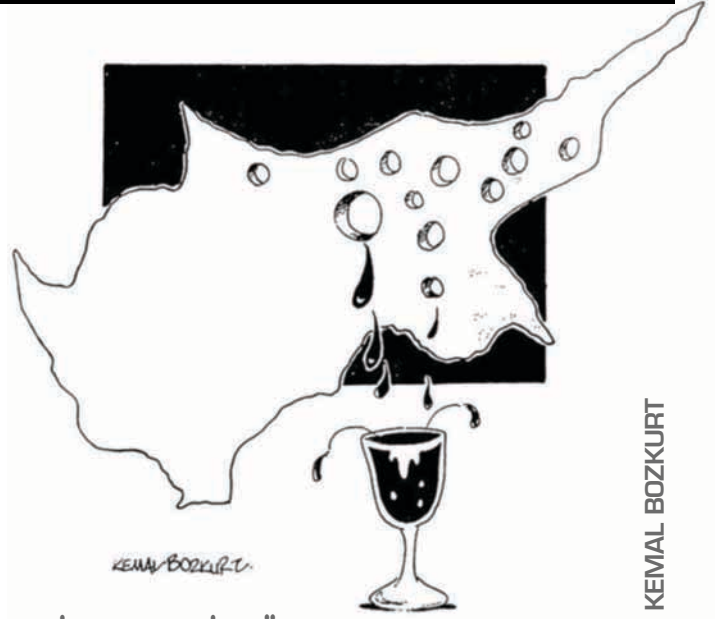
Yayın yönetmen yardımcısı olarak çalıştığım dönemde, üst düzey bir bürokratin Rum kesiminde bir otelde sevgiliyle yasak ilişkisini manşet yapan, KIBRIS gazetesinin birinci sayfası ve habere ait çizimlerim (2 Ağustos 1993)... Soldaki resimde ise, KIBRIS gazetesinin "Pazar" ekinde uzun süre hazırladığım mizah sayfalarından biri görülüyor...

ORTAM Gazetesi

Kıbrıs Gazetesi'nde çizdiğim bir karikatürün, yayın yönetmeni ile ilgili olduğu iddiası ve iftirasıyla gammazlanmamdan dolayı işime son verilmesinin ardından Toplumcu Kurtuluş Partisi yayın organı ORTAM gazetesi yetkilileri kendileriyle çalışmamı teklif ederek bana kucak açmış. ORTAM'da da gerek gazete haberlerine çizim yaparak, gerekse haftalık mizah ve eğlence eki hazırlayarak hizmette bulundum...

Türk çizerler; Aziz Yavuzdoğan, Ergin Asyalı ve Kemal Bozkurt, Kıbrıs Türk Basını'nda bir döneme imza attılar...

KEMAL BOZKURT

EDİTORYAL KARİKATÜRLER...

Ergin Asyalı, Kuzey Kıbrıs'ın iktidar partisi Ulusal Birlik Partisi'nin (UBP) resmi yayın organı olan Birlik Gazetesi'ne günlük karikatürlerini Türkiye'den çizip gönderiyordu. Sayfamızdaki karikatürü 1993 yılına ait... Kemal Bozkurt ise, Türkiye'den Ada'ya yerleşip evlenen ve Bozkurt ile Halkın Sesi gazetelerinde çalışan bir çizer. Sayfamızdaki karikatürü 1992 yılına ait... Aziz Yavuzdoğan 1989-1994 yılları arasında Kıbrıs'ta yaşadı. Sayfamızdaki Kıbrıs sorunuyla ilgili karikatürü 1991'de Ortam gazetesinde yayımlanmıştır...

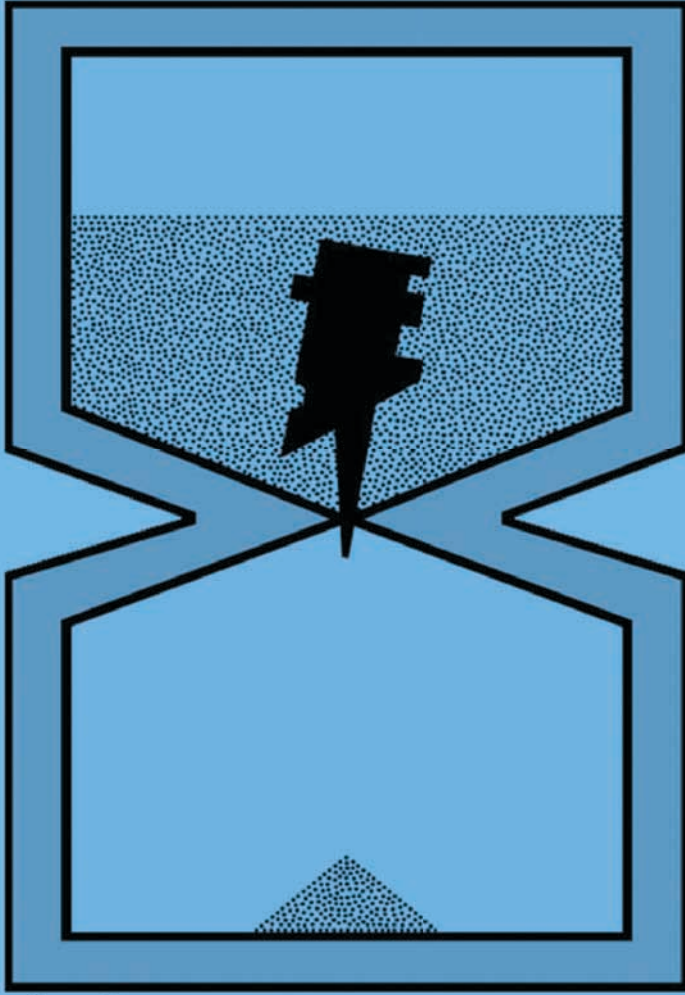

Kıbrıs'ın ünlü araştırmacısı, gazeteci yazar Bener Hakkı Hakero'nun yayıma hazırladığı 2 ciltlik "Kıbrıs Türk Ansiklopedisi"ni Kıbrıs Gazetesi 1992 yılında yayımlamıştı. Ekim 2013'te hayata veda eden Hakero, bu önemli kaynak kitabında, Kıbrıs tarihine önemli iz bırakanlar arasında, Aziz Yavuzdoğan'a da yer vermişti....

Bener Hakkı Hakero

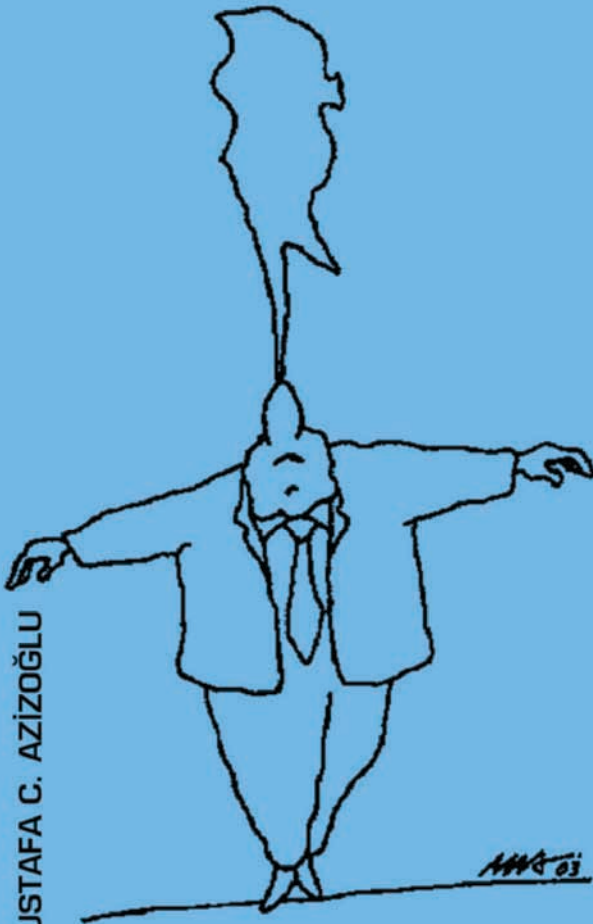
AZİZ YAVUZDOĞAN

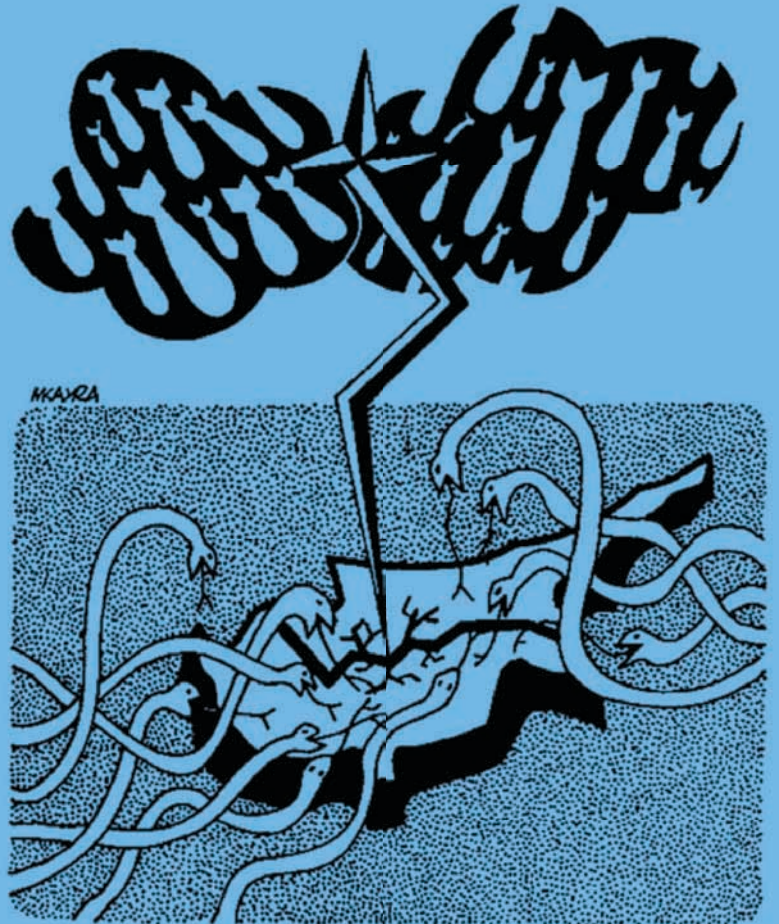
HÜSEYİN ÇAKMAK

ALPER SUSUZLU

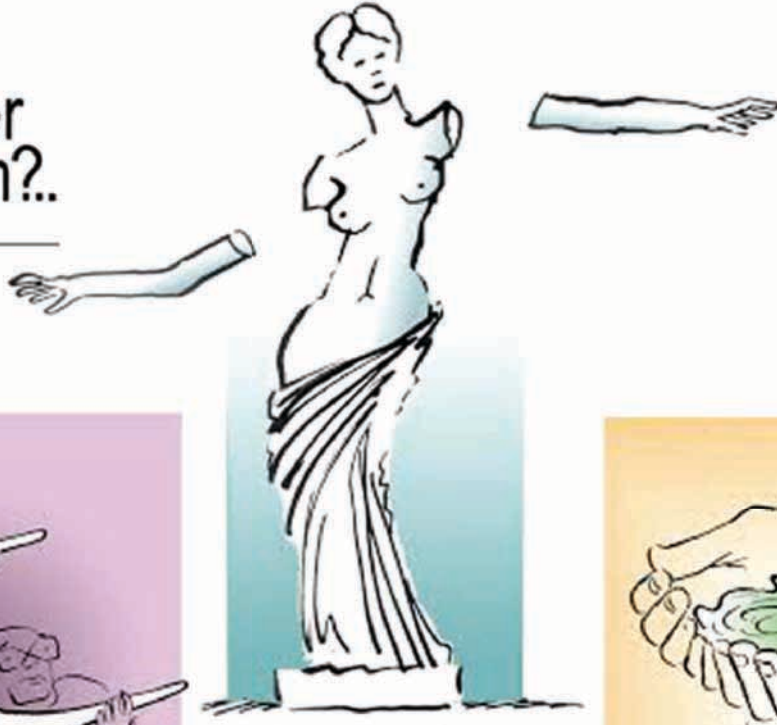
MUSTAFA C. AZIZOĞLU

MUSA KAYRA

KIBRIS için neler çizmişim?..

Tan Oral _____

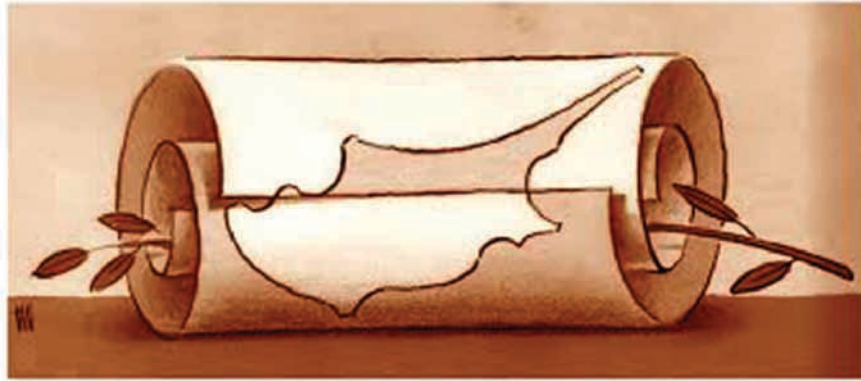
"CYPRIS"

Federasyon

Şıpr, şıpr...

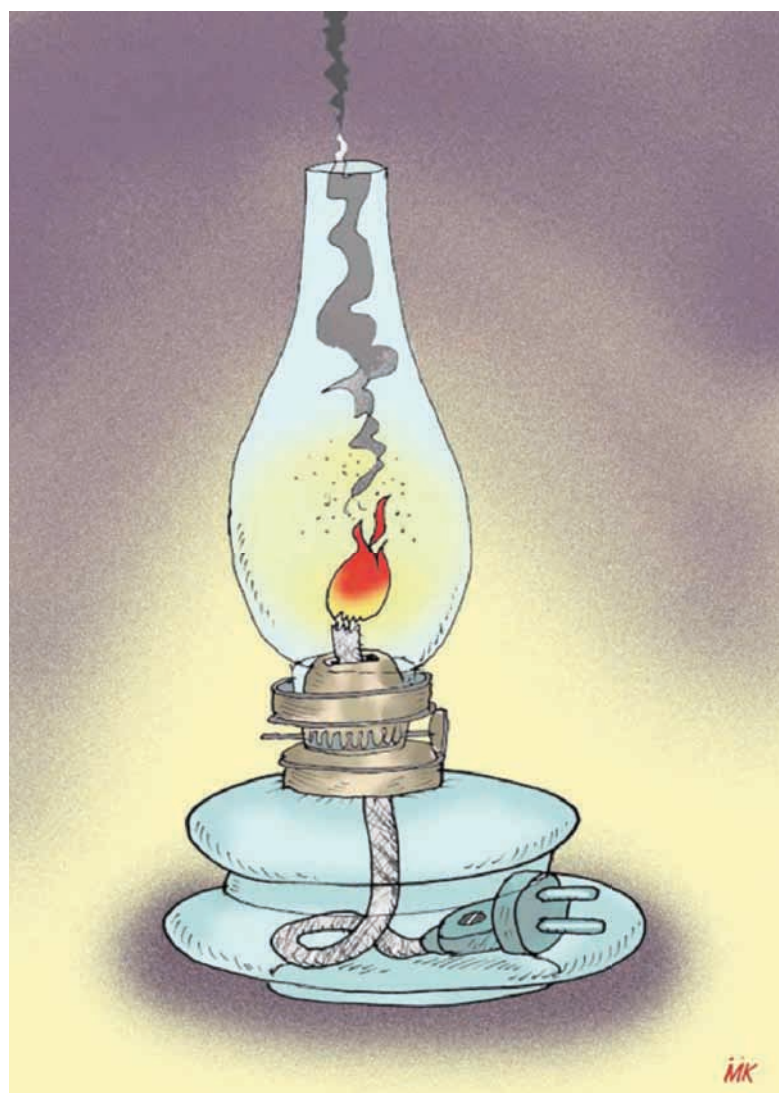
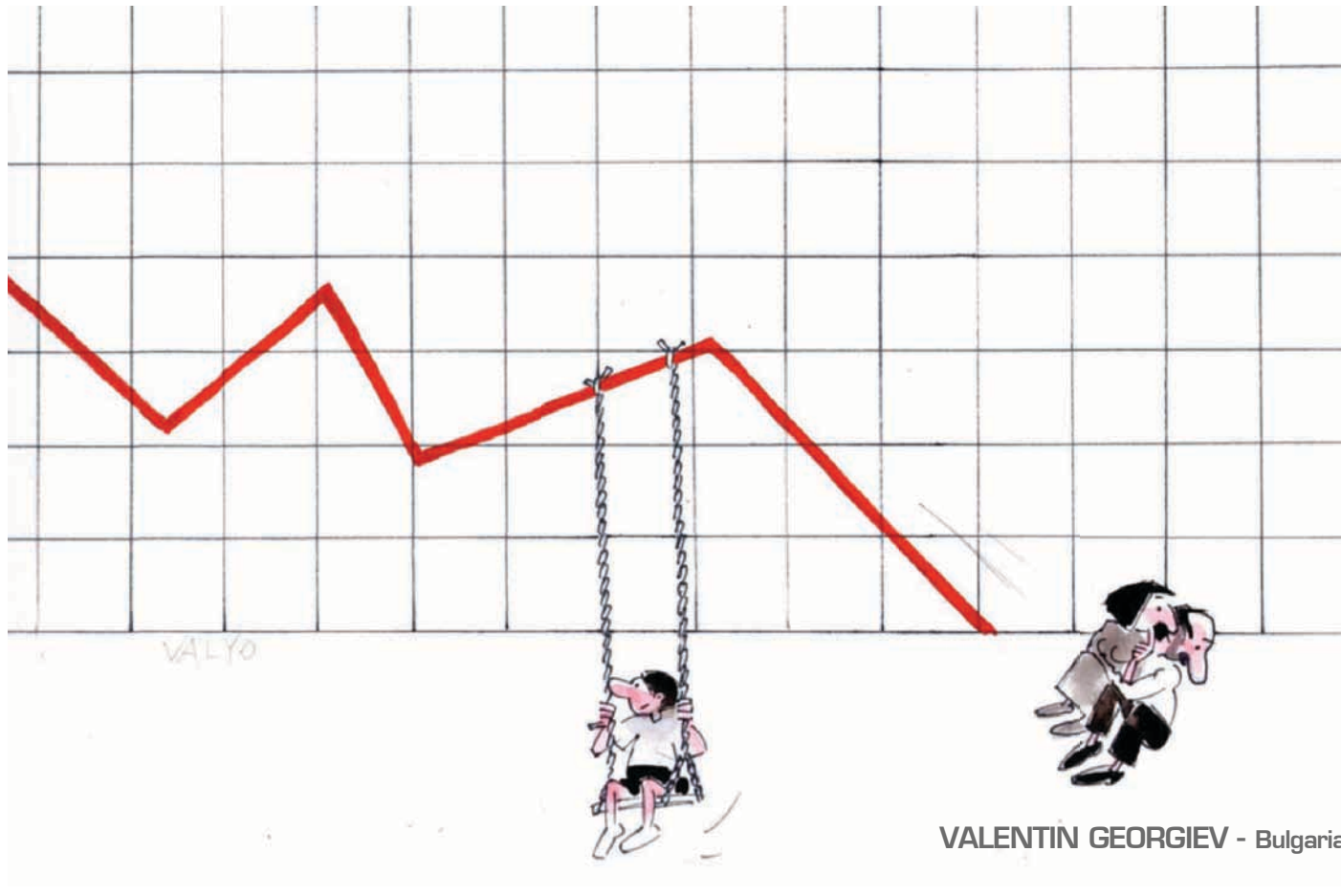
Yavru vatan

Puzzle

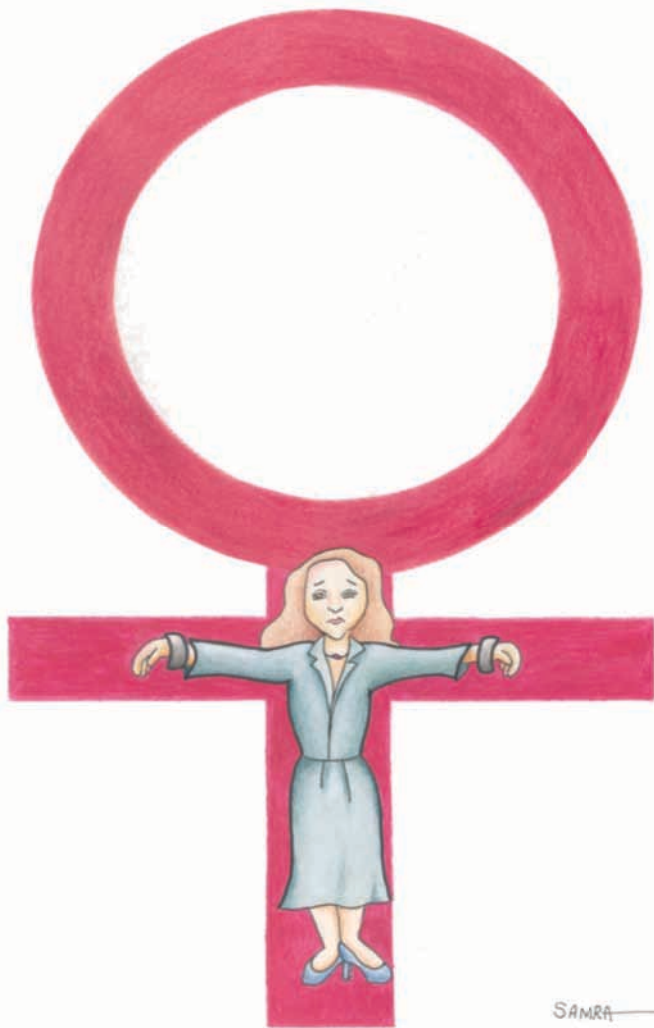
Yavru vatan!

MILENKO KOSANOVIC - Serbia

CZESŁAW PRZĘK - Poland

SAMRA ISSA PADRIN - Brazil

HENRYK CEBULA - Czech Republic

WESAM KHALIL - Egypt

Zdenko Puhin Croatian cartoonist

by Aziz Yavuzdoğan

What does a cartoon mean for you? What do you think about cartoon?

I published my first cartoon 45 years ago and I can really say that the cartoon has had a great impact on my life. In addition to drawing there is also my long-term work in the Croatian Cartoonist Association.

The cartoon gives the author a great opportunity to speak of human stupidity, an individual's character, political decisions, relations in the society etc. in a funny way.

Does your country appreciate your cartoons? Do you feel satisfied with the interest towards your cartoons?

Twenty years ago the situation for cartoonists in Croatia was much better. There were many more newspapers and magazines which published cartoons. Today there are only four newspapers publishing cartoons daily and other cartoonists manage by publishing weekly or occasionally in some local newspapers. Obviously I'm not very happy about the present situation.

Do you prefer to draw your cartoons in private or do you draw anywhere?

Members of the Croatian Cartoonist Association often draw visitors' cartoons or have a "cartoon school" at their exhibits. I have always been sorry for not being a cartoonist for public shows. I prefer working in the silence of my room, on my desk.

Have you experienced any trouble because of your cartoons? What happened?

No. In my cartoons I have always tried to say what I think, without going "too far".

What humoristic similarities and differences are there between your country and other countries?

All over the world cartoonists have the same goal and that is to get even with anomalies in the society. And those anomalies can be local (election, unemployment etc.) or they can be common (hunger, ecology, advanced technology etc.)

There are differences in the approach of the realization of ideas. In some countries there is much more focus on the drawing (Poland, Cuba), and here, cartoonists pay more attention to the idea that is to the joke.

Do you think cartoons help to bond the cultural differences among countries?

Absolutely! It is great to get others introduced with customs and even deceptions of your community, but it is also great to show them the way that other people from all over the world see them, although being too critical in this situation

can sometimes have unwished consequences so people must be careful and deliberate.

Do you think a cartoonist must contribute to world peace with his/her art?

Of course, cartoonists should contribute to world peace in their way. Engaged, daily political cartoon can most certainly have an impact on public opinion. But cartoonists are also just human and can sometimes make a mistake and offend others. Luckily I have never seen a colleague doing it on purpose.

What do you think about the international cartoon contests? Please indicate your reasons.

That is primarily an opportunity to see works of your colleagues from other countries, and a great opportunity for the authors who do not have enough opportunities to publish their work in newspapers as well as for those authors who are more prone to festival, timeless cartoon as opposed to daily political. Catalogues which remain after those festivals provide the authors and their works much longer life than the one they have in the daily press.

If you had to draw yourself from another cartoonist's point of view, what humorous details would you add to the cartoon?

I think I'm self-critical enough to see most of my "flaws" or characteristic that my colleagues would see and highlight (but probably each of us thinks that). Some of my portrait cartoonist friends made my cartoon and they did not surprise me with anything. Although I think they overdid it with my nose ... ha, ha ...

who is it?

Zdenko Puhin was born in Zagreb in 1946. His cartoon career started in 1968 when he published his first cartoon in daily newspaper Vecernji list. He has been working for daily newspapers and cartoon publications in Croatia and ex-Yugoslavia ever since. He has published his cartoons in most of the major newspapers in the country, as well as in the USA, Japan and Germany.

Member of the jury in Zagreb, Skopje (Macedonia), Nasreddin Hoca (Turkey). He had individual cartoon exhibitions in Zagreb (1984, 1991), Koprivnica (1988, 1993) and Bjelovar (1993). He is a member of the Croatian Cartoonist Association, the former president of the Association and now its secretary for many years.

kimdir?

1946 Zagreb doğumlu. Karikatürdeki mesleki kariyeri 1968 yılında başladı. İlk karikatürü "Vecernji" gazetesinde yayımlandı. O günden beri eski Yugoslavya ve bugün yaşadığı Hırvatistan'da çeşitli yayınlar ve günlük gazetelerde çiziyor. Eserleri ABD, Japonya ve Almanya gibi bir çok ülkelerde yayımlandı. Yıllarca başkanlığını yaptığı Hırvat Karikatürist Derneği'nde şimdi dernek sekreteri olarak görev yapıyor. Türkiye'deki uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması dahil bir çok karikatür yarışmasında jüri üyeliği yaptı...

"All over the world cartoonists have the same goal and that is to get even with anomalies in the society. There are differences in the approach of the realization of ideas. In some countries there is much more focus on the drawing (Poland, Cuba), and here, cartoonists pay more attention to the idea that is to the joke."

Please write your thoughts and comments about FENAMİZAH magazine in few words.

FENAMİZAH is a welcome international humour magazine. There is a good balance between text and cartoons, and it provides a range of information on authors and festivals. The publication of cartoons drawn by authors from various countries gives it a special value and I'm happy that there have been 23 issues in less than two years, indicating that this is a serious, long-term project.

• Continued on next page →

"FENAMİZAH hoş bir dergi. Yazılar ve karikatürler arasında iyi bir denge sağlıyor. Çeşitli ülkelerdeki çizerlerin eserlerinin olması dergiye özel bir değer katıyor. Bence bu çok önemli."

Karikatür sizce nedir? Kısaca bir tanımlama yapabilir misiniz?

İlk karikatürümün yayımlanmasının üzerinden 45 yıl geçti. Karikatürün, hayatımda gerçekten büyük etkisi oldu. Uzun yıllardır da Hırvat Karikatürcüler Derneği yönetiminde çalışıyorum. Karikatür, insanın karakterini, aptallığını, komik yanlarını, toplumun sosyal ilişkilerini siyasi kararları vs. yansıtan iyi bir araçtır...

Karikatürleriniz yaşadığınız ülkede gereken ilgiyi buluyor mu? Mutlu musunuz?

Bugünkü durumdan hiç memnun değilim. Çünkü Hırvat karikatürcüler için şartlar 20 yıl önce daha iyiydi. Karikatürlerimizi gazete ve dergilerde yayımlatabilmemiz daha olanaktı. Günümüzde sadece dört günlük gazetede bu imkan var. Ve bunun dışında bazı küçük yerel gazeteler ve haftalık dergilerde yer almak mümkün...

Karikatür çizerken yalnız kalmayı mı tercih edersiniz?

Derneğimizin üyeleri sık sık karikatür çalıştaylarına ve etkinliklere katılırlar. Fakat ben bu konuda pek rahat hissetmiyorum kendimi. Odamda, masamda sessizlik içinde

çizmeyi tercih ediyorum...

Karikatür çizdiğiniz için başınızın belaya girdiği oldu mu? Böyle bir problem yaşadıysanız lütfen kısaca anlatın.

Hayır. Ben her zaman çok uzaklara gitmeden düşünmeyi denedim.

Ülkenizdeki mizah anlayışı ile dünyadaki mizah anlayışı arasında ne gibi evrensel benzerlikler var?

Hemen tüm dünya karikatürcülerinin ortak hedefi aynıdır. Toplamdaki işsizlik, polikita, teknoloji vb. anormallikler, üzerine benzer sorunlar var. Belki yalnızca bu sorunlara yaklaşımlarda ki ufak farklılıklar olabilir. Küba ve Polonya gibi bazı ülkelerde mizahın, toplumsal sorunlardan ziyade daha çok şakaya odaklı olduğu gözlemleniyor.

Sizce karikatürün uluslararası kültür farklılıklarını birleştirici bir gücü var mıdır?

Kesinlikle evet! Başkalarının aldatmacaya yönelik yanlış yönlendirmelerini ortaya koymak, toplumlara doğru konuda yol göstermek için iyi bir yöntem, karikatür. Ama konuya dikkat çekerken yine de bilinçli olmakta yarar var çünkü istenmeyen sonuçlar doğabilir.

Karikatürcünün çizgileriyle, dünya barışına ve tüm dünya haklarının

kardeşliğine katkı sağladığına ya da böyle bir amacı olması gerektiğine inanıyor musunuz?

Tabi ki çizerler bir biçimde dünya barışına katkıda bulunmalıdır. Günlük siyasi karikatürler kamuoyu üzerinde etki yaratır. Fakat karikatürcü de bir insandır ve yaptığı işte mutlaka bir hatası olabilir. Çizdiği bir konu, bir başkasının kişisel haklarını rahatsız edebilir. Neyse ki bunu bilinçli, kasti olarak yapan bir meslektaşımı görmedim...

Uluslararası karikatür yarışmaları hakkında olumlu ya da olumsuz görüşleriniz nelerdir?

Yani, yarışmalar öncelikle diğer ülke çizerlerinin eserlerini görebilmek için iyi bir fırsat. Ve aynı zamanda, ülkelerinde gazete ve dergilerde çalışmalarını yayımlatamayan sanatçılar için de büyük bir imkan sağlıyor. Bu şekilde kendilerini bu tür yarışma etkinliklerinde ifade edebiliyorlar. Sonra, eserlerinin kataloglarda yer alması, sanatçıyı motive ediyor ve uzun ömürlü kılıyor.

Eğer bir başka karikatürcü gözüyle çizmeniz gerekirse, kendinizi hangi komik yanlarınızla ifade ederdingiz?

Özeleştiri yapabileceğim yanlarımı, kusurlarımı veya bazı yetersizliklerimi bir meslektaşımın gözünden görmek sanırım iyi olur. Bazı portre karikatürcüsü arkadaşlarım, portremini çizdiklerinde karakteristik özelliklerimi iyi vurguladılar ve benim için sürpriz olmadı. Özellikle burnumu abartılı çizdiklerini düşünürsek, gülmekten kendimi alamıyorum...

FENAMİZAH hakkında bir kaç cümleyle düşünceleriniz?

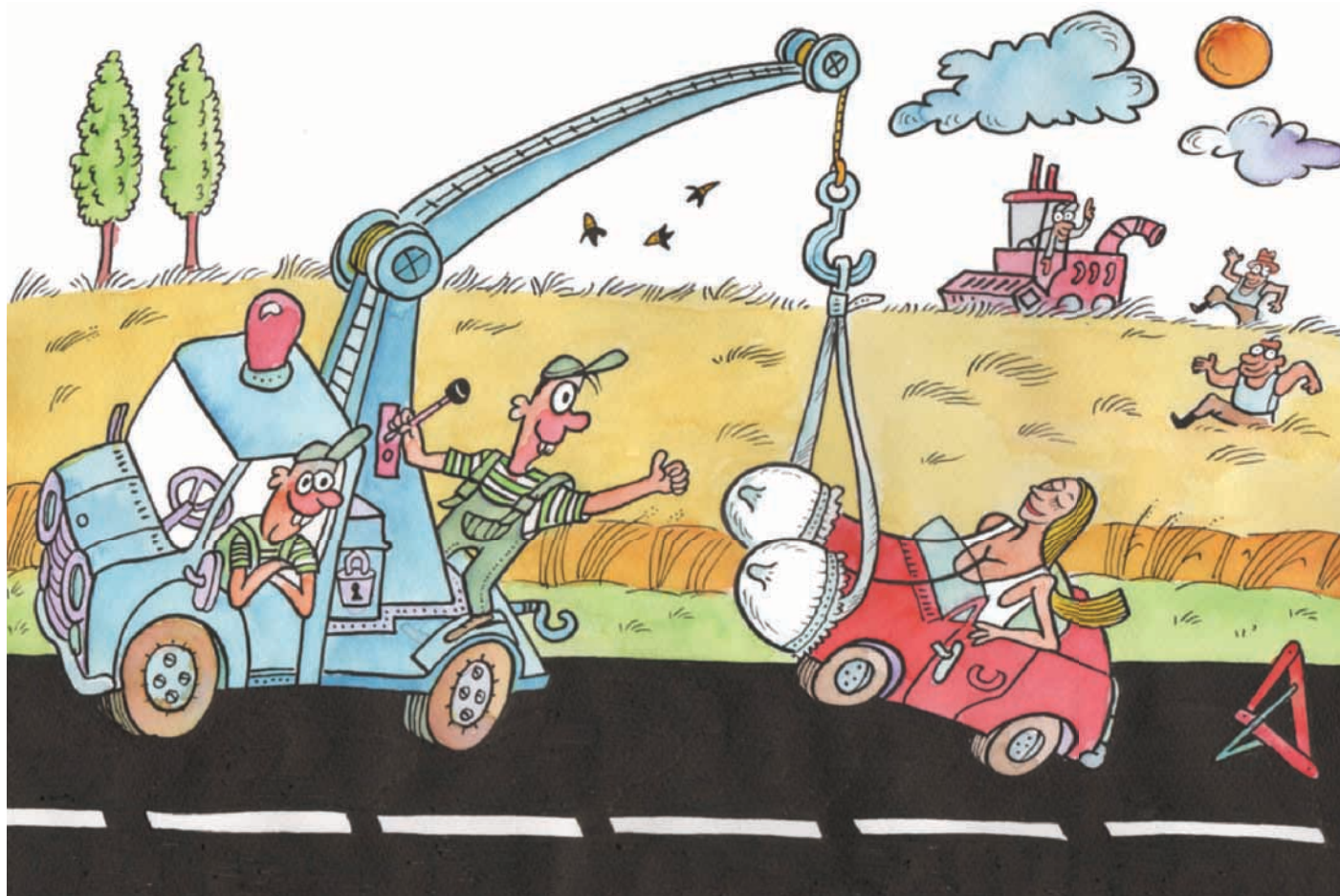
FENAMİZAH hoş bir uluslararası mizah dergisi. Yazılar ve karikatürler arasında iyi bir denge sağlıyor. Etkinlikler ve sanatçı tanıtımları hakkında bir dizi bilgi ediniyoruz. Çeşitli ülkelerdeki çizerlerin eserlerinin olması dergiye özel bir değer katıyor. Bence bu çok önemli. İki yıldan beridir yayımını sürdürmesi de uzun vadeli bir ömrü olacağının göstergesi ve sevindirici... ■

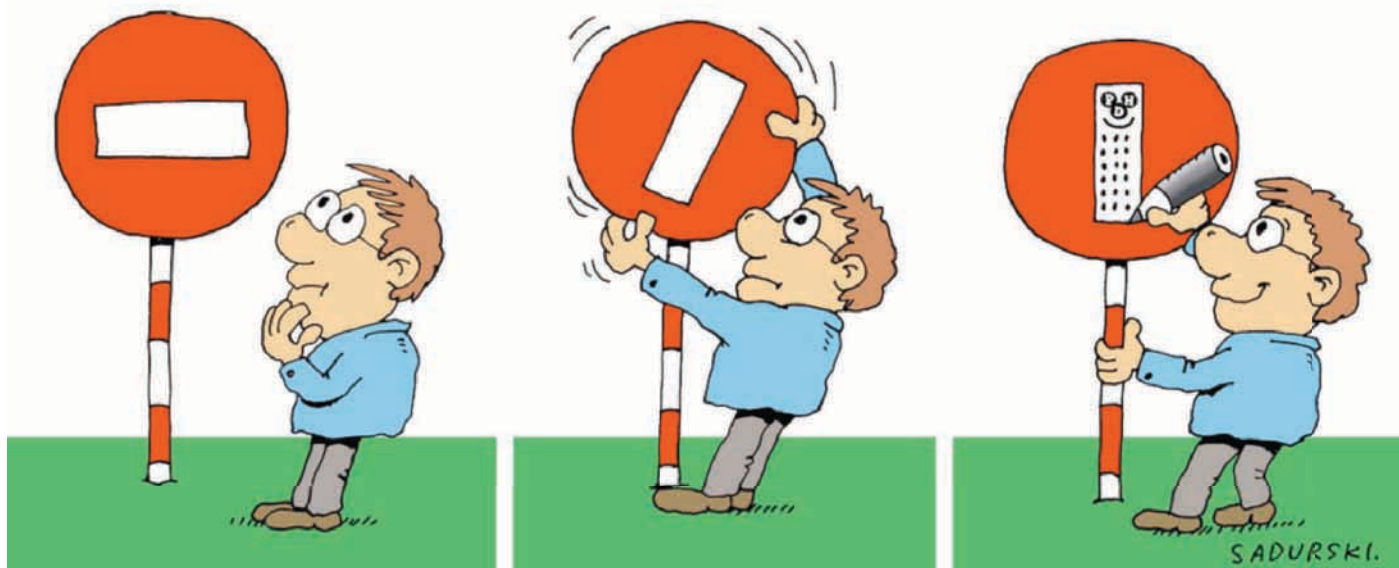
ZDENKO PUHIN - Croatia

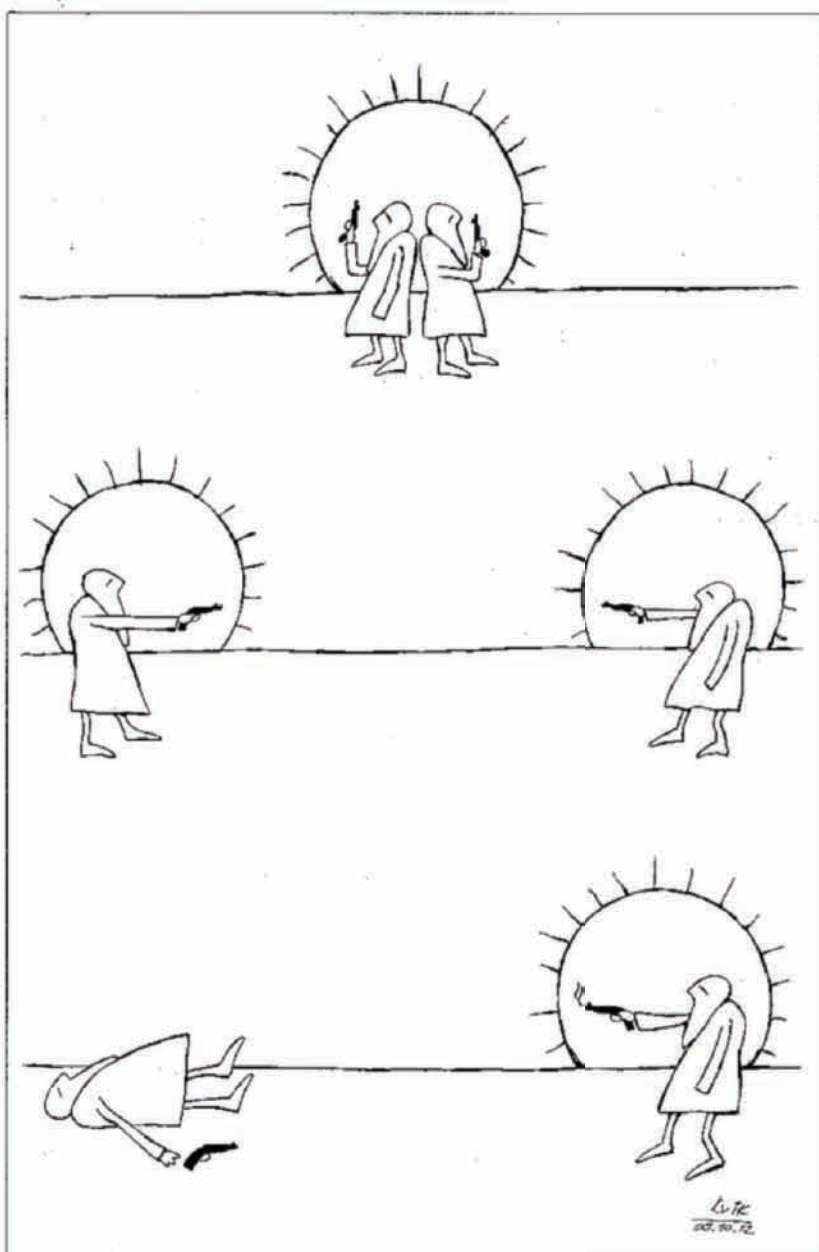
MAKHMUD ESHONQULOV - Uzbekistan

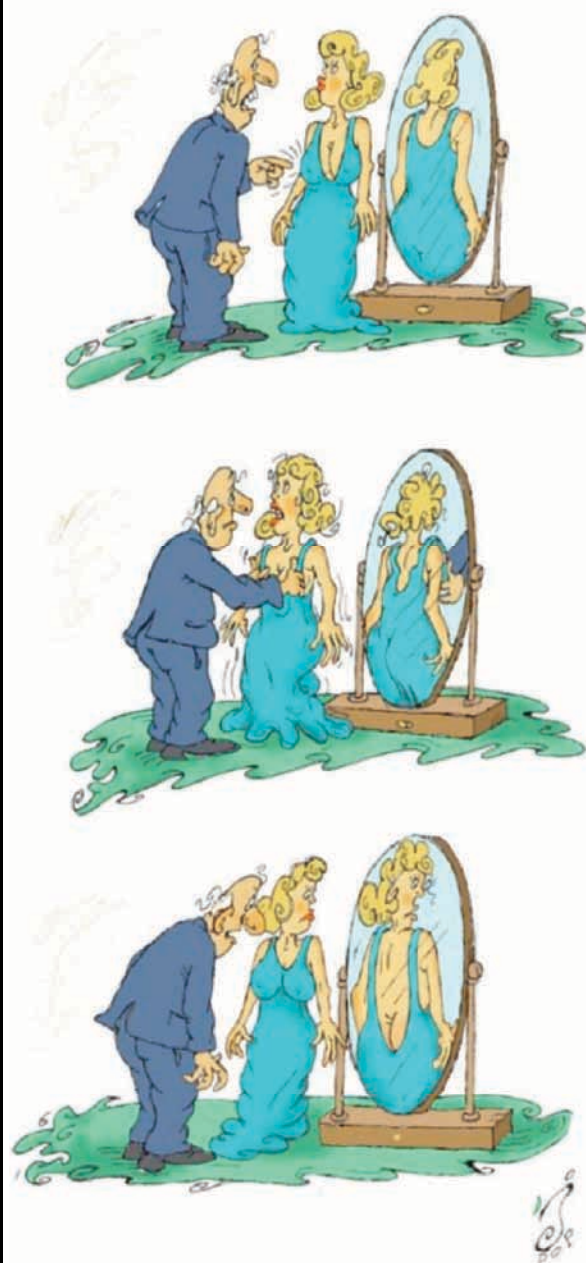
ISTVAN KELEMEN - Hungary

SZCZEPAN SADURSKI - Poland

VICTOR CRUDU - Moldavia

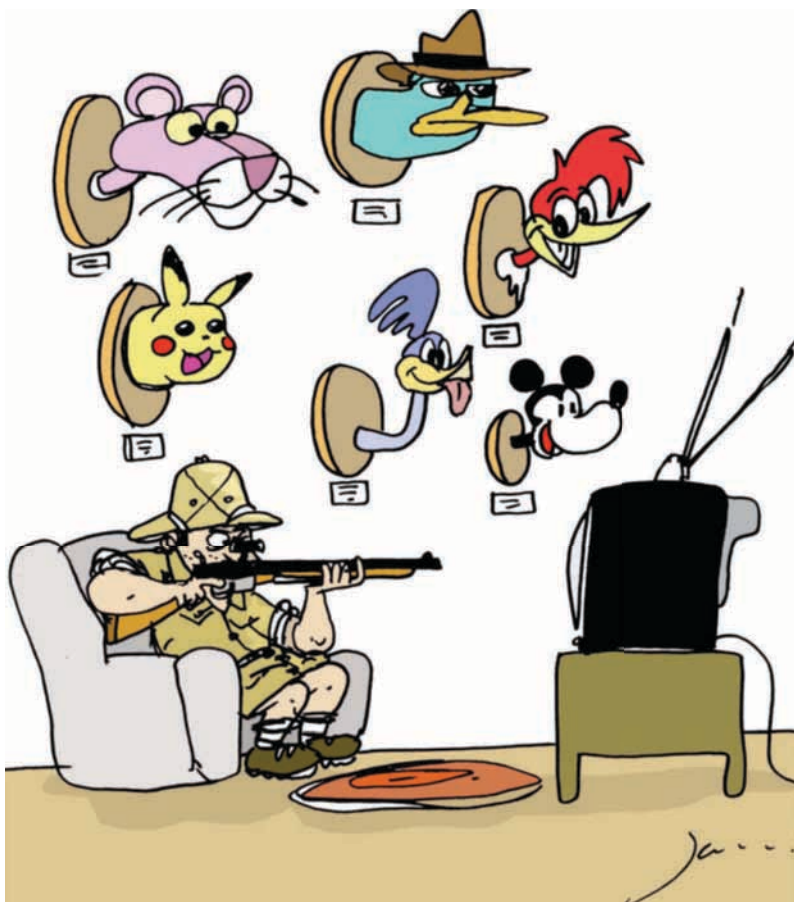
JORDAN POP-ILIEV- Macedonia

GERHARD GEPP - Austria

SADIK ÖZTÜRK - Turkey

ANTONIO GARCÍ NIETO - Mexico

MILAN ALASEVIC - Slovenia

Nadya Rusheva (1952-1969) from Russia...

by Aziz Yavuzdoğan

Kısacık hayatında 10.000'den fazla çizim üretti. Henüz lisedeydi ve yetenek sınavlarına hazırlanıyordu. Ne yazık ki ani bir beyin kanaması, onu parlak geleceğinden kopardı. Fakat bu küçük kız çocuğunun bıraktığı sanatsal miras, onu büyük bir hayranlıkla hala yaşıyor...

Daha 17 yaşında bir genç kızdı. 6 Mart 1969'da, okuldayken geçirdiği ani beyin kanaması sonucu hayata veda ettiğinde, geride 10.000 çizimden oluşan büyük bir sanatsal miras bıraktı. Ölümünün ardından önce Rusya'da sonra da dünyanın bütün sanat çevrelerinde, dahi çocuk olarak hafızalarda yer etti. Bugün çizgi dünyasının içinde olan hemen herkesin, onun çocuk yaşta ki büyük yeteneğine hayranlık duymaması, erken yaşta ki dramatik ölümüne de hüznlenmemesi mümkün değil...

Nadya, 1952 yılında Moğolistan'ın başkenti Ulan Bator'da, tiyatro oyuncusu baba (Nicholas Rusheva) ile balerin annenin (Natalia Azhikmaa) çocuğu olarak dünyaya geldi. Anne bir Tuvan (Sibirya'nın güneyinde özerk Tuva Türk Cumhuriyeti), baba ise Rus. Aile önce Türkmenistan'a daha sonra da Moskova'ya yerleşti.

Küçük yaşlarda yeteneği keşfedildi. Çocuk skeçlerine eskizler çiziyordu. Tolstoy'un "Savaş ve Barış", Shakespeare'in "Romeo ve Juliette", özellikle Pushkin'in "Çar Saltan Masalı" başta olmak üzere tüm eserlerinden çok etkilendi ve okuduğu eserleri, hayal dünyasında canlandırarak binlerce desen çizdi. Postmodern edebiyatın öncülerinden Mihail Bulgakov'un 20. yüzyılın en önemli romanlarından kabul edilen "Usta ve Margarita" adlı eserini resimledi. Annesine, "Çizmek, onların hayatlarını yaşamak gibi bir duygu yaratıyor" diyordu.

Elinde kalemle, hayal dünyasının kahramanlarıyla birlikte kısacık bir hayatı oldu. Sanat dünyası, onu ölümünden sonra farkettiler. Bugün Moskova'da onun adına bir müze var. Müze'de anma günleri, sergiler ve çeşitli sanat etkinlikleri gerçekleştiriliyor.

Nadya Rusheva'nın eserleri, Petersburg Akademisi, Milli Kültür Vakfı ve Moskova'daki Puşkin Müzesi'nde ve Leo Tolstoy Müzesi'nde bulunuyor...

Henüz 5 yaşındayken çizdiği resimler ailesinin dikkatini çekti. Çok geniş bir hayal dünyası ve büyük bir yeteneği vardı. Klasik Rus edebiyatının bir çok eserini çizgiyle imgeledi. Okula gidip gelirken grafik tasarımcı ve karikatürcü (ilüstratör) olmayı düşünüyordu. Fakat günün birinde kader ona kötü bir sürpriz yaptı ve okulda geçirdiği ani rahatsızlıkla, beyin anevrizması sonucu genç yaşta hayata veda etti...

During her short life
she created over
10.000 artworks.

Nadya (Nadezhda Nikolayevna) Rusheva
(Russian: 31 January 1952, Ulan Bator,
Mongolia,- 6 March 1969, Moscow,
Russia) was a Russian artist.

Like most children, Nadya Rusheva
began drawing around the age of 5.
It wasn't until she was 7, though, that her
family began to take her artistic endeavors
seriously. She began to paint every day,
and once drew 36 illustrations of
"The Tale of Tsar Saltan" in a single
evening while her father read
the story to her. Rusheva
reportedly made no preparatory
drawings or sketches,
nor even erased much.
According to the artist herself,
"I live the life of those I draw.

I first see them...
they appear on paper as watermarks,
and I need to do something
to lead around them...

" She brought her characters
to life in clean, flowing lines.

Rusheva is most famous
for her illustrations of Mikhail Bulgakov's
Master and Margarita.

Originally banned in the Soviet Union,
the book contains two parallel stories:
the story of Master and Margarita and the
story of Jesus Christ's final days
as written by the Master.

Rusheva's illustrations of Margarita
are said to bear a strong resemblance to
Bulgakov's wife, whom
Rusheva never met. Yelena Bulgakova
later said, "I wish I knew this amazing and
subtle creature, Nadya Rusheva.

She died from a brain haemorrhage
resulting from a congenital defect of the
cerebral arteries

Babası Rus tiyatro sanatçısı Nicholas Rusheva
(1918-1975), annesi ise Tuva'nın (Sibiriya'nın
güneyinde özerk Türk Cumhuriyeti) ilk
balerinlerinden olan Natalia Azhikmaa
(1926)... Babası Moğolistan'da tiyatro
eğitmenliği yaparken tanışıyor annesiyle.
Ve evliliklerinden, Moğolistan'ın başkenti
Ulan Bator'da Nadya dünyaya geliyor...

Yaşları bebekle
oynarken, o özel bir
yeteneği olduğunu
keşfetti ve
5 yaşından itibaren,
genç yaşta
ölümüne kadar
elinden kalem
düşürmedi.

Nadya's artistic talent was
discovered at a very early age.
Russian children's magazines published
her numerous light sketches illustrating
Tolstoi's "War and Peace". Shakespear's 'Romeo and Juliette',
Pushkin's works, Bulgakov's 'Master and Margarette'.
Her exhibitions were on show in many countries.
She left a heritage of over 10.000 drawings which are now kept in the
Pushkin's and Tolstoi's museums. Some of the sketches
her mother presented to the Tuvan museum.

MARK LYNCH - Australia

STEFFEN JAHSNOWSKI - Deutschland

WILLEM RASING - Netherland

EVZEN DAVID - Czech Republic

JIRI SRNA - Czech Republic

NIVALDO PEREIRA DE SOUZA - Brazil

IVAILO TSVETKOV - Bulgaria

KAKTÜS...

O'Henry (William Sydney Porter)

Zaman hakkındaki en dikkate değer şey tamamıyla görece olduğudur. Boğulmakta olan adam için kabul görmüş, uygun bulunmuş bolca miktarda hatırat; ve insanın eldivenlerini çıkartırken bir aşk macerasını tümüyle, yeniden gözden geçirmesi olmayacak şey değildir. Bekar evinde, masanın yanında duran **Trysdale**'in de yaptığı buydu. Masanın üzerinde kırmızı toprak saksıda yeşil bir bitki duruyordu. Bitki kaktüs familyasındandı, uzun, dokunmaç benzeri yaprakları, en ufak rüzgarda tuhaf bir şekilde sürekli sallanıyordu. **Trysdale**'in arkadaşı, gelinin abisi, büfenin yanında durmuş tek başına içmek zorunda bırakıldığından yakınıyordu, iki adam da takım elbise giymişlerdi, ceketlerindeki beyaz düğün armaları evin loşluğunda yıldız gibi parlıyordu.

Adam yavaşça eldivenlerini çıkartırken, **Trysdale**'in zihninden hızla, son birkaç saatin can yakan eleştirisi geçti, sanki burnunda hala kilisedeki çiçek yığımındaki çiçeklerin kokusu var gibiydi, kulaklarında da binlerce kibar, görgülü insanın alçak sesli uğultusu, hisirdayan elbiseler ve özellikle de rahibin

onları birbirine verirken söylediği sözler. Bu dönülmez, umutsuz son bakış açısından sanki alışkanlık olmuş gibi o kadını nasıl ve neden kaybettiğini düşünmeye uğraşıyordu. Katı gerçekle fena halde sarsılmış bir halde kendini birdenbire daha önce hiç yüzleşmediği bir şeyin karşısında buldu: ta derinlerdeki, bağışlanamaz, yalın benliğiyle. Vaktiyle üzerine giydiği bencillik, yalancılık giysileri şimdi paçavraya döndüğünü gördü, ruhunun bu giysileri geçmişte, diğer insanları üzmüş ve onlara bıkkınlık vermiş olmalıydı, bu düşünceyle omuzlarını silkti. Kibir ve gurur? Zırbı bunlardan örülmüştü ve kadın bunların ikisinden de ne kadar uzaktı... fakat niçin?..

Kadın, koridorda yavaş yavaş mihraba doğru yürürken, adam kendine cesaret verme amacını güden değersiz, kasvetli bir iftilhar hissetti. Kendi kendine kadının yüzündeki solgunluğun sebebinin az sonra kendini vereceği adam değil de başka bir şey olduğunu söyledi. Fakat bu zayıf teselli bile kendisinden alınmıştı, çünkü elini eline aldı. Zaman, kadının duru, hızlı, gülümsemesini gördüğünde, unutulacağını biliyordu, vaktiyle aynı bakışı görmüştü ve anlamını çözmüştü.

Gerçekten gururu paramparça olmuş, son parçası da gitmişti, Neden bu şekilde bitmişti? Aralarında hiçbir tartışma geçmemişti, hiçbir tane...

Rüzgarların aniden tersine esmesinden önce, kafasında binlerce kez son birkaç günün olaylarını düşünmüştü.

Kadın, adamı daima göklere, tahtlara çıkartmış ve adam da onun bu saygısını krallar gibi haşmetle karşılamıştı. Önünde her zaman hoş bir pohpohlama tütsüsü yakıyordu; çok mütevazı (*kendi kendine söyledi*), çok çocukça ve tapınırcasına ve (*bir keresinde yemin etmişti*) çok içten. Kadın sayısız yüksek nitelikleri, yetenekleri adama atfederek ona yatırım yapmıştı ve adam da kendisine sunulan bu nimetleri çiçek açma veya meyva vermeye söz vermeyen bir çölün yağmuru içmesi gibi içmişti.

Trysdale sıkıntıyla öteki eldivenini de çıkarttığına, o ahmak ve kederlenmekte geç kaldığı egoizminin yerine, bu taçlandırma canlı bir şekilde gözlerinin önüne geldi. Bir gece vaktiydi, kadından kendi tahtına gelmesini ve haşmetini paylaşmasını istemişti, kendisine acı vereceği için kadının o geceki güzelliğini düşünmemeye çalıştı, saçlarının dalgalanışını, bakışlarındaki ve sözlerindeki bakire çekicilik, güzellik. Fakat bu kadar kafiydi ve bunlar adamın konuşmasına sebep oldu. Konuşurken kadın şöyle demişti:

"Kaptan Carruthers bana senin İspanyolca'yı yerli halk kadar iyi konuşabildiğini söyledi, bu yeteneğini neden benden sakladın? Bilmediğin bir şey var mı?"

Şimdi, **Carruthers** budalanın tekiydi, kuşkusuz o (**Trysdale**) sözlüklerin arkasındaki çeşitli şeylerden bulup çıkarttığı eski, İtalyanca bir deyimle klüpte hava attığı için suçluydu. (*bazen böyle şeyler yapardı*). **Carruthers** onun aptal hayranlarından biriydi ve bu müphem engin bilgeliğe gösterisi karşısında büyülenen ilk kişiydi.

Fakat heyhat, kadının hayranlığı çok hoş ve insanı pohpohlayıcıydı, yalanlanmadan bu pohpohlamaları olurluna bıraktı, protesto etmeksizin bu sahte İspanyolca bilgisi karşısında kadının hayran kalmasına izin verdi, bu iltifatların mağrur başını şerefliendirmesine izin verdi ama saçlarının yumuşak kıvrımlarında sonradan kendisine batacak dikenleri fark etmedi.

Kadın ne kadar mutlu, utangaç, ürkekti! Adam büyüklüğünü kadının ayakları altına serdiğinde nasıl da kafese konmuş bir kuş gibi çırpınıyordu! Adam kadının gözlerinde yanlı-

EKREM BORAZAN - Turkey

gıya yer vermeyen evet diyen bakışları gördüğüne yemin edebilirdi, şimdi de yemin edebilirdi fakat kadın nazlı bir şekilde ona hemen cevap vermedi, *"cevabımı yarın vereceğim"* dedi. Anlayışlı, zaferinden emin adam, gülümseyerek ona bu mühleti verdi. Adam ertesi gün sabırsızlıkla odasında cevabı bekledi, bekledi, öğleyin kadının uşağı geldi ve ona kırmızı saksıdaki tuhaf kaktüsü getirdi. Ne bir not, ne bir mesaj vardı, sadece bitkinin Latince veya başka bir dilde isminin yazıldığı bir etiket vardı, akşama kadar bekledi fakat cevap gelmedi. Büyük kibiri ve incinmiş gururu yüzünden kadını aramadı. İki gün sonra bir akşam yemeğinde karşılaştılar. Selamlaşmaları alışlagelmişti fakat kadın adama nefesi kesilmiş, merak içinde ve arzuyla bakıyordu adamsa, kibar, katıydı ve bir açıklama bekliyordu. O da kadınca bir çabuklukla adamın davranışlarındaki ipucunu yakalayıp buz kesildi. Böylece, birbirlerinden uzaklaştılar. Hatası neydi? Kabahat kimdeydi? Şimdi mütevazı bir halde, cevabı kendi gururunun kalıntılarında arıyordu. Eğer....

Odadaki diğer adamın mızımızlanmasıyla düşüncelerinden sıyrıldı.

"Baksana Trysdale, neyin var senin? Sanki, evlendiğin için mutsuz gibisin. Bak bana, Bu fedakarlığa suç ortaklığı yapmak üzere Güney Amerika'dan iki bin mil uzaktan sarımsak, muz yüklü bir gemiyle gelmiş bir yarıdakçı daha-bir tanecik kız kardeşim vardı şimdi o da gitti, hadi, vicdanını rahatlatacak bir şey iç."

Trysdale *"şimdilik içmiyorum, teşekkürler"* dedi.

Diğer adam ona katılırken *"senin brandin berbat"* dedi. *"Bir gün Punta Redonda'ya gelip bana uğra ve yaşlı Garcia'nın kaçak getirdiği şu eski içkileri dene, seyahatine değer. İşte eski bir tanıdık! Bu kaktüsü nereden getirdin Trysdale?"*

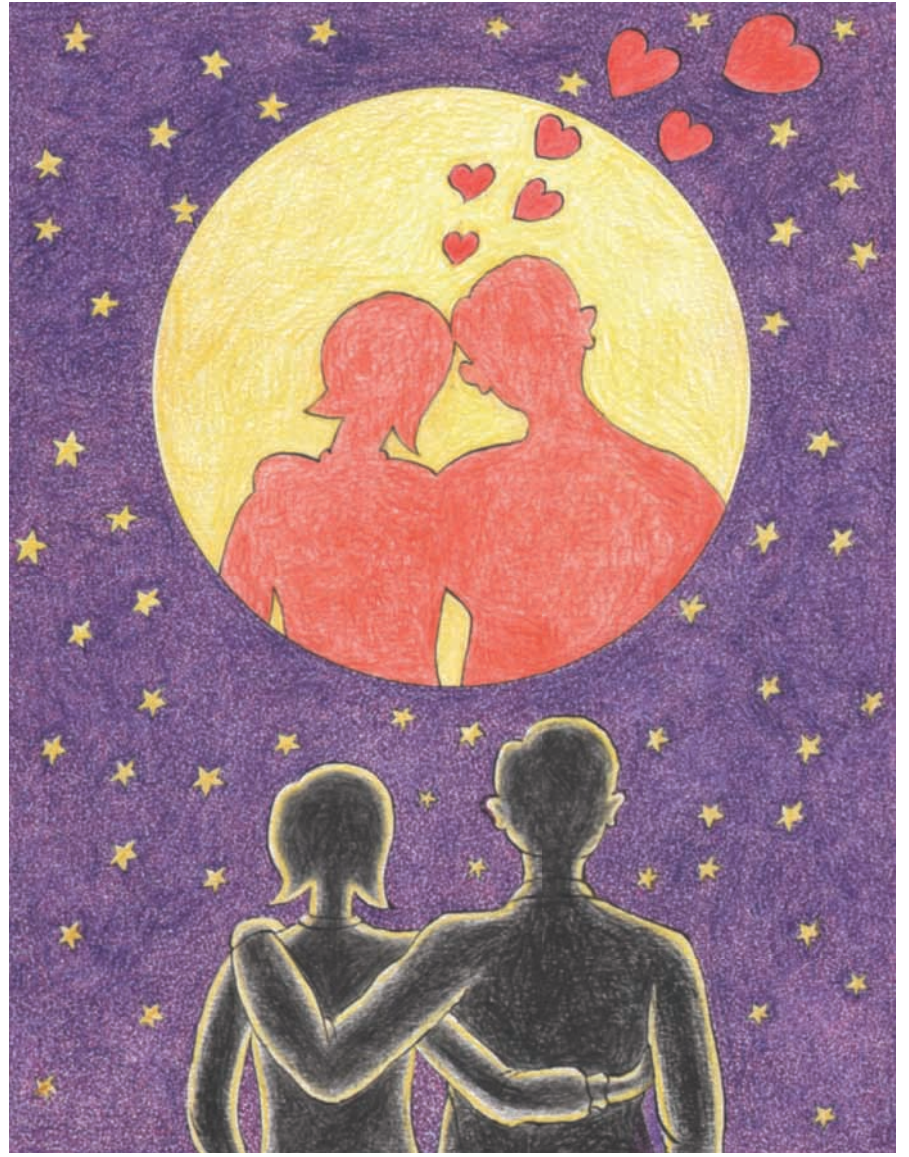
Trysdale *"bir dostumun hediyesi, türünü biliyor musun?"* dedi.

"Hem de çok iyi, tropik bir bitki, Punta'da her gün yüzlercesini görürsün, üzerinde ismi yazan bir etiket var, İspanyolca biliyor musun Trysdale?"

Acı bir gülümsemeyle *"Hayır, İspanyolca mı yazılmış?"* dedi.

"Evet, yerliler yapraklarının uzanıp, insanı çağırdığına inanırlar ve bu çiçeğe Ventomarme derler, İngilizce'de gel ve beni al' demektir." ■

(Çeviren: Mijde Dural)

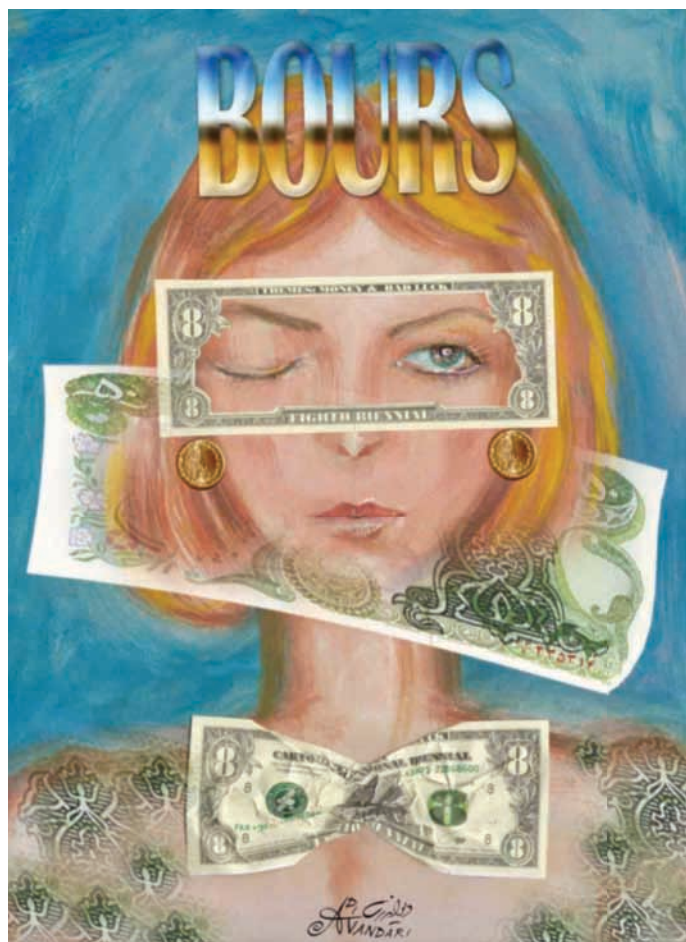
MUSA KAYRA - Cyprus

ALEXANDER DUBOVSKY - Ukraine

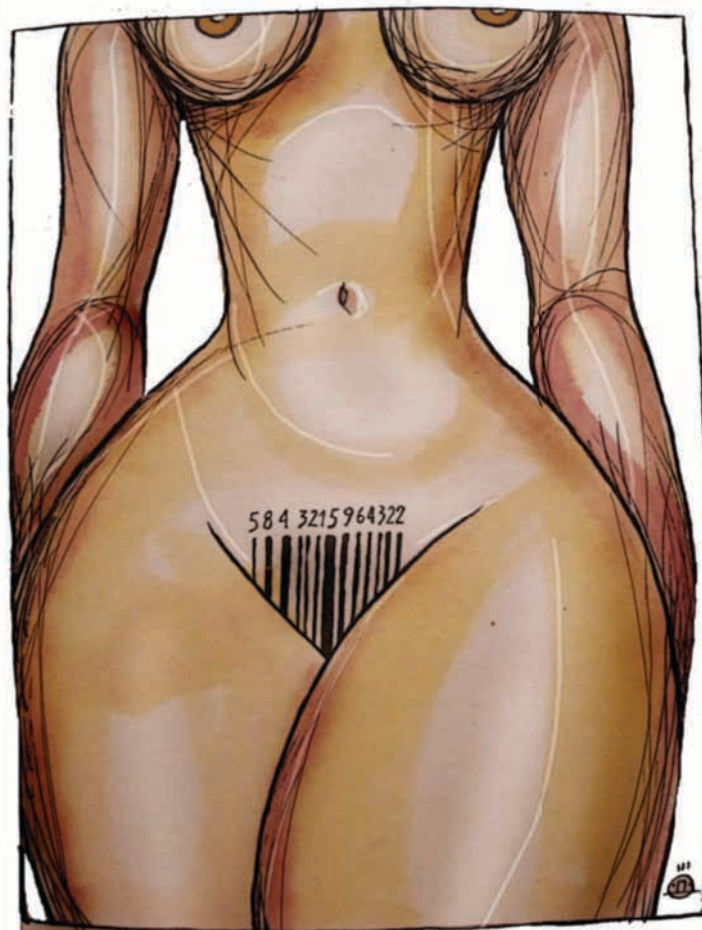
VALERY ALEXANDROV - Bulgaria

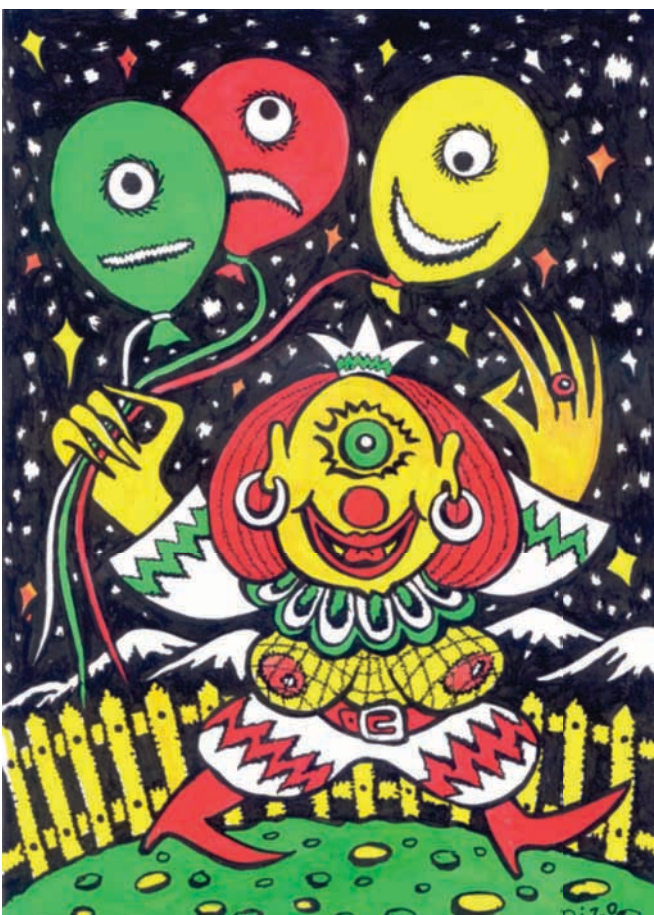
ALI DIVANDARI - Iran

VLADIMIRAS BERESNIOVAS - Lithuania

DARKO DRLJEVIC - Montenegro

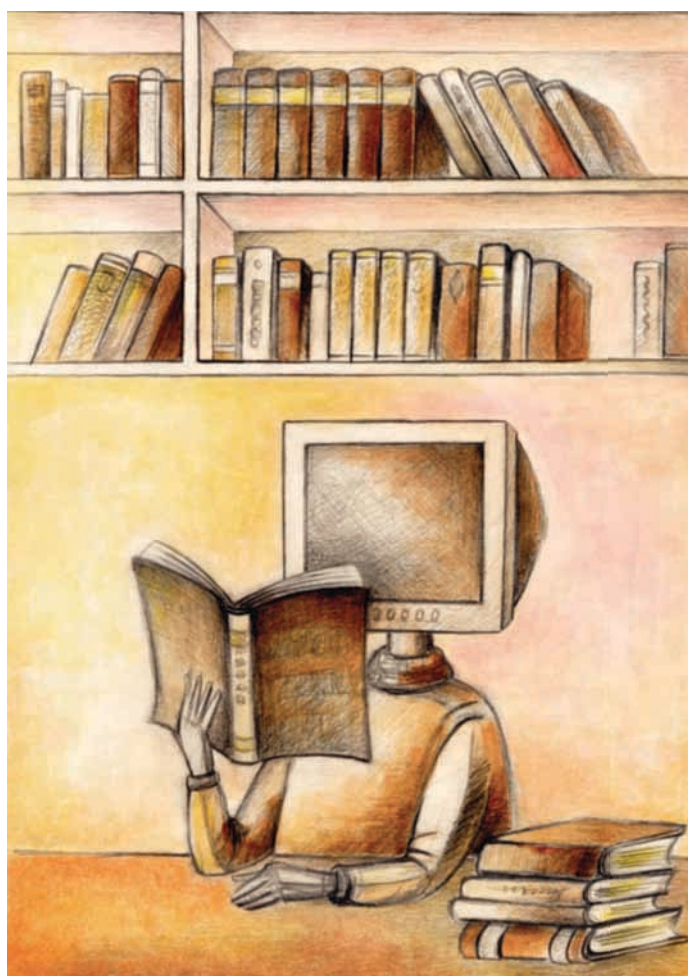

ARSEN GEVORGYAN - Armenia

TOSO BORKOVIC - Serbia

RENE BOUSCHET - France

MARINA GORELOVA - Belarus

Karikatür ile tümce kurma...

Hasan Efe

Yazınsal bir kavram ile görsel bir kavramın ilişkilendirilmesi, iki sanat alanının buluştuğu ortak noktalarla gerçekleşebilir. Kavramları kendi alanlarında ele alır ya da bu düzeyden bakarsanız böyle bir şeyin olurluğundan söz edemezsiniz. Biz karikatür ve genelde yazın ya da yazınsal, birkaç ortak noktada bir bütün olarak (*karikatür-yazın birlikteliği*) görürsek karikatür ile tümce kurmayı da var kılabiliriz. Bu önermemizi daha da basitleştirelim. Örneğin, **karikatür ile nasıl tümce kurabilirsiniz?** sorusu üzerinde düşünelim. Karikatür, temellenirken varlığını bir çizgi dünyasıyla kavramlaştırmıştır. Bu temelin diğer unsurlarından biri de düşüncedir. Düşüncenin bulunduğu yerde sözcükler ve kavramlar da varlığını gösterir.

Karikatür: Lubomir Kotrha

Orada yeni bir yaşam belirir. Bu da beliren bir düşüncüyü bir alandan alıp bir başka alana götürür. Bu geçiş süreci işlerken; düşünce ortaya çıktığı bir sanat

alanından(karikatürden) diğer bir sanat veya bilim alanına (*yazın ya da yazınsal*) doğru evrilirken kendi diliyle işlev kazanır ki bu da karikatür dilini yazınsallaştırır. Yukarıdaki önermemizi şöyle

somutlaştırabiliriz.

Slovak sanatçı **Lubomir Kotrha**'nın sayfamızdaki karikatürüne bir bakalım.

1. Bu karikatür üzerine neler söylenebilir?
2. Kotrha, bu yapıtıyla okuru/bakan kişiyi neler düşündürmek istiyor?
3. Sanatçı bu çizgisiyle hangi iletiyi veriyor?

Bu üç soru üzerinde neler düşünürsünüz? Bunları kısaca ifade edebilir misiniz?

Yanıtınız evet ise o zaman karikatürdeki düşüncüyü sizler tümcelerle ifade etme durumundasınız. Böylece karikatür kendi üzerine aldığı düşüncüyü yazınsal ya da yazının olanakları olan sözcük, tümce, kavram, vb ile yani dilbilgisi ve dil bilim unsurlarıyla açarak bir alandan (*karikatürden*) diğer bir alana (*yazına-yazınsala*) evrilmeyi sağlayacaktır.

Bu da karikatür ile tümce kurmanın yolunu açar. Bu tümcelerdeki dil de kendi alanında alt dil, üst dil ve diller üstü gibi bir gelişimi oluşturur. ■

TRAYKO POPOV - Bulgaria

GERMAN GENGA - Argentina

Kaynak:

Lubomir Kotrha, Eurohumor, Edizione Straordinaria Di Eurohumor 2003, 12100 Cuneu
(İzmir İzmir Kent Kültürü ve Sanat Dergisi, sayı:78 Temmuz-Ağustos 2009 İzmir)

HASAN EFE - Turkey

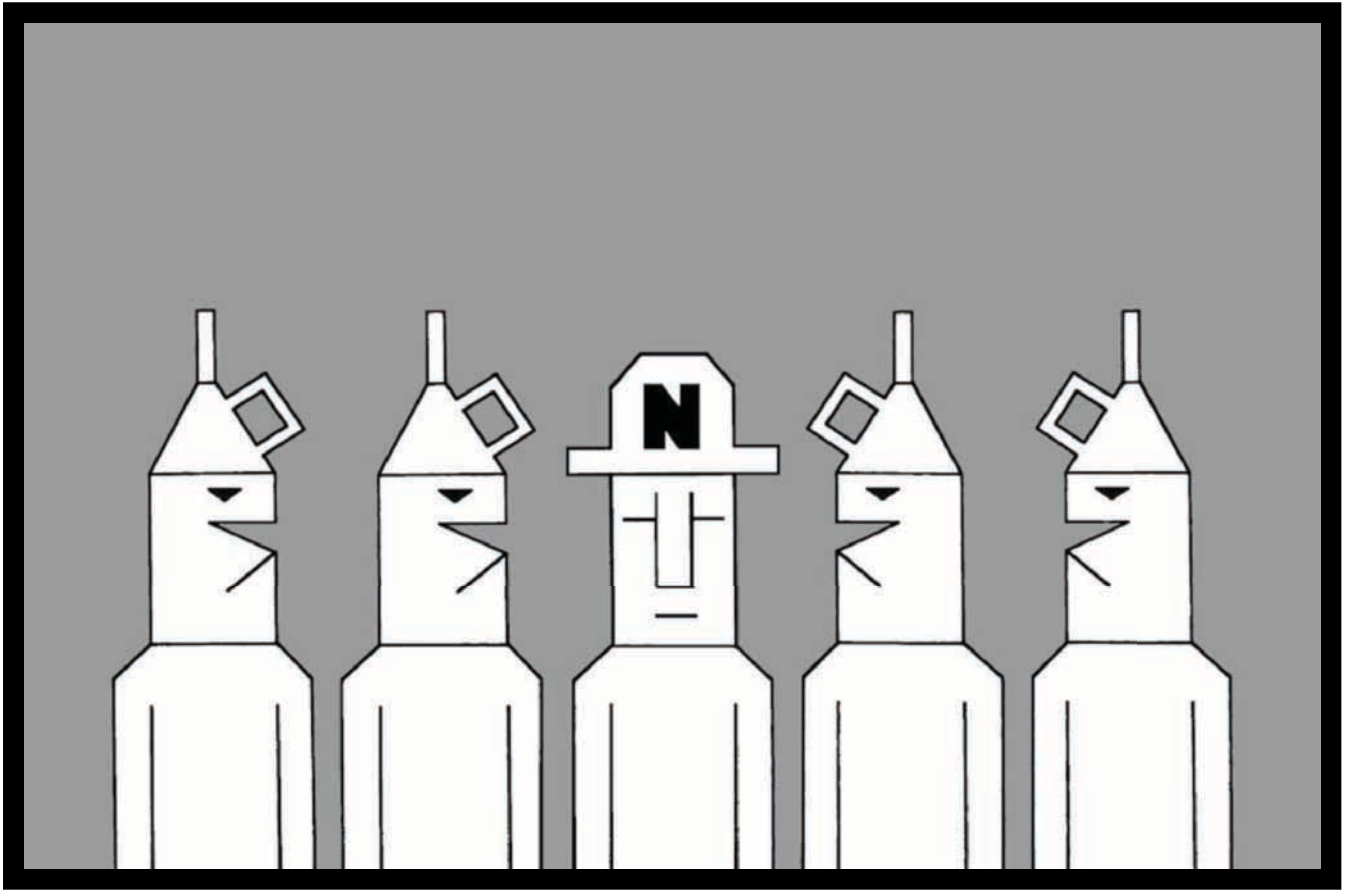
BA BILIG - China

MELEK DURMUŞ -
Turkey

VALERIY CHMYRIOV - Ukraine

HÜSEYİN ÇAKMAK - Cyprus

SSR KRISHNA - India

sor gitsin abi!

Mahir Adem

Cep telefonu melodisi olmaya uygun şarkılar var mı sizde?..

• Cep telefonuna yüklü gelen diri lilili sesinden başka bir şekilde tekefonun çalmasını isteyenlerin polifonik ya da en güzeli MP3 olarak telefonlarına attıkları şarkılar... Genellikle slow ya da çok sesli ve karmaşık bir melodiye sahip olmayan ritmik parçalar cep telefonuna daha iyi gider, değil mi?..

~ Ergin Ergen

Düt düt düüt şeklinde notalarını benim yazdığım şeyler var ama paşa gönül kriterleri diye de bir şey var tabi... Dring! Dring! Pek eğlenceli...

Türkçeyi kendi özünde çözümleyememişlerin, Türkçe'ye dair ağır ithamları hakkında ne düşünüyorsunuz?..

• Soru detayına gerek var mı abi?

~ Hülö Hülöğlu

Bu ay enteresan mektuplara cevap vermek durumundayım anlaşılan... Hülöoooğğ Dil Olimpiyatları düzenleme komitesi miyim kardeşim?

Ben bu dejavuyu sanki daha önce yaşamıştım...

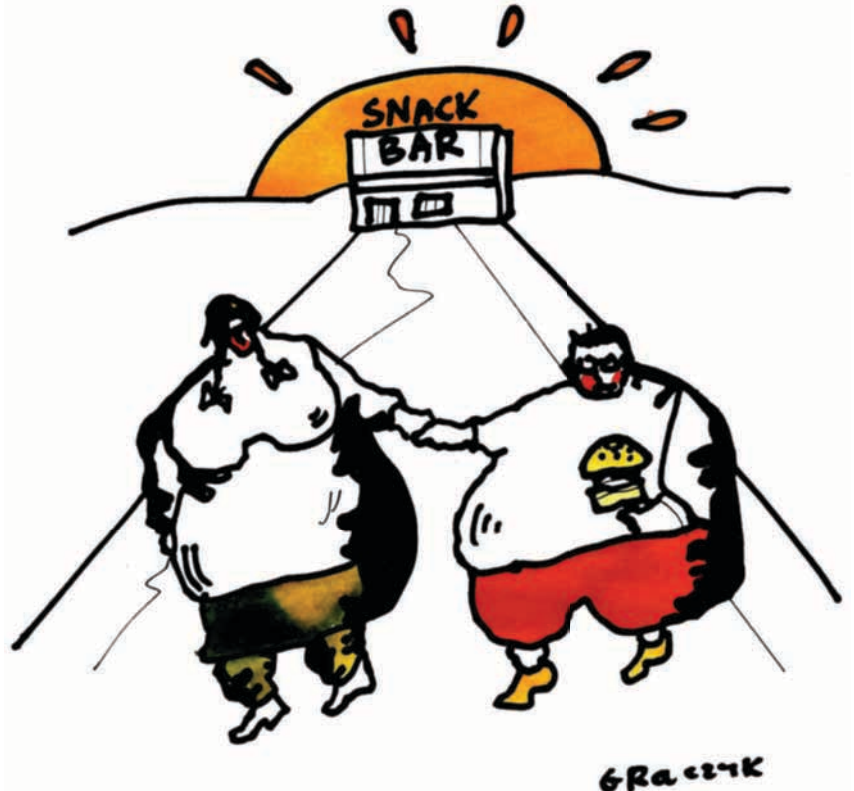
• Oturdum tam size bir şey soracaktım, o anda sanki bu anı daha önce de yaşamışım gibi hissettim birden. Öyle ki; sanki sizinle bir bahar sabahı Kızılay Kan Merkezi'nde sıra beklerken sivrisinekler üzerine epey bir muhabbete dalmışız... Cık! Cık! Ne garip bir duygu... Bak şimdi ne soracaktım onu da unuttum...

~ Vural Vurdural

Yok yok hafıza arızası var galiba. Çünkü ben o dediğin bahar sabahı, Masko mobilyacılar sitesindeydim... Aynı anda; Kayaşehir-Şirinevler minibüslerinden biri Halkalı mezarlığındaki kavşaktan dönüyordu... Arkasından gelen de o kavşaktan dönüyordu. Diğerleri de... Dejavu işte o noktadaydı. Ötesi yalan!..

STANISLAV ASHMARIN - Azerbajjan

MICHAL GRACZYK - Poland

Graczyk

MUAMMER KOTBAŞ - Turkey

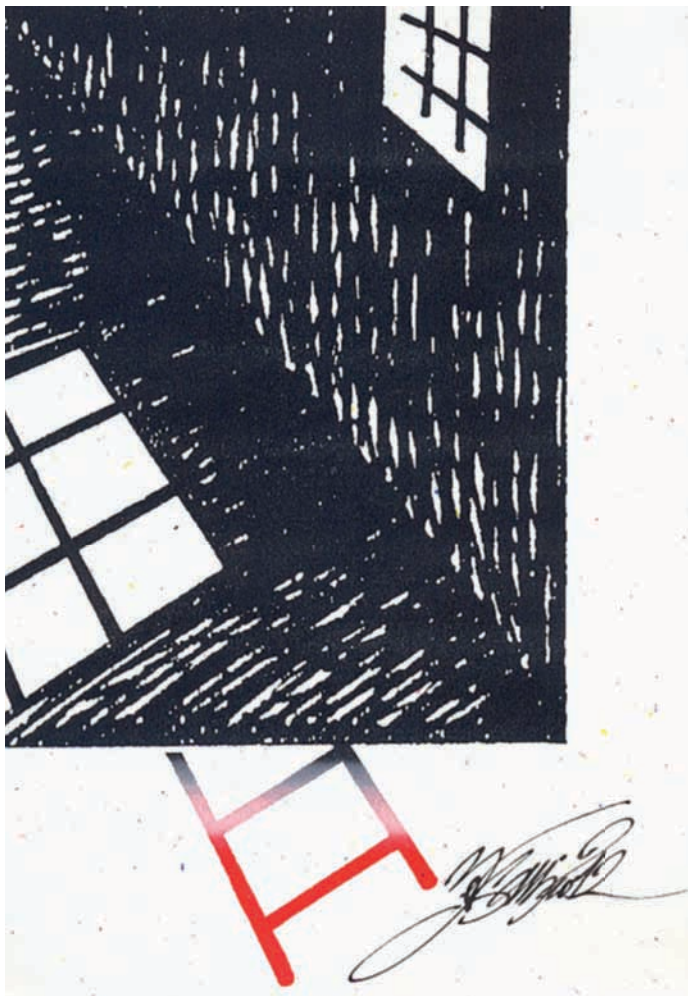
ANATOLIY STANKULOV - Bulgaria

DANIEL EDUARDO VARELA - Argentina

ISMAIL KERA - Czech Republic

ANDREA BERSANI - Italya

JAIME HUERTA - Chile

EL TOTO - Argentina

DAMIR NOVAK - Croatia

TONY TASCO - Belgium

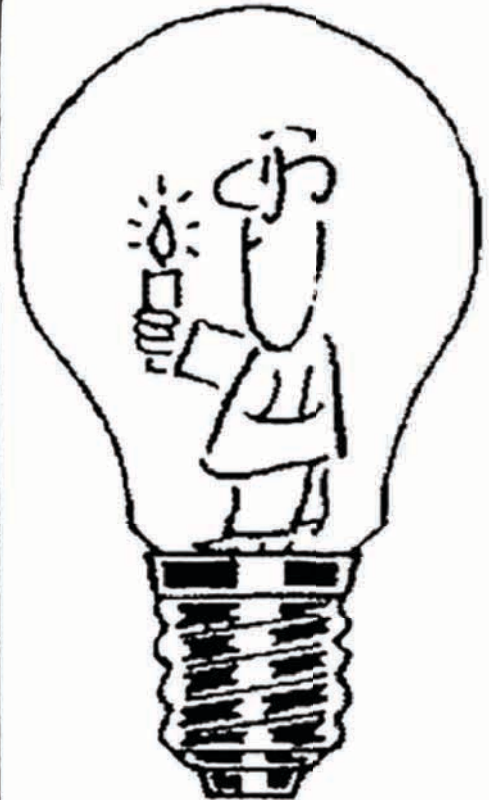
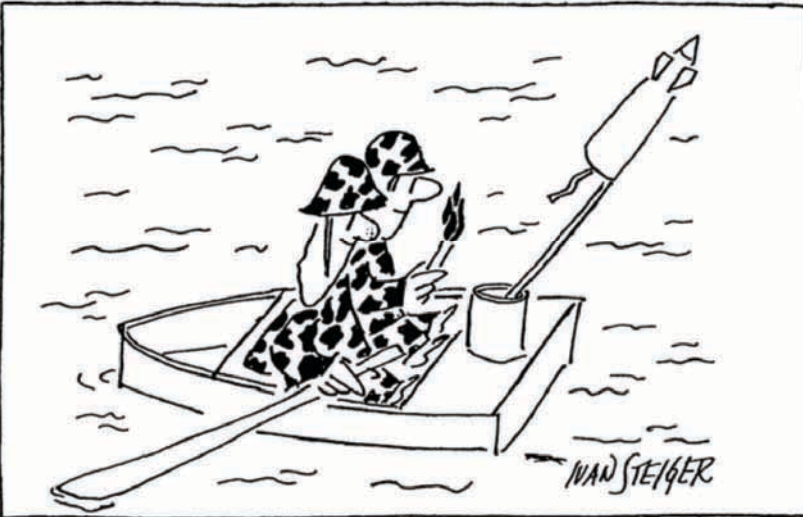
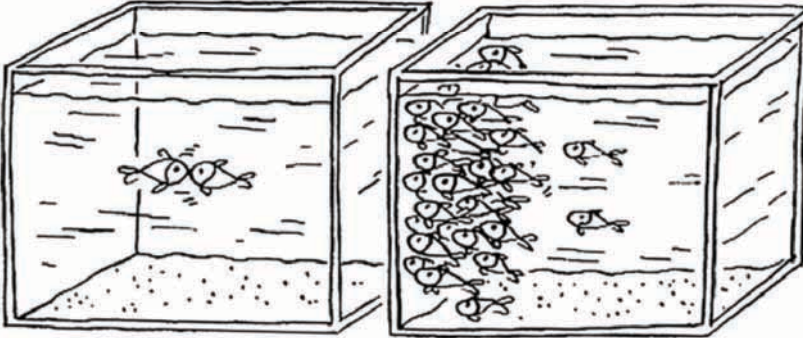
Ivan Steiger (Germany)

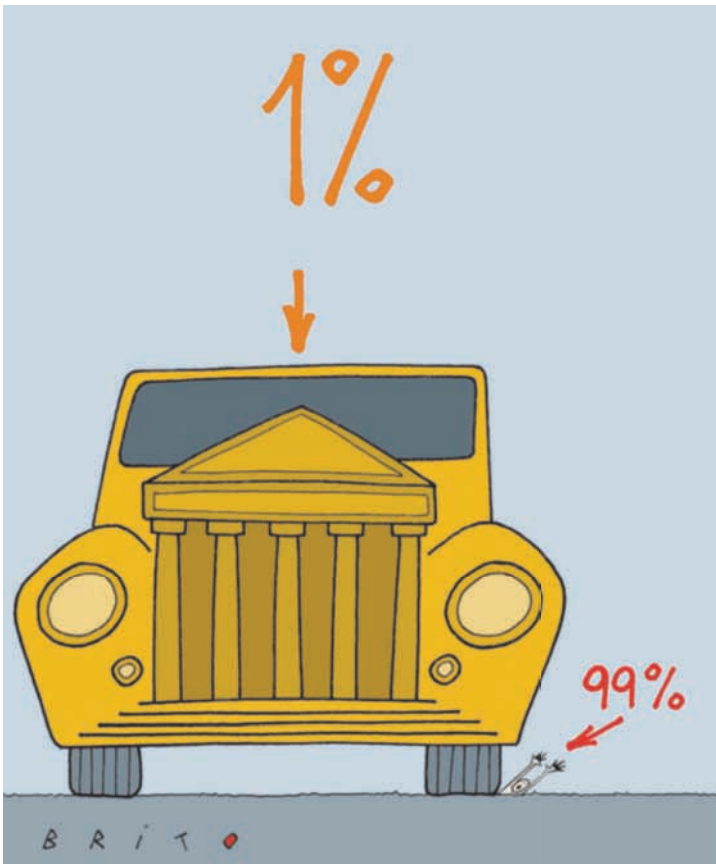
Çek asıllı Alman sanatçı 1939 Prag doğumlu. Prag'ta film akademisi okudu. 1966 yılından itibaren ağırlıklı olarak karikatürcü olarak çalıştı. Avrupa'da ve Kuzey Amerika'da bir çok şehirde karikatürleri sergilendi. Karikatür ve film çalışmalarından çeşitli ödüller kazandı. Steiger, belgesel ve kısa metrajlı filmleriyle de adından söz ettirdi...

He was born in 1939 in Prague, attended film college and then studied at the film academy FAMU in Prague. Since 1966, Ivan Steiger has mainly worked as a cartoonist. He has exhibited his work in many cities in Europe and North America. He has received national and international awards for his literary, cartoon and film work.

dünyadan
eski
ustalar..

old master
cartoonists
from around the world

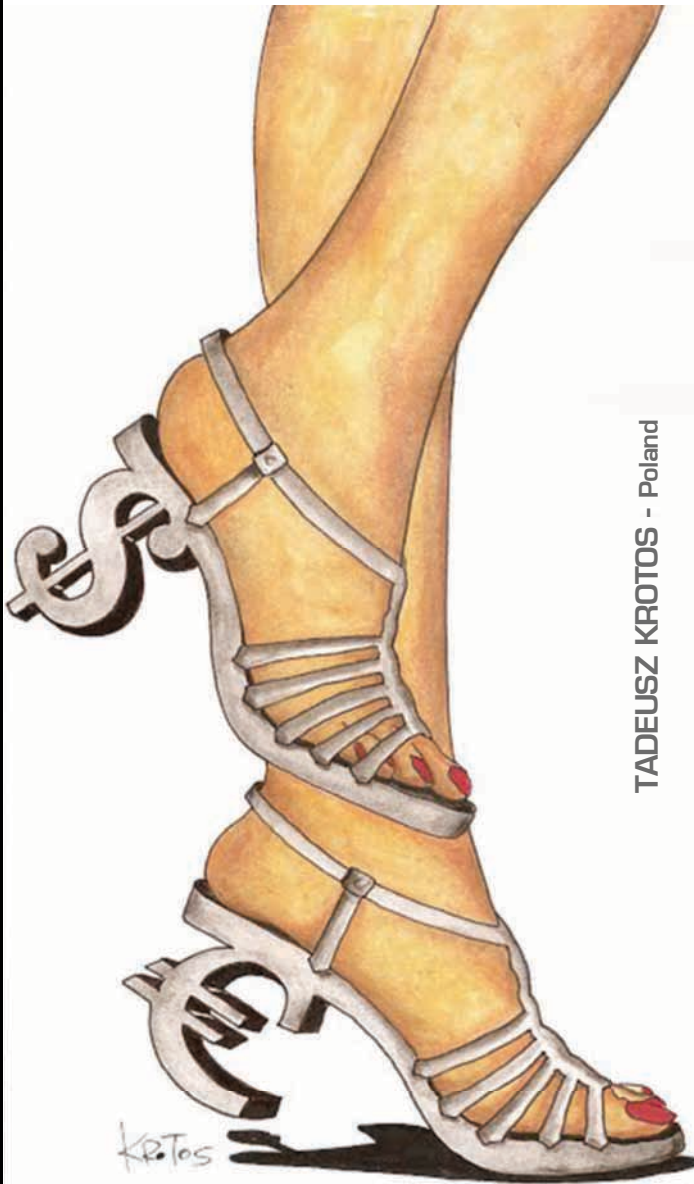
CARLOS FERREIRA DO AMARAL - Brazil

HANDREN KHOSHNAW - Iraq

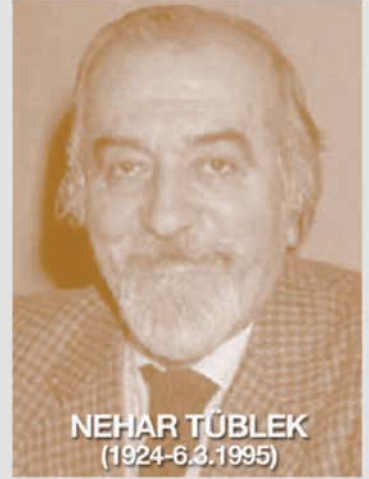
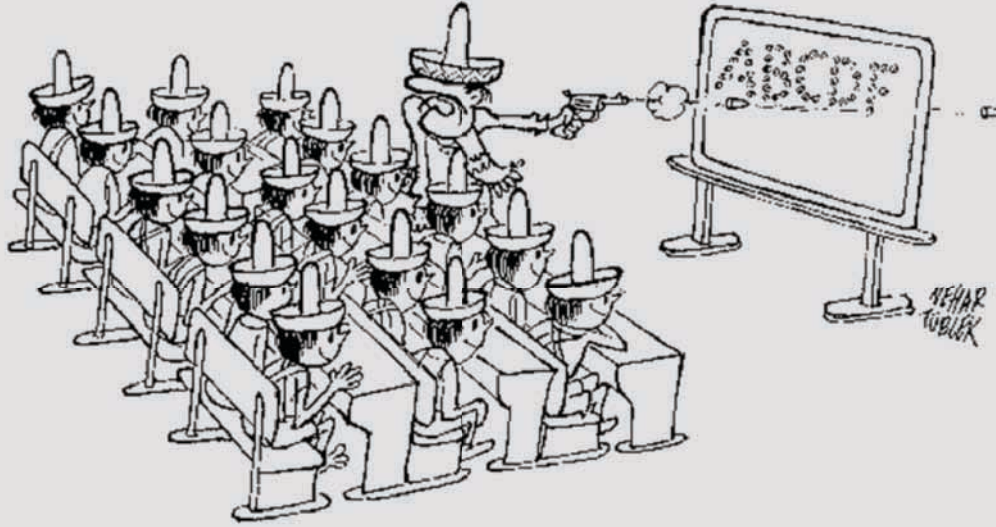
TVG MENON - India

TADEUSZ KROTOS - Poland

ARAMIZDAN AYRILANLAR...

Mart ayında yitirdiğimiz Türk karikatürünün ustalarından Turhan Selçuk, Necmi Rıza Ayça, Burhan Solukçu, Semiramis Aydınlik, Mışık, Mim Uykusuz ve Nehar Tüblek'i sevgi ve saygıyla anıyoruz...

Nehar Tüblek 1924 yılında eski Yugoslavya'nın Manastır kentinde doğdu. 1925'te ailece İstanbul'a göç ettiler.

Orta öğrenimini Kabataş Erkek Lisesi'nde tamamladıktan sonra İ.Ü. Hukuk Fakültesine devam etti. Karikatüre 1943 yılında lise sıralarında Gündüz imzasıyla başladı.

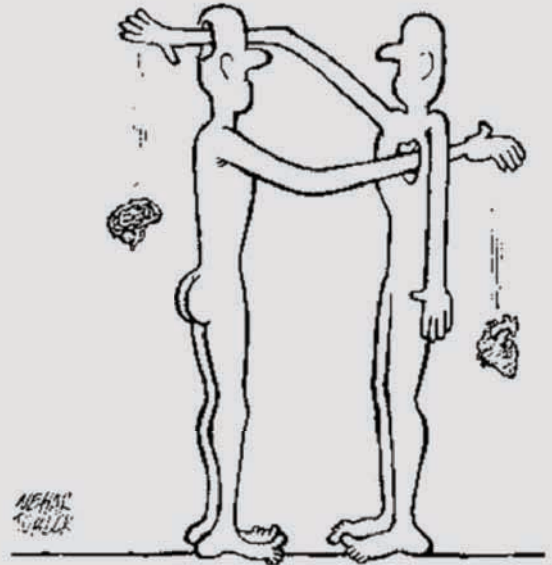
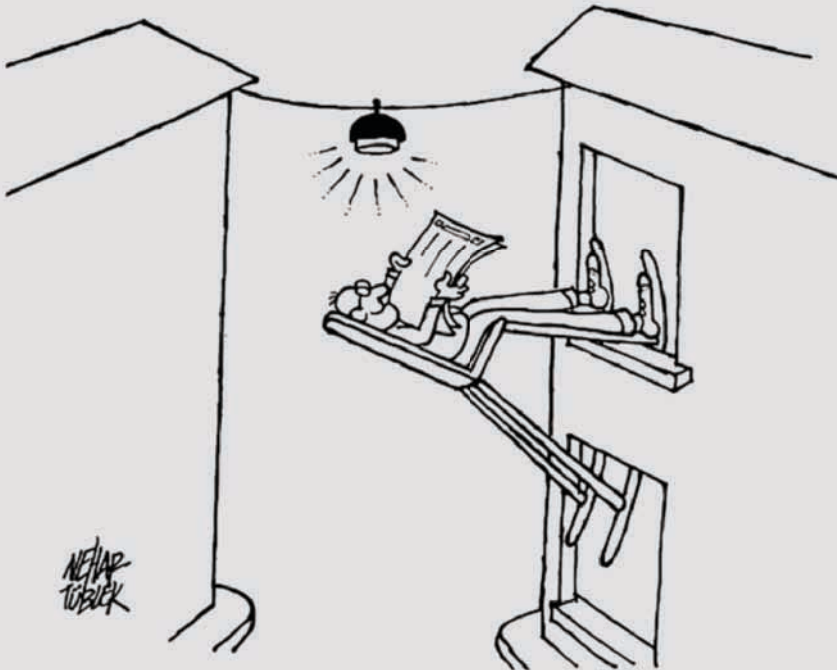
(Gündüz, Osmanlıca Nehar anlamına gelmektedir.)

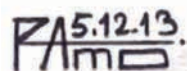
İlk karikatürü, Cemal Nadir'in (Güler) Amcabey Dergisi'nde yayımlandı. Sonraları Hafta,

Yavrutürk, Yeni Mecmua, Akbaba, Karikatür, Saka, Dolmuş, Tef, Masaallah, 41 Buçuk, Çarşaf dergileri ile Son Posta, Dünya, Akşam, Yeni Gazete, Hürriyet, Günaydın gazetelerinde çizdi.

Yurt içinde ve yurtdışında katıldığı yarışmalarda birçok ödül kazandı.

Karikatürcüler Derneği üyesi olan Nehar Tüblek 6 Mart 1995 tarihinde İstanbul'da vefat etti.

ZORAN GROZDANOVSKI - Macedonia

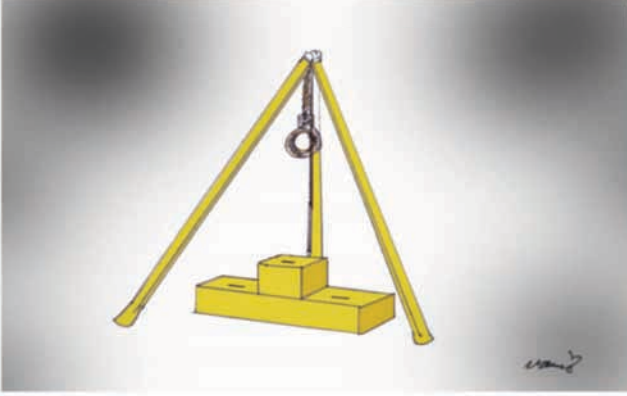
ATUL SAXENA - India

 **NEŞE VE
KARİKATÜR
MÜZESİ**

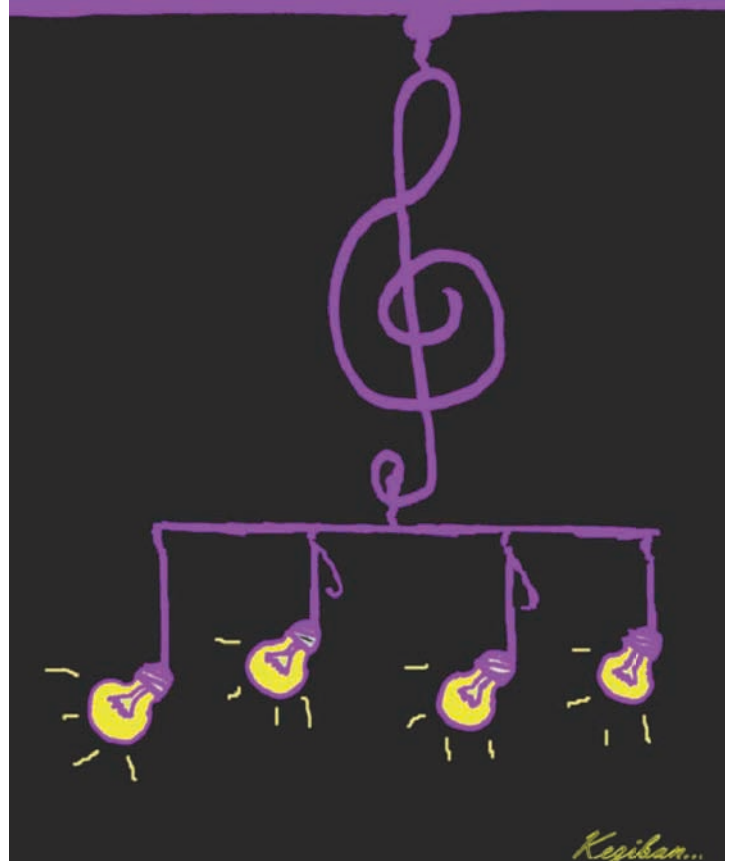
Alsancak Mahallesi, Yüzbaşı Şerafettin Bey
Sokak, No:9, Alsancak / İZMİR
Tel.: 0232-465 31 05
info@izmimeselimuze.com

JIA RUI JUN - China

Keziban Özkol **ÇORAP SÖKÜĞÜ**

"Yolun Başındakiler" görücüye çıkıyor...

Yaratıcı Çocuklar Derneği geleceğin karikatürcülerinin yetişmesine katkı sağlamak için 2006 yılında başlattığı karikatür yarışmaları ve sergileri Aydın Doğan Vakfı işbirliğinde devam ediyor.

Bu yıl "Yolun Başındakiler" adı altında her yıl devam edecek sergi dizileri başlatılıyor. Albümü yayınlanacak bu sergilerinin ilkinin konusu "Ne istiyorsunuz?"

Bu sergiler öncelikle liseden mezun olup artık yarışmalarımıza katılamayan ve hala karikatür çalışmalarını sürdüren yetenekli genç çizerler adına başlatılmıştır.

Sergi; üniversitede eğitim gören yeteneklerin yanı sıra Yaratıcı Çocuklar Derneği'nin karikatür yarışmalarında dereceye giren öğrencilere ve demekle işbirliği yapan okulların karikatür atölyelerini sürdüren ya da Anadolu'nun çeşitli illerinde bağımsız atölye çalışmaları düzenleyen karikatür sanatçıları ve eğitimcilerinin önerdiği gençlerin katılımına açıktır. Başvurular; Dernek yönetiminden **Didem Çapa** ve **Havva Tapa** ile karikatürcüler **Aziz Yavuzdoğan**, **Ercan Akyol**, **İbrahim Tapa**, **Piyale Madra**, **Raşit Yakalı** ve **Tan Oral**'dan oluşan seçiciler kurulu tarafından değerlendirilerek seçilen çalışmalar sergilenecektir. **Son başvuru tarihi:** 7 Nisan 2014

Ş A R T N A M E :

SERGIYİ DÜZENLEYEN KURUM/ KURULUŞLAR:

- Yaratıcı Çocuklar Derneği
- Aydın Doğan Vakfı

SERGİNİN KONUSU: Yaratıcı Çocuklar Derneği'nin Aydın Doğan Vakfı işbirliğinde bu yıl başlattığı "Yolun Başındakiler" sergisinin konusu "NE İSTİYORSUNUZ?" olarak belirlenmiştir.

SERGİNİN AMACI: Öğrencilerin çizim ve mizah yeteneklerini sergilemelerine ve geleceğin karikatür sanatçılarının yetişmesine katkıda bulunmak.

HEDEF KİTLE: İlkokul (3., 4. Sınıflar) , Ortaokul (5., 6., 7., 8. Sınıflar) ve Lise (Hz. 9., 10., 11., 12. Sınıflar) ve üniversitede okuyan karikatür alanında ki yarışmalarda dereceye girmiş ve/veya bu alanda yetenekli öğrenciler.

SERGİ TAKVİMİ:

Duyuru Tarihi: 14 Şubat 2014
Son Katılım Tarihi: 07 Nisan 2014
Jüri Değerlendirmesi: 11 Nisan 2014
Sergi Tarihi: Daha sonra açıklanacak
SERGİLEME ALANI: Galeri 5

KATILIM ŞARTLARI:

1. Sergiye en fazla üç adet karikatür ile katılabilir.

Sergiye gönderilen karikatürler iade edilmez.

2. Karikatürler için, en küçük A4, en büyük A3 boyutlarında resim kağıdı kullanılacaktır.

3. Karikatürler, resim kağıdı üzerine, 0,5 numara siyah pilot marka veya benzeri türde bir kalemle çizilecektir. Karikatürler serbest teknik (kuru boya ve sulu boya v.b.) ile renklendirilebilir.

4. Sergiye gönderilecek

karikatürlerin arkasına, aşağıda örneği bulunan etiketin eksiksiz doldurularak yapıştırılması bu şartnamenin sonunda bulunan (Sayfa 2) etiketin bilgisayar ortamında veya okunaklı (el yazısı ile yazılmaması gerekmektedir) eksiksiz doldurularak yapıştırılması zorunludur.

5. Sergi için karikatür gönderecekler, basılacak katalogta yer almak üzere son başvuru tarihine kadar info@yaratıcicocuklarderneği.org adresine şahsi portre fotoğraflarını göndermelidir.

6. Sergilenen bütün karikatürler, gerektiğinde tek tek ya da kitap olarak yayınlanabilir, dernek tanıtımında kullanılabilir. Yaratıcı Çocuklar Derneği, karikatürleri yayınlama hakkına sahiptir.

7. Sergiye karikatür gönderen kişi ve kurumlar sergi şartnamesini kabul etmiş sayılır. Şartnameye uymayan karikatürler değerlendirmeye alınmaz.

8. Karikatürler 07 Nisan 2014 Salı günü en geç saat 17.00'a kadar aşağıda adresi bulunan Yaratıcı Çocuklar Derneği'ne teslim edilecektir.

9. Sergilenmeye değer bulunan çalışmalar "Yolun Başındakiler" adı altında sergilenecektir.

10. Sergi düzenlenmesi Yaratıcı Çocuklar Derneği'nin belirlediği sorumlular tarafından yapılacaktır.

11. "Yolun Başındakiler" konulu karikatür sergisine katılanlar açılışa çekilen fotoğraflarının yanı sıra kişisel fotoğraf ve çizimlerinin, sergiyi ve düzenleyen kuruluşları tanıtmak üzere yazılı/görsel medyada ve basılı malzemelerde kullanılacağını kabul etmiş sayılır.

12. Sergiye karikatür gönderen kurum, öğrenci ve velisi sergi şartnamesini kabul etmiş sayılır.

13. Karikatürleri sergilenmeye değer bulunan katılımcılara sertifika ve kendi çizimlerinin de yer aldığı katalog verilecektir.

SERGİ SEÇİCİ KURULU:

Yaratıcı Çocuklar Derneği Temsilcileri:
Didem Çapa (Yönetim Kurulu Başkanı)

Havva Tapa (Yönetim Kurulu Üyesi)

Profesyonel Karikatüristler:

Aziz Yavuzdoğan, Ercan Akyol, İbrahim Tapa, Piyale Madra, Raşit Yakalı, Tan Oral.

JÜRİ DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ:

Jüri değerlendirmelerinde katılım koşullarına uyulmasının yanı sıra karikatürlerde mizah unsurunun bulunmasına, yetişkin müdahalesinin olmamasına ve katılımcının özgün çizgisi olmasına önemle dikkat etmektedir.

KOORDİNATÖR İLETİŞİM BİLGİLERİ:

İbrahim Tapa
info@yaratıcicocuklarderneği.org

İLETİŞİM BİLGİLERİ:

Kandilli Mah. Kandilli İskele Cad.
No: 3, D: 8 - 34684 Üsküdar - İstanbul
Tel: 0216 332 78 58 Fax: 0216 332 76 56
Gsm: 0532-437 94 06
E-mail: info@yaratıcicocuklarderneği.org

Açıklama: 5846 Sayılı Yasa gereği, sergiye gönderilen tüm karikatürlerin her türlü kullanım hakları, bedelsiz olarak sergiyi düzenleyen Yaratıcı Çocuklar Derneği'ne ait olacaktır. Karikatürlerin başkasına ait, alıntı veya kopya olmaması gerekir. Sergiye katılan her kurum, öğrenci ve velisi bu şartları kabul etmiş sayılır.

YARATICI ÇOCUKLAR DERNEĞİ 2013-2014 "YOLUN BAŞINDAKİLER" KONULU KARİKATÜR SERGİSİ BİLGİ ETİKETİ

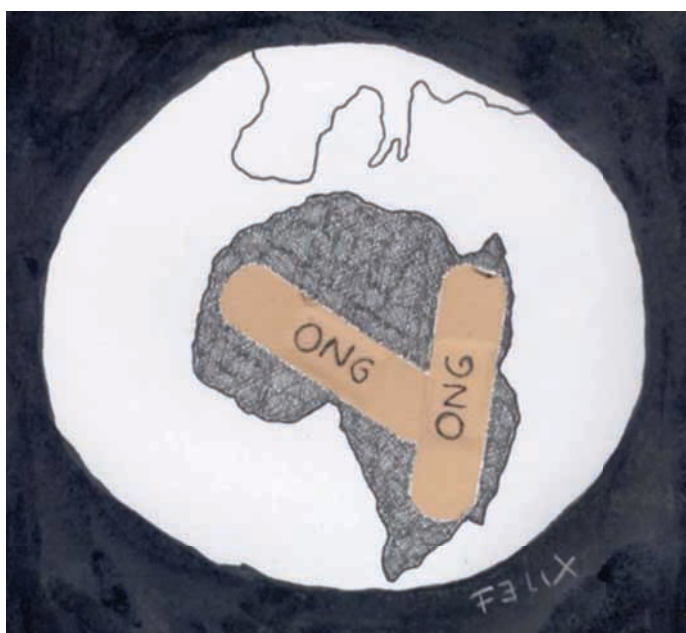
Adı Soyadı :
Doğum Tarihi :
E-Posta Adresi :
Cep Telefonu :
Ev Telefonu :
Okul Adı :
Okul Adresi :

Not : Son başvuru tarihine kadar info@yaratıcicocuklarderneği.org adresine şahsi portre fotoğrafınızı göndermeyi unutmayın.

EDUARDO CALDARI JR - Brazil

FELIX RONDA - Spain

AHMED SAMIR FARID - Egypt

BOSTOONS

A magazine of international humor.
Seriously.

<http://bostoonsmag.com/>

ALL THE HUMOR WE CAN PUBLISH!

31st Aydın Doğan International Cartoon Competition-2014

- The Aydın Doğan International Cartoon Competition is organized every year in Turkey by the Aydın Doğan Foundation.
- The competition is open to professional and amateur cartoonists from all over the world.
- The Jury, composed of international members, will meet in June 2014.
- The 31st Aydın Doğan International Cartoon Competition will be celebrated with an award ceremony in September 2014 in Istanbul.

CONDITIONS FOR PARTICIPATION

1. Choice of subject is free.
2. Only original cartoons will be accepted. Cartoons sent as printouts should bear original signatures of cartoonists. Photographs, photocopies, etc. will not be accepted.
3. Size of cartoons should not exceed 29.7 x 42cm (A3 paper size).
4. Participants are expected to send the filled out participation form, with a short curriculum vitae and a photograph, together with their cartoons. Please fill out the form attached or download it from www.aydindoganvakfi.org.tr. The documents should be sent to
**Aydın Doğan Foundation,
Burhaniye Mahallesi Kısıklı Cad. No 65
34676 Üsküdar İstanbul, Turkey.**
5. The Foundation will not be responsible for any damage that may occur during postage.
6. Award-winning cartoons will not be returned to their artists.
7. By filling out the participation form, the participant declares and accepts in advance that (s)he grants license in form of non-exclusive simple license to

Aydın Doğan Foundation without any limitations on location, time period and number including assignment to third parties in relation to the usage rights of financial rights such as processing, duplication, distribution, representation, indication and transmission to the public via audio and/or visual means (s)he holds over the cartoon(s) which will enter

the competition as defined under Articles 21-25 of the Law No. 5846 on Turkish Intellectual and Artistic Works; and that (s)he gives consent to Aydın Doğan Foundation to exhibit such cartoon(s), to keep them in its archives, to publish them on the Internet or through other media or to use them in any other way without any limitations.

8. Should the cartoon(s) which enters the competition earns a rank and/or a prize, the participant declares and accepts in advance that (s)he transfers the financial rights such as processing, duplication, distribution, representation, indication and transmission to the public via audio and/or visual means (s)he holds over the cartoon(s) which earned a rank and/or a prize to the Aydın Doğan Foundation without any limitations on location, time period and number including assignment to third parties under Articles 21-25 of the Law No. 5846 on Turkish Intellectual and Artistic Work; and that (s)he gives consent to Aydın Doğan Foundation to exhibit such cartoon(s), to keep them in its archives, to publish them on the Internet or

through other media or to use them in any other way without any limitations; and that (s)he does not have any right of disposition over the financial rights subject to transfer and thus cannot enter into any transactions with third parties in relation to transferred financial rights.

9. The Foundation will cover travel and accommodation expenses of the first three award-winning cartoonists for the award ceremony in Turkey.

10. Cartoons that have not received any awards shall be returned to their owners upon written application to the Foundation within one year. The responsibility of the Foundation finishes after one year.

11. The deadline for entries is Friday, May 9, 2014.

12. Jury members cannot participate in the competition in the year they act as a jury member.

13. The decision to upload the cartoons sent to the competition on the Virtual Museum lies with the Aydın Doğan Foundation.

AWARDS

- Winner :** 8,000 USD and the Aydın Doğan Foundation Winner Award
First Runner up : 5,000 USD and the Aydın Doğan Foundation First Runner up Award
Second runner up : 3,500 USD and the Aydın Doğan Foundation Second Runner up Award
Success Award : 500 USD and the Aydın Doğan Foundation Success Award
(In the event of a tie, the monetary awards may be shared equally among the winners.)

A minimum of 5 and maximum of 12 success awards will be granted.) ■

First International Cartoon Contest-Maidan

Theme: Maidan (revolutionary square)
Deadline: 30 May

<http://cartooncolors.blogspot.com.tr/p/yarismalar.html>

"BARIŞ" KONULU 7.KARİKATÜR YARIŞMASI

Aydın Doğan Vakfı işbirliğinde bu yıl yedinci kez düzenlenen karikatür yarışmasında dereceye giren öğrencilerimizin karikatürleri sergilenecek ve katalog olarak yayınlanacaktır. Yarışma ile ilgili bilgilere www.yaratıcicocuklarderneği.org sitesinden ulaşabilirsiniz.
Son katılım tarihi: 10 Mart 2014

The 15th International Animation Festival Hiroshima 2014, Japan

The fifteenth international animation festival Hiroshima has announced the Call for Entries for its 2014 competition, inviting entries from animators around the world.

Hiroshima International Animation Festival is a biennial manifestation held in Hiroshima City in August, endorsed by Association Internationale du Film d'Animation (ASIFA). It was established in 1985, as a project commemorating the 40th anniversary of the atomic bombing. The official languages of the Festival shall be Japanese and English.

Short animated films of no more than 30 minutes, completed after April 1, 2012, can be submitted. Entry forms and films/videos should reach the Festival Office from February 1 to April 1, 2014. There is no entry fee.

Eligibility

All animators all over the world are welcome to enter.

Prize

The official prizes are:

- Grand Prize: □1,000,000 (approx. 10,100 USD)
- Hiroshima Prize: □1,000,000
- Debut Prize: □500,000
- Renzo Kinoshita Prize: □300,000
- Special International Jury Prize(s)
- Special Prize(s)

The Organizing Committee also welcomes certain organizations wishing to present its own special prizes and cash awards. ■

The III International competition of a Cartoons and Caricatures festival of arts "Gogol fantasy", Ukraine

Examine please caricature and cartoons competition in support of Evromaydan in Ukraine. The first caricatures are already on a site. We look for media sponsors. If you are agree - send please the ravines and information for placement on a competition site. Thank you in advance. Yours faithfully, organizer Valery Krugov

Attention! Began 3. the International competition of a caricature and cartoons 'Ukrainian choice'.

The III International competition of a cartoons and caricatures within the International festival of arts 'Gogol fantasy', is devoted to a difficult choice of the Ukrainian people and the Ukrainian power with a subject: 'Ukrainian choice. Ukraine - the European Union Organizer: The international festival of arts "Gogol - a fantasy" (Kherson)

Jury

Vladimir KAZANEVSKY - the Chairman jury / Kiev, Ukraine

Nikolay ARNAUDOV / Plovdiv, Bulgaria

Konstantin BASHKIROV / Kharkov, Ukraine.

Tomasz WOLOSZYN / Frankfurt (Oder), Germany.

Andrzej GRANZHYAK / Warsaw, Poland

Julius RYBAKOV / St. Petersburg, Russia/

Valery KRUGOV / Kherson, Ukraine.

Competition subjects

I. Ukrainian choice. Ukraine - the European Union.

II. Politicians of Ukraine and Europe. Competition of cartoons. The fund is formed by Proizova The first place a figurine - a prize bronze "Rudy Panko" 10 Diplomas of competition

III. Although dates: December 15, 2013 - April 1, 2014, but the cartoons have come to the contest and posted on the website because of the relevance of events in Ukraine and the attention with which the world community behind them.

The main prize - a large bronze statue of 'Rudy Panko.'

www.art-krug.com

<http://art-krug.com/Content/show/page/konkurs>

"Maxminusijada & Satirical stage"

International Aphorism, Story, Cartoon/Caricature and Comic Contest

Grand Prix "MaxMinus" Saturday, 28. June 2014.

http://www.maxminus.com/sarajevo-1914_2014.html

MAXMINUS

<http://maxminus.weebly.com>

ISSN 2296-0902

MaxMinus, WORLD WIDE MAGAZINE
magazine for satire, humor, cartoon and comics

HOUSE OF HUMOUR AND SATIRE

P. O. Box 104, Gabrovo,
5300, Bulgaria
Phone +359 66 27229,
Fax +359 66 26989

2th International Humor Exhibition of Manaus 2014

REGULATION

1 - DATES

The 2nd International Humor Exhibition of Manaus 2014, conducted by Jack Cartoon Productions / CT Tech Amazon Fight City Hall / Manaus / Amazonas State Government shall comply with the following schedule - Registration: until May 7. Art Selection: 22 and 23 May. Opening and Awards: June 2. Closing: August 3.

2 - PARTICIPATION

Professional and amateur artists, Brazilians and foreigners can apply unpublished artworks that were not awarded until the closing date for entries. The theme is free.

The works - all categories - can be sent by MAIL or ELECTRONIC MAIL (applications over the Internet, in the format and 300 DPI JPEG, attached images at once).

The graphical technique is free. Digital copies signed by author and being indicated that it is print number 01 and sculptures, with humorous content will also be accepted. Maximum measures allowed: paper - 42 x 30 centimeters (A3) (16,54 x 11,81 inches), sculptures - 42 centimeters or 16,54 inches (height) x 30 centimeters or 11,81 inches (depth) x 30 centimeters or 11,81 inches (width).

Each artist may enter a maximum of 03 works per category:

Cartoon (graphic humor themed to FOOTBALL WORLD CUP and timeless), Charge - GRAPHIC HUMOR (with graphic humor journalistic themes to FOOTBALL), Caricature (graphic humor which expresses the physical traits and / or character personality known in

SOCCER WORLD CUP) Comic Strips/Comic Stories (graphic sequentially . Caution: for comics stories will be accepted a maximum of 02 pages) and THEME SOCCER WORLD CUP . Along the arts enrolled the artist must attach the completed registration form legibly and signed . It is also requested resume and photo to the database of Amazon Fight Training Center Tech .

ADDRESS

2th Salão Internacional de Humor de Manaus / Jack Cartoon Produções - Rua. 24 de Maio, 590 - Caixa Postal - CEP 69010.-080 - Manaus AM BRASIL

E-MAIL ADRESSES

Cartoon Category: premiocartum@gmail.com
Charge Category: premiocharge@gmail.com
Caricature Category: premiocaricatura@gmail.com

Comic Strips/Stories Category: premiotira@gmail.com

3 - AWARDS

The Awards are a total of R\$ 30,000.00 (thirty thousand reais), of divided as follows:

a) Four 1st place prizes in the amount of R\$ 5,000.00 (five thousand reais) each, divided among the categories.

b) One award of R\$ 10,000.00 (ten thousand reais) called GRAND PRIZE INTERNATIONAL HUMOR OF MANAUS chosen among the five winners of each category.

c) Beside the money prize, the awarded artists will be receiving trophies. Other awards and honors may be imposed at the discretion of the Organizing Committee.

There will be a Selection Jury and an Award Jury composed by qualified people in the area. If the Award Jury finds any type of fraud or plagiarism in one or more registered works, the Jury may

cancel the award. The result of the award may be contested until a week after the opening of the Exhibition, with reasonable evidence of any wrongdoing without acknowledgement of the committee.

4 - ADDITIONAL INFORMATION

The simple application requires the artist to accept these regulations. The selected artists automatically transfer the authorial rights of his artworks for reproductions and publications in any media, without restriction, aiming promotion of the event. The returning of the artworks after the closing of the exhibition must be formally requested early in the registration form. Otherwise the artworks will ultimately belong to the collection of the CT Tech Amazon Fight City Hall, which will exercise the right of property, as it finds interesting. The organization of the 2nd International Humor Exhibition of Manaus 2014 is not responsible for possible damages that may happen when the arts are sent or returned. The authors transfer automatically Authorial Rights of his artworks when awarded (including mentions), in accordance with the Law nº 9610, February 19st, 1988 (Authorial Rights Law), therefore, universal and definitely in all use modalities and gratuitous, the rights of the author, guaranteed by the mentioned law; referring to the awarded artworks in the 2nd International Humor Exhibition of Manaus 2014 and now integrant part of the CT Tech Amazon Fight City Hall . IMPORTANT: The work submitted must be accompanied by the registration form, duly completed and signed by the author. ■

Umoristi A Marostica 2014

Theme: RIGHTS, inviolable and universal

Deadline: 21 Feb./15 April 2014

<http://www.umoristiamarostica.it/>

22nd International Satire and Humor Contest

Theme: The time is running out **Deadline:** 15 April

[http://cartoonart.eu/Contests/pdf_2014/XXII%20International%20Contest%20Studio%20d'Arte%20Andromeda%20\(ENG\).pdf](http://cartoonart.eu/Contests/pdf_2014/XXII%20International%20Contest%20Studio%20d'Arte%20Andromeda%20(ENG).pdf)

NIELS BUGGE CARTOON AWARD
2nd International Niels Bugge Cartoon Contest Denmark
Theme: Oceans are in our hands
Deadline: 5 March 2014
www.nielsbuggeaward.org/sendcartoon.html

Cartoon Colors

<http://www.cartooncolors.blogspot.com/>

ÖDÜLLÜ KARİKATÜRLER

Pavel Kuczynski (Poland)
Birincilik Ödülü (First Prize)
25th The results of the 25th Olense Kartoena
'Clean surface water'-Belgium/2013

Oleg Goutsol (Ukraine)
Birincilik Ödülü (First Prize)
The winners' Cartoon Contest "Bait"
in Moscow-Russia/2012

Seyedbehzad Ghafarizadeh
(Iran/Canada)
Democratic Governance Winner
Global Editorial Cartoon
Competition/2012

BV PANDURANGA RAO - India

Siyah Beyaz Kitap
Karikatür
Kütüphanesi'nden! **SB**
KİTAP

*Nasıl
karikatür
çizebilirim?*
aziz yavuzdoğan

basit yöntemlerle ve örnekleriyle,
alıştırmalı çizim tekniği ve
bilgilendirme kitabı...

**SIYAH
BEYAZ**

SIYAH BEYAZ YAYINCILIK ve DAĞITIM
Kayışcağı mah. Baykal Sok. No.50/1
Ataşehir, İstanbul
Tel - Fax: 0216-660 10 53
E-posta: siyahbeyazkitap@gmail.com
Facebook: Siyah Beyaz Yayıncılık
www.siyahbeyazyayinevi.com

**Hasan Efe'nin
Yeni Kitabı
"KARİKATÜRÜ
DÜŞÜNDÜREN İNSAN"**

FENAMİZAH e-magazine
Istanbul, Turkey
International Humor Magazine
www.fenamizah.com

fenamizah no: 24 /
february 2014
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah / annual-2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah / annual-2012
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah no: 23 /
january 2014
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah no: 22 /
december 2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah no: 21 /
november 2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah no: 20 /
october 2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah no: 19 /
september 2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah no: 18 /
august 2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah no: 17 /
july 2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah no: 16 /
june 2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah no: 15 /
may 2013
FENAMİZAH e-magazine

Get rid of related suggestions next to your publication.

**fenamizah'ın tüm sayıları
şimdi ayrıca issuu.com'da!**

